

บริษัท กรุงเทพมหานครประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี

สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจ	
1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ	1
2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ	4
3. ปัจจัยความเสี่ยง	21
4. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ	23
5. ข้อพิพาททางกฎหมาย	25
6. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น	26
ส่วนที่ 2 การจัดการและการกำกับดูแลกิจการ	
7. ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น	27
8. โครงสร้างการจัดการ	30
9. การกำกับดูแลกิจการ	40
10. ความรับผิดชอบต่อสังคม	86
11. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง	98
12. รายการระหว่างกัน	102
ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน	
13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ	114
14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ	122

การรับรองความถูกต้องของข้อมูล

เอกสารแนบ

- เอกสารแนบ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม และเลขานุการบริษัท
- เอกสารแนบ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการบริษัทย่อย
- เอกสารแนบ 3 รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานผู้ตรวจสอบภายใน และหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท (Compliance)
- เอกสารแนบ 4 รายละเอียดเกี่ยวกับรายการประเมินราคาทรัพย์สิน
- เอกสารแนบ 5 อื่น ๆ

ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจ

1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

ความเป็นมาของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) เริ่มต้นจาก ฯพณฯ ควง อภัยวงศ์ (อดีต นายกรัฐมนตรี) พระยาตรีวิศาลวาจา คุณชิน โสภณพนิช และคหบดีผู้มีเกียรติอีกหลายท่านได้ร่วมกันก่อตั้ง บริษัทประกันชีวิตขึ้น โดยใช้ชื่อว่า "บริษัท กรุงสยามประกันชีวิต จำกัด" และได้เริ่มดำเนินกิจการตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2494 เป็นต้นมา โดยในระยะแรกการประกอบธุรกิจของบริษัทได้เน้นไปในด้านสวัสดิการ สงเคราะห์เป็นส่วนใหญ่ จนกระทั่งถึงปี 2520 คุณชิน โสภณพนิช ประธานที่ปรึกษาของบริษัทในขณะนั้น ได้แนะนำให้บริษัทเริ่มพัฒนาด้านประกันชีวิตอย่างจริงจัง โดยได้มอบหมายให้คุณวัย วรรณะกุล ผู้ซึ่งมาก ด้วยประสบการณ์และคุณวุฒิ เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและต่างประเทศมาวางโครงสร้าง และจัดองค์กร การบริหารโดยอาศัยคำแนะนำจาก Mr. K.V. Claridge, F.I.A. ผู้เชี่ยวชาญด้านคณิตศาสตร์ประกันชีวิตของ บริษัท สวิสรีอินชัวร์นส์ คอมปะนี แห่งประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2522 บริษัท กรุงสยามประกันชีวิต จำกัด ได้ทำการเปลี่ยนชื่อเป็น "บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด" จากนั้นบริษัทได้ เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2552 เป็นต้นมา

วิสัยทัศน์ (Vision)

“ให้ประชาชนเห็นประโยชน์การประกันชีวิต และทำประกันชีวิตให้เหมาะสมกับฐานะทางการเงินและ คุณค่าชีวิต”

ภารกิจ (Mission)

“บริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้นำในการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ด้วยการปกป้องคุณค่าชีวิต การให้คำแนะนำด้านการวางแผนทางการเงินและบริการที่ประทับใจ ผ่านตัวแทน ประกันชีวิต คู่ค้า และพนักงานที่มีความจริงใจ และมีความรู้ระดับแนวหน้าของประเทศ”

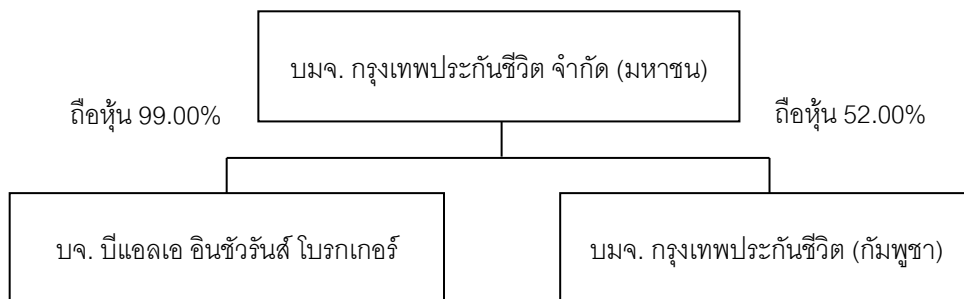
1.1 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญ

ในปี 2561 การดำเนินธุรกิจของบริษัทยังคงได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยที่ปรับตัวขึ้นเพียง เล็กน้อย รวมไปถึงผลกระทบของการประกาศบังคับใช้ตารางมรณะใหม่ในช่วงกลางปี และการเปลี่ยนแปลง มาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่และการดำรงเงินกองทุนที่กำลังจะประกาศบังคับใช้ต่อไปในอนาคตอันใกล้ นอกจากนี้ บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ยังมีความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับช่องทางการขายทาง ธนาคาร ในปีที่ผ่านมา บริษัทจึงได้ทำการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในหลายด้านเพื่อเป็นการรักษาศักยภาพของ บริษัทและเพื่อการเติบโตในอนาคตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน อาทิ

- พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตอบใจลูกค้าในแต่ละช่องทาง โดยมุ่งเน้นการเสนอขายผลิตภัณฑ์ที่เน้นความคุ้มครอง เพิ่มสัดส่วนของการแนบสัญญาเพิ่มเติม และลดสัดส่วนการขายสินค้าระยะสั้นลง รวมถึงการปรับปรุงกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายผ่านทางช่องทางธนาคารใหม่
- พัฒนาคุณภาพตัวแทนประกันชีวิตและการสร้างทีมที่ปรึกษาทางการเงินที่มีคุณภาพ มีความเชี่ยวชาญ พร้อมพัฒนาตนเองให้ทำงานในแนวทางของนักวางแผนการเงิน และยังได้พัฒนาหลักสูตรการอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เพื่อผลักดันศักยภาพบุคลากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- พัฒนาและเปิดใช้ BLA Happy Life Mobile Application ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันบนมือถือที่ลูกค้าสามารถเข้ามาใช้บริการต่าง ๆ ของบริษัท ทั้งการตรวจสอบข้อมูลกรมธรรม์ การชำระเบี้ยประกันภัย รวมถึงการรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของลูกค้า ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

1.2 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

บริษัทลงทุนในบริษัท บีแอลเอ อินชัวร์ันส์ โบรกเกอร์ จำกัด และบริษัท Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. เพื่อตอบสนองของความต้องการด้านการประกันภัยให้รอบด้าน และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของบริษัทให้กว้างขวางและตอบสนองของความต้องการของลูกค้าให้มากขึ้น โดยมีโครงสร้างการถือหุ้นของบริษัท ดังนี้

- บริษัทเข้าร่วมลงทุนในบริษัท บีแอลเอ อินชัวร์ันส์ โบรกเกอร์ จำกัด จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2555 ซึ่งเป็นบริษัทนายหน้าประกันวินาศภัย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และขยายความสามารถในการเสนอขายสินค้าและบริการให้มีความหลากหลายในการตอบสนองของความต้องการของลูกค้า และถือเป็นการสนับสนุนให้ตัวแทนประกันชีวิตของบริษัทเป็นที่ปรึกษาทางการเงินที่ครบวงจรมากขึ้น (โปรดศึกษาเพิ่มเติม หน้า 115 - 116)

- บริษัทเข้าร่วมลงทุนในบริษัท Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทประกันชีวิตที่มีการจดทะเบียนจัดตั้งและประกอบธุรกิจในประเทศกัมพูชา จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559 มีทุนจดทะเบียนของบริษัท จำนวน 28,000,000,000 เรียล (7,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ) แบ่งออกเป็น 280,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100,000 เรียล (หนึ่งแสนเรียล) ทั้งนี้ ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559

ในปี 2561 เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทมีมติอนุมัติให้หยุดการประกอบกิจการและดำเนินการชำระบัญชีโดยสมัครใจ ทั้งนี้บริษัทได้จัดประเภทขาดทุนสุทธิของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company เป็นการดำเนินงานที่ยกเลิก

สำหรับการบริหารงานในบริษัทกับบริษัทย่อย บริษัทได้แต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงไปดำรงตำแหน่งเป็นประธานกรรมการและกรรมการในบริษัทย่อย เพื่อให้การบริหารงานในบริษัทย่อยมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับบริษัท (โปรดศึกษาเพิ่มเติมในเอกสารแนบ 2)

1.3 ความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจของผู้ถือหุ้นใหญ่

โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม หน้า 103 - 112

2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

2.1 ลักษณะผลิตภัณฑ์และการให้บริการ

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ดำเนินธุรกิจประกันชีวิตและบริการวางแผนทางการเงินอย่างรอบด้าน โดยการประกันชีวิตเป็นวิธีการที่บุคคลกลุ่มหนึ่งร่วมกันเฉลี่ยภัยอันเนื่องจากการเสียชีวิต การสูญเสียอวัยวะ ทูพพลภาพ และการสูญเสียรายได้ในยามชรา เมื่อบุคคลใดต้องประสบกับภัยเหล่านั้น จะได้รับเงินตามเงื่อนไขข้อตกลงที่ตกลงกันไว้ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ตนเองและครอบครัว โดยบริษัทจะจ่ายให้แก่ผู้ประสบภัยหรือผู้รับผลประโยชน์

บริษัทได้ทำการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่มีความหลากหลายในแต่ละช่วงวัย และก่อให้เกิดประโยชน์กับลูกค้าสูงสุด โดยหลักแล้วการทำประกันชีวิตจะให้ผลประโยชน์กับผู้เอาประกันภัยในสองรูปแบบหลัก คือ ผลประโยชน์ทางด้านความคุ้มครองชีวิตเพื่อเป็นหลักประกัน และผลประโยชน์ทางด้านการออมทรัพย์เพื่อสร้างฐานะ ผู้เอาประกันภัยได้รับประโยชน์ทางด้านความคุ้มครองชีวิต โดยบริษัทจะชำระเงินค่าความคุ้มครองชีวิตให้กับผู้รับประโยชน์หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต สำหรับประโยชน์ทางด้านการออมทรัพย์ ผู้เอาประกันภัยจะได้รับเงินผลประโยชน์ในระหว่างระยะเวลาของสัญญาประกันภัย

ประเภทการประกันชีวิต

ปัจจุบันบริษัทมีแบบประกันชีวิตที่สามารถเสนอให้กับลูกค้ามากกว่า 60 แบบ แบ่งตามประเภทการประกันชีวิตได้ดังต่อไปนี้

1) ประกันชีวิตสามัญ (Ordinary Life Insurance)

เป็นการประกันชีวิต ซึ่งบริษัทให้ความคุ้มครองแก่ผู้เอาประกันภัยรายบุคคล ทั้งความคุ้มครองกรณีเสียชีวิต โดยบริษัทจะจ่ายเงินสินไหมให้แก่ผู้รับประโยชน์ และ/หรือการจ่ายเงินผลประโยชน์ในระหว่างที่ผู้เอาประกันภัยยังมีชีวิตอยู่และกรมธรรม์ยังมีผลบังคับ ทั้งนี้ เป็นไปตามรายละเอียดที่ได้ตกลงกันไว้ในเงื่อนไขกรมธรรม์ โดยมีแบบประกันที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1.1 **แบบตลอดชีพ (Whole Life Insurance)** หมายถึง แบบประกันชีวิตที่กำหนดเงื่อนไขการจ่ายเงินเอาประกันภัยให้กับผู้รับผลประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต หรือจ่ายเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยมีชีวิตอยู่ในวันที่กรมธรรม์ครบกำหนดสัญญา ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดวันครบอายุสัญญาเมื่อผู้เอาประกันภัยมีอายุครบ 90 หรือ 99 ปี และเป็นแบบประกันชีวิตสามัญที่เน้นผลประโยชน์ด้านความคุ้มครองชีวิต

- 1.2 **แบบบำนาญ (Pension)** หมายถึง การประกันชีวิตแบบเงินได้ประจำ เหมาะสำหรับผู้ที่คาดว่า จะ มีอายุยืนยาวเป็นการประกันชีวิตเพื่อคุ้มครองการสูญเสียทางเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากการ สูญเสียรายได้เมื่อมีอายุมากขึ้นหรือเมื่อพ้นวัยทำงาน โดยบริษัทจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งเท่ากัน อย่างสม่ำเสมอให้แก่ผู้เอาประกันภัยทุกเดือนหรือทุกปี นับแต่ผู้เอาประกันภัยเกษียณอายุ หรือมี อายุครบ 55 ปี หรือ 60 ปี เป็นต้น แล้วแต่เงื่อนไขในกรมธรรม์ประกันภัยที่กำหนดไว้ สำหรับ ระยะเวลาการจ่ายเงินขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เอาประกันภัยที่จะเลือกซื้อ
- 1.3 **แบบชั่วระยะเวลา (Term Life Insurance)** หมายถึง แบบประกันชีวิตที่กำหนดเงื่อนไขการ จ่ายเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้รับประโยชน์ เมื่อผู้ทำประกันภัยเสียชีวิตภายในระยะเวลาที่กำหนด ไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย แบบประกันลักษณะนี้มีจุดเด่นที่อัตราเบี้ยประกันภัยต่ำ
- 1.4 **แบบสะสมทรัพย์ (Endowment Insurance)** หมายถึง แบบประกันชีวิตที่กำหนดเงื่อนไขการ จ่ายเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้รับประโยชน์ เมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตภายในระยะเวลาที่กำหนด ในกรมธรรม์ หรือจ่ายเงินเอาประกันภัยให้กับผู้เอาประกันภัย เมื่อผู้เอาประกันภัยมีชีวิตอยู่จน ครบสัญญาประกันภัย ซึ่งอาจมีทางเลือกการชำระเบี้ยประกันภัยหลากหลายระยะเวลา และเพิ่ม การคืนเงินผลประโยชน์ในระหว่างระยะเวลาของกรมธรรม์ประกันภัย แบบประกันชีวิตนี้จึงเป็น แบบที่เน้นผลประโยชน์ด้านการออมทรัพย์
- 1.5 **สัญญาเพิ่มเติม (Rider)** เป็นสัญญาที่ทำให้กับผู้ที่มีกรมธรรม์ประกันภัย เพื่อให้ความคุ้มครอง เพิ่มเติมจากกรมธรรม์หลักที่ผู้เอาประกันภัยได้ทำกับบริษัทแล้ว มีสัญญาเพิ่มเติมให้ผู้เอา ประกันภัยเลือก 2 ประเภทหลัก ๆ คือ สัญญาเพิ่มเติมอุบัติเหตุ (Personal Accident; PA) และ สัญญาเพิ่มเติมสุขภาพซึ่งสัญญาเพิ่มเติมอุบัติเหตุให้ความคุ้มครองการเสียชีวิตและการสูญเสีย อวัยวะเนื่องจากอุบัติเหตุ และสัญญาเพิ่มเติมสุขภาพให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับการชดเชยค่า รักษาพยาบาลที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเกิดจากการเจ็บป่วยหรือจากอุบัติเหตุ

2) การประกันชีวิตกลุ่ม (Group Life Insurance)

ประกันชีวิตกลุ่มเป็นการประกันชีวิตที่กรมธรรม์หนึ่งจะมีผู้เอาประกันภัยร่วมกัน ส่วนมากจะเป็นกลุ่ม ของพนักงานบริษัท ซึ่งเป็นสวัสดิการที่บริษัทห้างร้าน และองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาล และเอกชนจัดให้กับ ลูกจ้างหรือสมาชิก โดยมีหลักการพิจารณาความเสี่ยงของบุคคลในกลุ่มทั้งหมดด้วยอัตราเฉลี่ย ไม่ว่าจะ เป็น อายุ เพศ หน้าที่การงาน หรือจำนวนเงินเอาประกันภัย โดยจะคำนวณออกมาเป็นอัตราเบี้ยประกันภัยเพียง อัตราเดียว และจะใช้กับบุคคลทุกคนในกลุ่มนั้น และเนื่องจากประกันชีวิตกลุ่มมีค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย หลาย ๆ อย่างต่ำ จึงเป็นผลดีและมีส่วนทำให้เบี้ยประกันภัยรวม โดยส่วนใหญ่ต่ำกว่าการประกันชีวิต รายบุคคล โดยปกติกรมธรรม์ประกันชีวิตกลุ่มจะเป็นสัญญาปีต่อปี

3) แบบคุ้มครองสินเชื่อ

หมายถึง แบบประกันชีวิตที่คุ้มครองการเสียชีวิต หรือ คุ้มครองการเสียชีวิตและทุพพลภาพถาวร สิ้นเชิงภายในระยะเวลาเอาประกันภัย ด้วยจำนวนเงินเอาประกันภัยที่ลดลงเป็นรายงวด

สัดส่วนผลผลิตแยกตามปีที่ชำระเบี้ยประกันภัยและผลิตภัณฑ์

สัดส่วนผลผลิตรายใหม่ หรือเบี้ยประกันภัยรับปีแรก ของบริษัท ประจำปี 2559 - 2561 แบ่งตามประเภทการประกันชีวิตได้ดังต่อไปนี้

ประเภทการประกันชีวิต	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
สามัญ - ชำระเบี้ยครั้งเดียว	2,779.28	24.93	1,226.60	10.27	356.85	4.40
สามัญ	6,084.63	54.57	8,548.78	71.56	5,736.99	70.82
ตลอดชีพ	925.09	8.30	1,718.95	14.39	2,130.24	26.30
บำนาญ	139.33	1.25	151.63	1.27	132.24	1.63
ชั่วระยะเวลา	42.61	0.38	37.19	0.31	20.61	0.25
สะสมทรัพย์	4,734.18	42.46	6,390.04	53.49	3,161.61	39.03
สัญญาเพิ่มเติม	243.42	2.18	250.97	2.10	292.29	3.61
ประกันกลุ่ม	451.38	4.05	507.11	4.24	585.60	7.23
คุ้มครองสินเชื่อ	1,834.21	16.45	1,664.04	13.93	1,421.71	17.55
ผลผลิตรวมทั้งสิ้น	11,149.50	100.00	11,946.53	100.00	8,101.15	100.00

หมายเหตุ: เบี้ยประกันภัยรับปีแรก หักเบี้ยประกันภัยส่งคืนให้กับผู้เอาประกันที่ยกเลิกกรมธรรม์

- ปี 2559 เบี้ยประกันภัยรับปีแรกของบริษัททุกประเภท มีจำนวนทั้งสิ้น 11,149.50 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 18.18 ปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 11,946.53 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.15 และ ปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 8,101.15 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 32.19 โดยผลผลิตในแต่ละประเภทการประกันชีวิต เป็นดังนี้

ผลผลิตประเภทสามัญ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หลักของบริษัท ปี 2559 มีเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 6,084.63 ล้านบาท คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 54.57 ของผลผลิตทุกประเภท ลดลงร้อยละ 30.31 สำหรับปี 2560 มีเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 8,548.78 ล้านบาท คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 71.56 ของผลผลิตทุกประเภท เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.50 และปี 2561 มีเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 5,736.99 ล้านบาท คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 70.82 ของผลผลิตทุกประเภท ทำให้อัตราการเติบโตลดลง ร้อยละ 32.89

เบี้ยประกันภัยรับปีแรกของแบบประกันชีวิตตลอดชีพในปี 2559 มีจำนวนทั้งสิ้น 925.09 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 64.58 สำหรับปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,718.95 ล้านบาท ขยายตัวจากปีก่อน ร้อยละ 85.81 และปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,130.24 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 23.93

เบี้ยประกันภัยรับปีแรกของแบบประกันชีวิตบำนาญในปี 2559 มีจำนวนทั้งสิ้น 139.33 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 72.22 ปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 151.63 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 8.83 และปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 132.24 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 12.79

ระหว่างผลผลิตของแบบประกันชีวิตต่าง ๆ ในการประกันชีวิตประเภทสามัญ แบบสะสมทรัพย์มีสัดส่วนสูงสุด โดยในปี 2559 มีเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 4,734.18 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42.46 ของเบี้ยประกันภัยรับปีแรกรวม ลดลงร้อยละ 39.62 สำหรับปี 2560 มีเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 6,390.04 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 53.49 ของเบี้ยประกันภัยรับปีแรกรวม เพิ่มขึ้น ร้อยละ 34.98 และปี 2561 มีเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 3,161.61 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 39.03 ของเบี้ยประกันภัยรับปีแรกรวม ลดลงร้อยละ 50.52 ทั้งนี้การประกันชีวิตแบบตลอดชีพมีอัตราการเติบโตสูงสุดในปี 2561

สำหรับสัญญาเพิ่มเติม ปี 2559 มีจำนวนเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 243.42 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 15.55 ปี 2560 มีจำนวนเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 250.97 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 3.10 และปี 2561 มีจำนวนเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 292.29 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 16.46

ประกันชีวิตกลุ่ม ปี 2559 มีสัดส่วนในผลผลิตรวมทั้งสิ้น ร้อยละ 4.05 ด้วยเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 451.38 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 28.05 สำหรับปี 2560 มีสัดส่วนในผลผลิตรวมทั้งสิ้นร้อยละ 4.24 ด้วยเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 507.11 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.35 และปี 2561 มีสัดส่วนในผลผลิตรวมทั้งสิ้นร้อยละ 7.23 ด้วยเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 585.60 ล้านบาท เติบโตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 15.48

แบบคุ้มครองสินเชื่อ ปี 2559 มีสัดส่วนในผลผลิตรวมทั้งสิ้นร้อยละ 16.45 ด้วยเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 1,834.21 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.77 สำหรับปี 2560 มีสัดส่วนในผลผลิตรวมทั้งสิ้นร้อยละ 13.93 ด้วยเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 1,664.04 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 9.28 และปี 2561 มีสัดส่วนในผลผลิตรวมทั้งสิ้นร้อยละ 17.55 ด้วยเบี้ยประกันภัยรับปีแรก 1,421.71 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 14.56

- สัดส่วนเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไป และเบี้ยประกันภัยรับรวมของบริษัท ประจำปี 2559 - ปี 2561 แบ่งตามประเภทการประกันชีวิต ได้ดังนี้

เบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปและเบี้ยประกันภัยรับรวม

ประเภท การประกันชีวิต	ปี 2559				ปี 2560			
	เบี้ยประกันภัย รับปีต่อไป		เบี้ยประกันภัย รวม		เบี้ยประกันภัย รับปีต่อไป		เบี้ยประกันภัย รวม	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เบี้ยชำระครั้งเดียว-สามัญ	-	-	2,779.28	6.41	-	-	1,226.60	2.79
สามัญ	31,286.62	97.21	37,371.25	86.24	31,083.68	96.86	39,632.46	89.99
ตลอดชีพ	3,116.41	9.68	4,041.50	9.33	3,492.30	10.88	5,211.25	11.83
บำนาญ	284.68	0.88	424.01	0.98	393.02	1.22	544.65	1.24
ชั่วระยะเวลา	55.71	0.17	98.32	0.23	68.57	0.21	105.76	0.24
สะสมทรัพย์	26,001.94	81.80	30,736.12	70.92	25,252.79	78.70	31,642.83	71.85
สัญญาเพิ่มเติม	1,827.88	5.68	2,071.30	4.78	1,877.00	5.85	2,127.97	4.83
ประกันกลุ่ม	895.77	2.79	1,347.15	3.11	1,008.12	3.14	1,515.23	3.44
คุ้มครองสินเชื่อ	1.03	0.00	1,835.24	4.24	0.88	0.00	1,664.92	3.78
ผลผลิตรวมทั้งสิ้น	32,183.42	100.00	43,332.92	100.00	32,092.68	100.00	44,039.21	100.00

ประเภท การประกันชีวิต	ปี 2561			
	เบี้ยประกันภัย รับปีต่อไป		เบี้ยประกันภัย รวม	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เบี้ยชำระครั้งเดียว-สามัญ	-	-	356.85	0.87
สามัญ	31,647.90	96.51	37,384.89	91.42
ตลอดชีพ	4,915.87	14.99	7,046.11	17.23
บำนาญ	513.21	1.57	645.45	1.58
ชั่วระยะเวลา	73.44	0.22	94.05	0.23
สะสมทรัพย์	24,239.87	73.92	27,401.48	67.01
สัญญาเพิ่มเติม	1,905.51	5.81	2,197.80	5.37
ประกันกลุ่ม	1,142.41	3.49	1,728.01	4.23
คุ้มครองสินเชื่อ	0.64	0.00	1,422.35	3.48
ผลผลิตรวมทั้งสิ้น	32,790.95	100.00	40,892.10	100.00

หมายเหตุ: เบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปและเบี้ยประกันภัยรับรวม หักเบี้ยประกันภัยสงคืนให้กับผู้เอาประกันภัยที่ยกเลิกกรมธรรม์

สำหรับเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปและเบี้ยประกันภัยรับรวมของบริษัทในปี 2559 บริษัทมีเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปทั้งสิ้น 32,183.42 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.11 และเบี้ยประกันภัยรับรวมทั้งสิ้น 43,332.92 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.36 โดยมีอัตราความคงอยู่ของกรมธรรม์ (Persistency rate) ร้อยละ 80 ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำกว่าอัตราความคงอยู่ของกรมธรรม์¹ โดยรวมของอุตสาหกรรมที่ร้อยละ 84

สำหรับในปี 2560 บริษัทมีเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปทั้งสิ้น 32,092.68 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.28 และเบี้ยประกันภัยรับรวมทั้งสิ้น 44,039.21 ล้านบาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.63 โดยมีอัตราความคงอยู่ของกรมธรรม์ ร้อยละ 83 ซึ่งต่ำกว่าอัตราความคงอยู่ของกรมธรรม์โดยรวมของอุตสาหกรรมที่ร้อยละ 84

สำหรับในปี 2561 บริษัทมีเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปทั้งสิ้น 32,790.95 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.18 และเบี้ยประกันภัยรับรวมทั้งสิ้น 40,892.10 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7.15 โดยมีอัตราความคงอยู่ของกรมธรรม์ ร้อยละ 80 ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำกว่าอัตราความคงอยู่ของกรมธรรม์โดยรวมของอุตสาหกรรมที่ร้อยละ 83 โดยสามารถพิจารณาแยกตามประเภทการประกันชีวิตได้ดังนี้

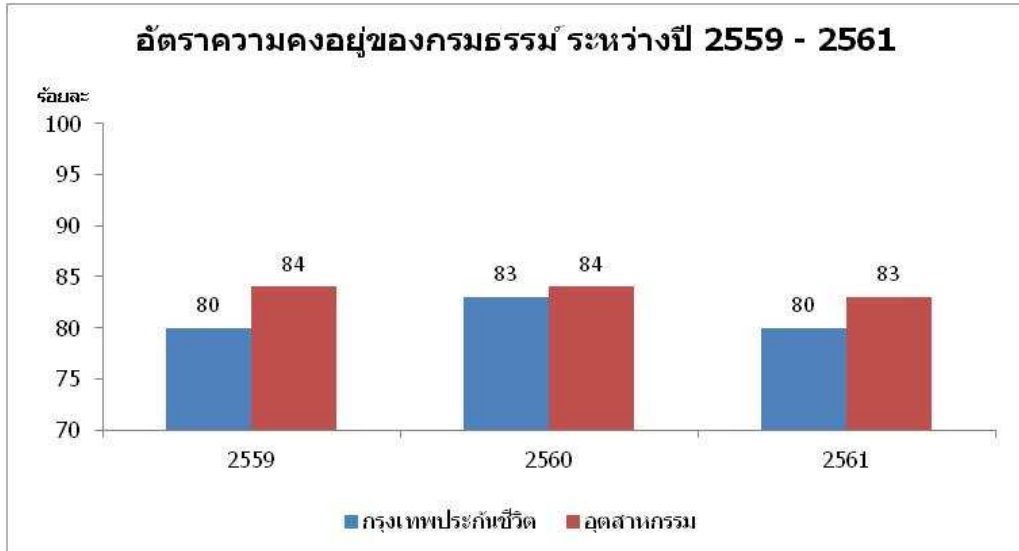
ผลผลิตประเภทสามัญ ในปี 2559 มีเบี้ยปีต่อไปทั้งสิ้น 31,286.62 ล้านบาท เติบโตเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 3.11 ปี 2560 มีเบี้ยปีต่อไปทั้งสิ้น 31,083.68 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.65 และปี 2561 มีเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปทั้งสิ้น 31,647.90 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 1.82 สำหรับเบี้ยประกันภัยรับรวมในปี 2559 มีจำนวนทั้งสิ้น 37,371.25 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.36 ในปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 39,632.46 ล้านบาท เติบโตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.05 และปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 37,384.89 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 5.67

ประกันชีวิตกลุ่ม ในปี 2559 มีเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไป 895.77 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 3.12 และมีเบี้ยประกันภัยรับรวม 1,347.15 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 10.32 ในปี 2560 มีเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไป 1,008.12 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 12.54 และมีเบี้ยประกันภัยรับรวม 1,515.23 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 12.48 และสำหรับปี 2561 มีเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไป 1,142.41 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 13.32 และมีเบี้ยรับรวม 1,728.01 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 14.04

แบบคุ้มครองสินเชื่อ ในปี 2559 มีเบี้ยประกันภัยรับรวม 1,835.24 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 3.81 สำหรับในปี 2560 มีเบี้ยประกันภัยรับรวม 1,664.92 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 9.28 และในปี 2561 มีเบี้ยรับรวม 1,422.35 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 14.57

---

¹ อัตราความคงอยู่ของกรมธรรม์ (Persistency rate) คำนวณจากเบี้ยประกันภัยรับปีต่อไปของปีปัจจุบันหารด้วยเบี้ยรับรวมของปีก่อนหน้าหักด้วยเบี้ยประกันภัยรับครั้งเดียวของปีก่อนหน้า

2.2 การตลาดและการแข่งขัน

2.2.1 นโยบายการตลาด ผลิตภัณฑ์และบริการ

บริษัทดำเนินนโยบายเรื่องการวางแผนการเงินรอบด้าน ซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ที่ครอบคลุม ทั้งการ สร้างฐานะและการสร้างหลักประกันในปัจจุบันและอนาคตต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา

(1) กลยุทธ์การแข่งขัน

- **ด้านผลิตภัณฑ์**

มีการปรับปรุงแบบประกันเดิม และการพัฒนาแบบประกันใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบัน ตามตารางมรณะใหม่ รวมทั้งการรองรับสังคมผู้สูงอายุซึ่งกำลังเติบโต และความเสี่ยงจากโรคภัยที่เพิ่มขึ้น ด้วยผลิตภัณฑ์คุ้มครองชีวิต ผลิตภัณฑ์เตรียมเกษียณ ผลิตภัณฑ์เพื่อการคุ้มครองสุขภาพและโรคร้ายแรง นอกจากนี้ยังมีการกระตุ้นการสร้างผลผลิตของสัญญาเพิ่มเติมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อลูกค้าและผลกำไรที่ดีของบริษัทในอนาคต

- **ด้านการพัฒนาคุณภาพตัวแทน**

ส่งเสริมให้มีการเพิ่มปริมาณและคุณภาพของที่ปรึกษาการเงิน ตัวแทนประกันชีวิต และทีมงานคู่ค้า เพื่อให้เพียงพอต่อการให้บริการ ดังนี้

1. การพัฒนาและเพิ่มจำนวนที่ปรึกษาการเงิน

- 1.1 พัฒนาผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ ด้วยหลักสูตรผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ (Securities Investment Consultant) เพื่อขึ้นทะเบียนผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ให้กับตัวแทน โดยปัจจุบันบริษัทมีผู้แนะนำการลงทุนด้าน

หลักทรัพย์ที่ผ่านการอบรม และได้รับใบอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) จำนวน 1,414 คน

1.2 พัฒนานักวางแผนการเงิน CFP® และที่ปรึกษาการเงิน AFPT™ เพื่อสามารถให้บริการวางแผนและให้คำปรึกษาทางการเงินในทุกด้าน ทำให้ลูกค้าสามารถบรรลุเป้าหมายการเงินตามความต้องการ โดยในปัจจุบันบริษัทมีนักวางแผนการเงิน CFP® และที่ปรึกษาการเงิน AFPT™ ที่ได้รับคุณวุฒิวิชาชีพจากสมาคมนักวางแผนการเงินไทย จำนวน 107 คน

2. การพัฒนาตัวแทนประกันชีวิต เน้นการพัฒนาตัวแทนเพื่อให้มีความยั่งยืนในวิชาชีพมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและระดับโลก โดยได้รับรางวัลที่สำคัญดังนี้

2.1 ได้รับรางวัลตัวแทนคุณภาพดีเด่นแห่งชาติ หรือ TNQA (Thailand National Quality Awards) ตามหลักเกณฑ์ของสมาคมประกันชีวิตไทย จำนวน 322 คน

2.2 ได้รับรางวัลตัวแทนคุณภาพดีเด่นนานาชาติ หรือ IQA (International Quality Awards) ตามหลักเกณฑ์ของ Limra International จำนวน 309 คน

2.3 ได้รับรางวัลสโมสรล้านเหรียญโต๊ะกลม หรือ MDRT (Million Dollar Round Table) จำนวน 107 คน และตัวแทนที่มีศักยภาพผลิตผลงานได้ระดับ COT (Court of table) และ TOT (Top of the table) อีกจำนวน 4 คน ตามหลักเกณฑ์ของสโมสร MDRT รวมทั้งสิ้น 111 คน

2.4 ได้รับรางวัลตัวแทนประกันชีวิตคุณภาพดีเด่น ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย จำนวน 2 คน

3. พัฒนาทีมงานของคู่ค้าเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการอธิบายผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้องครบถ้วน ตามการปรับปรุงและพัฒนาแบบประกันใหม่ ให้เป็นปัจจุบันตามกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และกฎหมายอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจก่อนซื้อผลิตภัณฑ์

● ด้านความร่วมมือกับคู่ค้าและพันธมิตรทางธุรกิจ

บริษัทได้มีการพัฒนาเครื่องมือช่วยสนับสนุนการวางแผนการเงิน การลงทุน และประกันชีวิต เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผนการเงินที่ดีให้กับ FA และการทำงานของตัวแทน ดังนี้

Smart FA ข้อมูลการซื้อขายกองทุน ช่วยให้ FA สามารถเช็คประวัติการลงทุนของลูกค้าได้

Smart FA Service ระบบส่งคำสั่งซื้อขายกองทุนรวม สำหรับ FA

Smart Fund แอปพลิเคชันสำหรับลูกค้า เพื่อดูพอร์ตการลงทุนของตนเอง

Smart Go แอปพลิเคชันสำหรับตัวแทน ในจัดทำใบเสนอขายแบบออฟไลน์

- **ด้านช่องทางการขายใหม่**

บริษัทได้มีการพัฒนาช่องทางออนไลน์อย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยได้เพิ่มแบบประกันสะสมทรัพย์ใหม่ เพื่อเพิ่มทางเลือกการซื้อประกันชีวิตเพื่อการลดหย่อนภาษีในช่วงปลายปี สำหรับช่องทางออนไลน์โดยได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี สามารถสร้างผลผลิตได้สูงกว่าปีที่ผ่านมากกว่า 100%

- **ด้านการสื่อสารการตลาดและกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า**

กลยุทธ์การตลาดปี 2561 มุ่งพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการวางแผนการเงิน ช่องทางการขายดิจิทัลแพลตฟอร์มและการพัฒนาบุคลากร โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างยั่งยืน ด้วยการสร้างความเปลี่ยนแปลงตามแนวคิด “Make a Change หรือ เปลี่ยนเพื่อชีวิตที่แตกต่าง”

1. สร้างการรับรู้และความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ของบริษัท การเปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่ได้รับการพัฒนาให้ครอบคลุมกับความต้องการของผู้บริโภค และการปรับเปลี่ยนตารางมรณะใหม่ โดยเน้นผลิตภัณฑ์คุ้มครองชีวิต ผลิตภัณฑ์เตรียมเกษียณ ผลิตภัณฑ์รองรับความเสี่ยงด้านสุขภาพและโรคร้ายแรง รวมถึงแผนที่ช่วยสร้างวินัยการออมให้คนไทย เช่น แบบประกันบีแอลเอ สมาร์ท เซฟวิง 105
2. สื่อสารแคมเปญ BLA FA 3B เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนการเงินสำหรับผู้บริโภค และเชิญชวนผู้สนใจร่วมงานกับ BLA FA 3B ผ่านช่องทางออนไลน์ วีดีโอ หนังสือพิมพ์ และสื่อภายนอก
3. ให้ความรู้การวางแผนการเงินรอบด้านกับกรุงเทพประกันชีวิต ผ่านงานเขียนคอลัมน์ทางการเงินจากที่ปรึกษาทางการเงินมืออาชีพ ผ่านบทในงานมหกรรมการเงิน รวมถึงผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์และโซเชียลมีเดียต่าง ๆ
4. เพิ่มคุณภาพการให้บริการและขยายช่องทางการสื่อสารของกรุงเทพประกันชีวิต ผ่านแอปพลิเคชันบนมือถือ BLA Happy Life Application & Line เพื่อรองรับไลฟ์สไตล์ในปัจจุบัน และเพิ่มความสะดวกสบาย และง่ายดายให้กับลูกค้าในการเข้าถึงบริการกรมธรรม์ต่าง ๆ บนออนไลน์ด้วยตนเอง รวมถึงการรับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกสบายยิ่งขึ้นผ่านแอปพลิเคชัน
5. สร้างความเชื่อมั่นในบริษัท ด้วยรางวัลสุดยอดองค์กรแห่งปี Thailand Top Corporate Brand 2018 สุดยอดองค์กรมูลค่าแบรนด์สูงสุดประจำปี 2561 ในกลุ่มธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิต 4 ปีซ้อน, รางวัลตัวแทนคุณภาพดีเด่นแห่งชาติ (TNQA) และการเปิดตัวประธานเจ้าหน้าที่บริหารใหม่ ม.ล. จิรเศรษฐ์ สุขสวัสดิ์ พร้อมรับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจประกันชีวิต ด้วยแนวคิด “ก้าวสู่นาคตที่ยั่งยืน กับกรุงเทพประกันชีวิต “

บริษัทยังให้ความสำคัญกับ โครงการ BLA Happy Life Club อย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการวางแผนการเงิน และกิจกรรมสร้างความสุขให้กับลูกค้า ตลอดจนสิทธิพิเศษในการซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ โดยได้เพิ่มสิทธิประโยชน์ของกลุ่มลูกค้าระดับ VIP ทั้งการตรวจสุขภาพประจำปี 2561 “วางแผนความสุข” บริการข้อมูลช่วยเหลือฉุกเฉินทางการแพทย์ การบริการข้อมูลสำรองเข้าใช้บริการห้องรับรองที่สนามบินทั่วโลกตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจ ให้บริษัทได้ดูแลกรรมธรรม์ของลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง

(2) การจำหน่ายและช่องทางจำหน่าย

โครงสร้างเบี้ยประกันภัยรับ จำแนกตามช่องทางจำหน่าย ปี 2559

ช่องทางจำหน่าย	*เบี้ยปีแรก		เบี้ยรับปีต่อไป		เบี้ยรวม	
	จำนวนเงิน	สัดส่วน	จำนวนเงิน	สัดส่วน	จำนวนเงิน	สัดส่วน
	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)
ตัวแทน	2,540.65	22.79	12,524.75	38.92	15,065.40	34.77
ธนาคาร	8,169.42	73.27	18,679.71	58.04	26,849.13	61.96
อื่น ๆ	439.43	3.94	978.96	3.04	1,418.39	3.27
ผลผลิตรวมทั้งสิ้น	11,149.50	100.00	32,183.42	100.00	43,332.92	100.00

โครงสร้างเบี้ยประกันภัยรับ จำแนกตามช่องทางจำหน่าย ปี 2560

ช่องทางจำหน่าย	*เบี้ยปีแรก		เบี้ยรับปีต่อไป		เบี้ยรวม	
	จำนวนเงิน	สัดส่วน	จำนวนเงิน	สัดส่วน	จำนวนเงิน	สัดส่วน
	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)
ตัวแทน	2,196.88	18.39	11,983.75	37.34	14,180.63	32.20
ธนาคาร	9,236.58	77.32	19,013.06	59.24	28,249.64	64.15
อื่น ๆ	513.07	4.29	1,095.87	3.41	1,608.94	3.65
ผลผลิตรวมทั้งสิ้น	11,946.53	100.00	32,092.68	100.00	44,039.21	100.00

โครงสร้างเบี้ยประกันภัยรับ จำแนกตามช่องทางจำหน่าย ปี 2561

ช่องทางจำหน่าย	*เบี้ยปีแรก		เบี้ยรับปีต่อไป		เบี้ยรวม	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
ตัวแทน	2,007.65	24.78	11,922.23	36.36	13,929.87	34.06
ธนาคาร	5,471.79	67.54	19,634.13	59.88	25,105.92	61.40
อื่น ๆ	621.71	7.68	1,234.59	3.76	1,856.29	4.54
ผลผลิตรวมทั้งสิ้น	8,101.15	100.00	32,790.95	100.00	40,892.09	100.00

หมายเหตุ : *เบี้ยประกันภัยรับปีแรกรวมเบี้ยประกันภัยแบบชำระครั้งเดียว โดย PA Group อยู่ในช่องทางอื่น

- ด้านช่องทางจำหน่ายผ่านตัวแทน**

ภาพรวมธุรกิจ : เบี้ยรับรวม และเบี้ยปีแรกรวมเบี้ยชำระครั้งเดียว ผ่านช่องทางตัวแทน ปี 2561

บริษัท	เบี้ยรับรวม			เบี้ยปีแรก รวมเบี้ยชำระครั้งเดียว		
	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วนแบ่ง ตลาด	%+/-	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วน แบ่ง ตลาด	%+/-
1. เอไอเอ	123,030	40.27	5.58	22,082	36.34	13.16
2. ไทยประกันชีวิต	63,841	20.90	0.44	14,547	23.94	1.17
3. กรุงเทพ-แอกซ่าประกันชีวิต	26,517	8.68	5.37	5,100	8.39	-12.12
4. เมืองไทยประกันชีวิต	23,158	7.58	-2.09	5,228	8.60	-28.45
5. อลิอันซ์ อยุธยา ประกันชีวิต	14,508	4.75	2.07	2,207	3.63	23.05
6. กรุงเทพประกันชีวิต	13,932	4.56	-1.76	2,008	3.30	-8.61
7. ไทยสมุทรประกันชีวิต	11,852	3.88	1.65	2,211	3.64	5.91
ธุรกิจ	305,478	100.00	3.19	60,773	100.00	0.54

หมายเหตุ : ข้อมูลของบริษัทอื่นจากสมาคมประกันชีวิตไทย เรียงอันดับตามเบี้ยรับรวม

ปี 2561 บริษัทมีเบี้ยรับรวมอยู่ในอันดับที่ 6 เช่นเดียวกับในปี 2560 โดยมีอัตราเติบโตต่ำกว่าธุรกิจ จากการเติบโตที่ลดลงของเบี้ยปีแรกรวมเบี้ยชำระครั้งเดียว เนื่องจากการลดการขายผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ระยะสั้น และยกเลิกการขายผลิตภัณฑ์บำนาญแบบชำระครั้งเดียว การปรับเพิ่มอัตราเบี้ยประกันตามตารางมรณะใหม่สำหรับผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ระยะยาวหลายแบบ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หลักในการขายตลาดทั้งหมดนี้ ส่งผลกระทบต่อการเติบโตของเบี้ยรับปีแรกโดยรวม แต่สามารถช่วยลดภาระของบริษัทในระยะยาวและสร้างผลกำไรที่ดีให้กับบริษัทได้ในอนาคต

โดยบริษัทได้ทำการเพิ่มรายได้และสร้างผลกำไรเพิ่มขึ้น ด้วยมุ่งขยายตลาดด้วยผลิตภัณฑ์เพื่อความคุ้มครองชีวิต โดยเฉพาะการพัฒนาแบบประกันเพื่อความคุ้มครองชีวิตเฉพาะกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาแผนประกันด้านความคุ้มครองชีวิตควบคู่กับความคุ้มครองด้านสุขภาพ โรคร้ายแรง และอุบัติเหตุ เพิ่มขึ้นด้วย ส่งผลให้เบี้ยประกันปีแรกของแบบประกันเพื่อความคุ้มครองเติบโตกว่า 20% พร้อมกันนี้ ยังได้มีการปรับเงื่อนไขการขาย การเพิ่มค่าตอบแทนการขาย เพื่อสนับสนุนการสร้างผลผลิตสัญญาเพิ่มเติมที่สามารถสร้างผลกำไรให้มากขึ้น อีกทางหนึ่งด้วย

ด้านการสร้างและพัฒนาตัวแทนและที่ปรึกษาทางการเงิน บริษัทได้ดำเนินการตามนโยบายและแผนงานที่ได้รับอนุมัติอย่างต่อเนื่อง ภายใต้สถานการณ์การสร้างตัวแทนใหม่ของธุรกิจที่มีแนวโน้มลดลง โดยจะเห็นได้จากอัตราการสมัครสอบตัวแทนของธุรกิจ ที่มีผู้สมัครสอบลดลงถึง 13.34% โดยบริษัทได้พยายามผลักดันและพัฒนาตัวแทนใหม่ที่มีจำนวนลดลงตามสถานการณ์ธุรกิจดังกล่าว ให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น สามารถต่อยอดเป็นที่ปรึกษาทางการเงินได้มากขึ้น โดยในปี 2561 ที่ผ่านมา บริษัทมีจำนวนผู้ได้รับใบอนุญาตผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ (Securities Investment Consultant) เพื่อขึ้นทะเบียนผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพิ่มขึ้นจำนวน 214 คน เติบโต 15.68% ทำให้ ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีทีมผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาต จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) จำนวน 1,414 คน เติบโตเพิ่มขึ้น 9.27% จากปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ บริษัทยังได้สนับสนุนการพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อให้ตัวแทนของบริษัทสามารถสอบรับใบอนุญาตคุณวุฒิต่าง ๆ ทั้งใบอนุญาตตัวแทนประกันวินาศภัย คุณวุฒิวิชาชีพ นักวางแผนการเงิน CFP® และที่ปรึกษาการเงิน AFPT™ จากสมาคมนักวางแผนการเงินไทย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการวางแผนการเงินส่วนบุคคลอย่างต่อเนื่องด้วย

● **ด้านช่องทางจำหน่ายผ่านธนาคาร**

ภาพรวมธุรกิจ : เบี้ยรับรวม และเบี้ยปีแรกรวมเบี้ยชำระครั้งเดียว ผ่านช่องทางธนาคาร ปี 2561

บริษัท	เบี้ยรับรวม			เบี้ยปีแรกรวม เบี้ยชำระครั้งเดียว		
	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วนแบ่ง ตลาด	%+/-	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วนแบ่ง ตลาด	%+/-
1. เมืองไทยประกันชีวิต	66,856	23.84	-11.16	16,270	15.79	-29.11
2. ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต	45,924	16.38	3.31	13,252	12.86	70.19
3. กรุงไทย-แอกซ่าประกันชีวิต	38,558	13.75	7.91	15,111	14.66	46.27
4. กรุงเทพประกันชีวิต	25,106	8.95	-11.13	5,472	5.31	-40.76
5. พูเด้นเซียลประกันชีวิต	22,773	8.12	20.53	12,486	12.12	47.29
6. เอฟ ดับบลิว ดี ประกันชีวิต	19,907	7.10	33.95	6,773	6.57	45.34

บริษัท	เบี้ยรับรวม			เบี้ยปีแรกรวม เบี้ยชำระครั้งเดียว		
	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วนแบ่ง ตลาด	%+/-	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วนแบ่ง ตลาด	%+/-
7. ไทยประกันชีวิต	17,124	6.11	6.73	6,818	6.62	3.93
ธุรกิจ	280,432	100.00	3.80	103,043	100.00	9.51

หมายเหตุ : ข้อมูลของบริษัทอื่นจากสมาคมประกันชีวิตไทย เรียงอันดับตามเบี้ยรับรวม

ในปี 2561 บริษัทมีเบี้ยรับรวมอยู่ในอันดับเดิม คือ อันดับที่ 4 เช่นเดียวกับในปี 2560 โดยมีอัตราเติบโตต่ำกว่าธุรกิจ จากการเติบโตที่ลดลงมากของเบี้ยปีแรกรวมเบี้ยชำระครั้งเดียว เนื่องจากการยกเลิกการขายผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ระยะสั้นที่ไม่ทำกำไรทั้งหมด และการปรับเพิ่มอัตราเบี้ยประกันของผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ระยะยาวตามตารางมรณะใหม่ ส่งผลกระทบกับยอดขายผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ที่เป็นผลิตภัณฑ์หลักของช่องทางธนาคาร โดยบริษัทได้ทำการเพิ่มรายได้และสร้างผลกำไรเพิ่มขึ้น ด้วยการมุ่งขยายตลาดด้วยผลิตภัณฑ์เพื่อความคุ้มครองชีวิต ส่งผลให้เบี้ยประกันปีแรกของแบบประกันเพื่อความคุ้มครองเติบโตถึง 22%

- **ด้านช่องทางจำหน่ายอื่น ๆ**

บริษัทได้มีการพัฒนาช่องทางออนไลน์อย่างต่อเนื่อง โดยได้เพิ่มผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์และแคมเปญเพื่อการลดหย่อนภาษีในช่วงปลายปี เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้สนใจ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ เพื่อให้สามารถเข้าถึงฐานลูกค้ารุ่นใหม่ให้มากขึ้น นอกจากนี้ ยังได้ค้นหาพันธมิตรทางธุรกิจใหม่ที่มีศักยภาพ เพื่อช่วยสนับสนุนให้บริษัทเข้าถึงตลาดกลุ่มใหม่ได้โดยตรง ช่วยลดต้นทุนและเพิ่มผลกำไรให้กับบริษัทอย่างต่อเนื่องด้วย

2.2.2 ภาวะตลาดและการแข่งขัน

(1) ภาพรวมธุรกิจ

ภาพรวมธุรกิจ : เบี้ยรับรวม และเบี้ยปีแรกรวมเบี้ยชำระครั้งเดียว ปี 2561

บริษัท	เบี้ยรับรวม			เบี้ยปีแรก รวมเบี้ยชำระครั้งเดียว		
	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วนแบ่ง ตลาด	%+/-	จำนวน (ล้านบาท)	ส่วนแบ่ง ตลาด	%+/-
1. เอไอเอ	134,142	21.38	6.22	29,665	16.44	14.57
2. เมืองไทยประกันชีวิต	94,467	15.06	-8.00	22,773	12.62	-26.70
3. ไทยประกันชีวิต	86,268	13.75	4.53	24,606	13.64	8.11
4. กรุงเทพ-แอกซ่าประกันชีวิต	67,036	10.68	5.78	21,544	11.94	16.77
5. ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต	50,911	8.11	2.78	13,938	7.73	67.12
6. กรุงเทพประกันชีวิต	40,892	6.52	-7.15	8,101	4.49	-32.19
7. อลิอันซ์ อยุธยา ประกันชีวิต	32,982	5.26	2.52	6,092	3.38	-1.51
ธุรกิจ	627,387	100.00	4.26	180,415	100.00	7.50

หมายเหตุ : ข้อมูลของบริษัทอื่นจากสมาคมประกันชีวิตไทย เรียงอันดับตามเบี้ยรับรวม

ภาพรวมธุรกิจ เบี้ยรับรวมมีอัตราเติบโต 4.26% ต่ำกว่าการเติบโตของปีก่อนหน้าเล็กน้อย โดยการเติบโตหลักมาจากการเติบโตของเบี้ยชำระครั้งเดียวที่มีการเติบโตถึง 30.96% จากผลิตภัณฑ์หลักในตลาดคือ ยูนิคัลส์ ซึ่งหลายบริษัทในธุรกิจได้ทยอยออกวางจำหน่ายตลอดทั้งปี สำหรับในส่วนของเบี้ยรับประเภทสามัญซึ่งไม่รวมเบี้ยชำระครั้งเดียว ยังคงเติบโตลดลง 7.22% ต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา จากปัจจัยหลักคืออัตราดอกเบี้ยที่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ และตารางมรณะใหม่ที่ทำให้อัตราเบี้ยประกันของผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์เพิ่มขึ้น ทำให้การขยายตลาดผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ทำได้ยากและไม่มีกำไร

ในด้านของช่องทางจัดจำหน่าย ทุกช่องทางมีการเติบโตของธุรกิจใหม่เพิ่มขึ้น ยกเว้นช่องทางขายตรง ซึ่งยังคงได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา จากกฎเกณฑ์ของภาครัฐที่มีมากขึ้น ทำให้การขยายตลาดใหม่ทำได้ยาก โดยช่องทางอื่น ๆ นอกเหนือจากสองช่องทางหลัก มีการเติบโตที่ดีต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นถึงโอกาสในการขยายตลาด ผ่านช่องทางใหม่และกลุ่มเป้าหมายใหม่ในอนาคต เช่น การขยายตลาดผ่านช่องทางออนไลน์ เป็นต้น

(2) ภาวะการแข่งขันและกลยุทธ์

ธุรกิจมีการแข่งขันสูง โดยทิศทางการเติบโตเปลี่ยนจากการขยายตลาดด้วยผลิตภัณฑ์สะสมทรัพย์ที่มีอัตราผลตอบแทนสูง ไปเป็นการขยายตลาดด้วยผลิตภัณฑ์ประเภทยูนิคิงค์ ซึ่งผู้บริโภคสามารถเลือกกับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และการขยายตลาดผลิตภัณฑ์ประเภทคุ้มครองชีวิตเตรียมเกษียณ ค่ารักษาพยาบาล และโรคร้ายแรง ตามแนวโน้มประชากรที่มีอายุขัยที่ยืนยาวขึ้น และอัตราค่ารักษาพยาบาลที่เพิ่มสูงขึ้น การวางแผนการเงินสำหรับแต่ละช่วงชีวิต เพื่อสร้างความมั่นคงและความมั่งคั่งให้กับชีวิต เข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นเพื่อตอบโจทย์การใช้ชีวิตของประชาชนในยุคปัจจุบัน นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้ธุรกิจประกันชีวิต มีการเติบโตที่ดีอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ การพัฒนาช่องทางจัดจำหน่ายใหม่ เช่น ช่องทางออนไลน์ และการใช้สื่อโซเชียลมีเดียตามไลฟ์สไตล์ของผู้บริโภคในปัจจุบันที่มีความรู้และสนใจในการศึกษาหาข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยเทคโนโลยีรอบตัวที่มีอยู่ เป็นกลยุทธ์หลักที่ช่วยส่งเสริมการขยายตลาดให้เพิ่มสูงและสนับสนุนการรักษาลูกค้าที่มีอยู่ของธุรกิจได้เป็นอย่างดี นอกเหนือจากนโยบายการส่งเสริมธุรกิจประกันชีวิตจากภาครัฐ ภาวะเศรษฐกิจ และการใช้จ่ายของภาคครัวเรือน

(3) แนวโน้มธุรกิจประกันชีวิตปี 2562

ในปีที่ผ่านมา ธุรกิจประกันชีวิตต้องเผชิญความท้าทายจากภาวะเศรษฐกิจที่ยังฟื้นตัวไม่เต็มที่ รวมถึงปัจจัยเสี่ยงจากตลาดต่างประเทศ ซึ่งทำให้อัตราดอกเบี้ยไม่สามารถปรับตัวขึ้นได้มากและอัตราผลตอบแทนของการลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุนมีความผันผวนสูงตลอดทั้งปี ประกอบกับการปรับใช้ตารางมรณะใหม่ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) และการเตรียมความพร้อมในการปรับใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ ทำให้บริษัทในกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีการพิจารณาปรับกลยุทธ์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยหลายบริษัทได้ปรับกลยุทธ์การขายโดยลดการขายสินค้าประเภทจ่ายเบี้ยครั้งเดียว และเพิ่มการขายสินค้าประเภทเน้นความคุ้มครองและสัญญาสุขภาพมากขึ้น ทั้งนี้ ธุรกิจยังคงมีแนวโน้มที่จะเติบโตอย่างต่อเนื่อง จากปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) แนวโน้มประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น

ประเทศไทยมีแนวโน้มจำนวนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีอายุยืนยาวขึ้น โดยปัจจุบันประเทศไทยมีประชากร 68 ล้านคน โดยมีผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 12 จึงเป็นโอกาสทางธุรกิจที่จะส่งเสริมประชาชนเก็บออมในรูปของประกันชีวิต เพื่อแบ่งเบาภาระในการใช้จ่ายด้านสุขภาพ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลที่มีแนวโน้มสูงขึ้น รวมถึงการเตรียมวางแผนการเงินหลังเกษียณซึ่งจะมีความจำเป็นมากขึ้นในอนาคต

2) อัตราการถือครองกรมธรรม์ในประเทศไทยยังอยู่ในระดับต่ำ

อัตราการถือครองกรมธรรม์ของประชากรไทย ยังอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 39.5 ณ สิ้นปี 2560 ถือเป็นโอกาสในการขยายธุรกิจประกันชีวิต โดยการเริ่มบังคับใช้ประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการออก การเสนอขาย กรมธรรม์ประกันภัยของบริษัทประกันชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนประกันชีวิต นายหน้าประกันชีวิต และธนาคาร พ.ศ. 2561 จะเป็นส่วนช่วยให้ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในการซื้อประกันชีวิตมากยิ่งขึ้น

3) ความต้องการการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

ประชาชนมีแนวโน้มให้ความสนใจในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตเป็นเครื่องมือสำคัญชนิดหนึ่งที่จะเป็นหลักประกันในการแบ่งเบาความเดือดร้อน เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตที่ถูกออกแบบมาเพื่อผู้ที่ต้องการความคุ้มครองควบคู่กับการลงทุน รวมไปถึงความสามารถในการใช้สิทธินำเบี้ยประกันภัยบางประเภทไปลดหย่อนภาษีได้อีกด้วย

4) การเข้าสู่เศรษฐกิจของโลกดิจิทัล

เทคโนโลยีด้านดิจิทัลที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ช่วยให้บริษัทในธุรกิจสามารถพัฒนาการบริการให้ลูกค้า พัฒนาช่องทางการติดต่อสื่อสารกับลูกค้า รวมถึงพัฒนาระบบการทำงานภายในของบริษัท ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้ลูกค้าได้รับความสะดวกและรวดเร็ว รวมไปถึงผลิตภัณฑ์และบริการที่มีลูกค้าเป็นศูนย์กลางมากยิ่งขึ้น

2.3 การจัดหาผลิตภัณฑ์หรือบริการ

2.3.1 แหล่งที่มาของเงินทุน

(1) แหล่งที่มาของเงินทุน

แหล่งที่มาสำคัญของเงินทุนของบริษัทประกอบด้วย ส่วนของผู้ถือหุ้น เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ และกำไรจากการลงทุนสุทธิ ณ สิ้นปี 2559 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งสิ้น 33,340.84 ล้านบาท เพิ่มอัตราร้อยละ 23.49 จากปี 2558 แหล่งที่มาสำคัญของเงินทุนของบริษัทได้จากเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ 42,354.48 ล้านบาท และรายได้จากการลงทุนสุทธิจำนวน 10,600.07 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.96

ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งสิ้น 38,786.30 ล้านบาท เพิ่มอัตราร้อยละ 16.33 จากปี 2559 แหล่งที่มาสำคัญของเงินทุนของบริษัทได้จากเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ 42,942.40 ล้านบาท และรายได้จากการลงทุนสุทธิจำนวน 11,552.14 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.98

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งสิ้น 38,495.73 ล้านบาท ลดลงอัตราร้อยละ 0.75 จากปี 2560 แหล่งที่มาสำคัญของเงินทุนของบริษัทได้จากเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ 39,588.55 ล้านบาท และรายได้จากการลงทุนสุทธิจำนวน 12,202.36 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.63

(2) แหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน

บริษัทจะจัดส่วนหนึ่งของเงินทุนจากเบี้ยประกันภัยรับสุทธิไว้สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัท และส่วนหนึ่งสำหรับเป็นเงินสำรองประกันชีวิตเพื่อใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทน ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์หากครบกำหนดชำระผลตอบแทน หรือผู้รับประโยชน์หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต

แหล่งใช้ไปของเงินทุนของบริษัทที่สำคัญในปี 2559 ประกอบด้วยผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ค่าสินไหมทดแทน และค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน จำนวนรวม 17,772.34 ล้านบาท ค่าจ้างและบำเหน็จให้กับนายหน้า 3,158.82 ล้านบาท และเงินสำรองประกันชีวิตเพิ่มจากปีก่อน ทั้งสิ้น 26,104.09 ล้านบาท

ณ สิ้นปี 2560 แหล่งใช้ไปของเงินทุนของบริษัท ประกอบด้วยผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ค่าสินไหมทดแทน และค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน จำนวนรวม 22,824.35 ล้านบาท ค่าจ้างและบำเหน็จให้กับนายหน้า 3,498.85 ล้านบาท และเงินสำรองประกันชีวิตเพิ่มจากปีก่อน ทั้งสิ้น 23,182.75 ล้านบาท

ณ สิ้นปี 2561 แหล่งใช้ไปของเงินทุนของบริษัท ประกอบด้วยผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ค่าสินไหมทดแทน และค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน จำนวนรวม 24,671.25 ล้านบาท ค่าจ้างและบำเหน็จให้กับนายหน้า 3,455.23 ล้านบาท และเงินสำรองประกันชีวิตเพิ่มจากปีก่อน ทั้งสิ้น 17,313.05 ล้านบาท

2.4 งานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ

- ไม่มี -

3. ปัจจัยความเสี่ยง

ปี 2561 เป็นอีกปีหนึ่งที่อยู่ใต้อสภาพแวดล้อมของการเปลี่ยนแปลง ทั้งในรูปแบบการดำเนินธุรกิจจากการนำเทคโนโลยีมาใช้มากขึ้นและการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบการกำกับดูแล บริษัทได้สื่อสารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการทบทวนและผลักดันวัฒนธรรมการตระหนักถึงการบริหารความเสี่ยงเพื่อหลีกเลี่ยงและลดการสูญเสียดังกล่าว แต่ขณะเดียวกันยังพิจารณาโอกาสในการสร้างมูลค่าให้กับองค์กรให้เป็นหนึ่งในกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงที่สำคัญ พร้อมปฏิบัติตามค่านิยมองค์กรและหลักจรรยาบรรณของบริษัทตามแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินธุรกิจ โดยบริษัทมีกระบวนการระบุและประเมินความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก ตามกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่ได้พัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล และเป็นไปตามแนวทางของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงได้มีการทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยการบริหารความเสี่ยงหลักขององค์กร ได้แก่

1. **ความเสี่ยงด้านการแข่งขัน** ทั้งด้านช่องทางการขาย การสร้างความแข็งแกร่งและภาพลักษณ์ของแบรนด์ และการแข่งขันด้านผลิตภัณฑ์ที่สูงขึ้นมากจากปัจจัยหลัก ได้แก่

- 1.1) **ความเสี่ยงด้านช่องทางธนาคาร** สาเหตุจากการมีคู่แข่งรายใหม่ เข้ามาแข่งขันในช่องทางธนาคาร และข้อจำกัดด้านผลิตภัณฑ์ในการขาย
- 1.2) **ความเสี่ยงด้านช่องทางตัวแทน** การแข่งขันด้านบริการของตัวแทนและที่ปรึกษาทางการเงิน (FA) มีการแข่งขันสูงและทั้งต้องใช้เวลาในการสร้างและเพิ่มศักยภาพการของผู้ขายในการแข่งขันในตลาด

บริษัทมีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ขององค์กรให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าในแต่ละช่องทางตลอดจนรูปแบบการดำเนินธุรกิจของลูกค้า เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันและการบริการที่ประทับใจ สร้างแรงจูงใจและความร่วมมือให้สามารถขยายขีดความสามารถหลักในการแข่งขันต่อทั้งบริษัทและพันธมิตร โดยการพัฒนากลยุทธ์การตลาด กลยุทธ์ด้านการบริการลูกค้า ด้วยการพัฒนาระบบการต่าง ๆ โดยนำเทคโนโลยีและดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพของช่องทางการขายอย่างต่อเนื่อง รวมถึงพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ออกสู่ตลาดและการปรับปรุงสัดส่วนผลิตภัณฑ์อย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนและรักษาตำแหน่งทางการตลาด

2. **ความเสี่ยงด้านตลาดและความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย** เป็นความเสี่ยงทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อผลกำไร ระดับเงินกองทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนของบริษัท จากความผันผวนของตลาดทุนและอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ บริษัทมีการบริหารความเสี่ยงโดยการจัดสรรเงินทุนของพอร์ตการลงทุนให้สอดคล้องกับหนี้สินตามกรรมธรรม์ประกันภัยอย่างเหมาะสม เพื่อรักษาระดับเงินกองทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และประมาณการเงินสำรองอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงและการติดตามด้วยระบบสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า โดยการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของความเสี่ยงด้านตลาดในหลากหลายสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงด้านตราสารทุน และความเสี่ยงด้านเครดิต เพื่อประเมินผลกระทบจากการเคลื่อนไหวตามภาวะตลาดที่อาจกระทบต่อระดับการดำรงเงินกองทุน ตลอดจนฐานะทางการเงินของบริษัท

3. **ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล** เป็นความเสี่ยงที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการดำเนินธุรกิจ จากการทำหน้าที่ที่ต้องปรับตัวในการรับเทคโนโลยีสมัยใหม่หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อประยุกต์ใช้ในการทำงานของบริษัท และรองรับการเข้าถึงของประชาชนในยุค 4.0 รวมถึงการเพิ่มช่องทางการขายออนไลน์ เป็นอีกหนึ่งช่องทางเลือกสำหรับลูกค้า ซึ่งบริษัทตระหนักถึงระบบความปลอดภัยในการเข้าถึงและความปลอดภัยของข้อมูล ความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้น โดยบริษัทกำหนดให้มีการจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 27001 เพื่อรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ขณะที่ความเสี่ยงจากการหยุดชะงักของเทคโนโลยีได้ดำเนินการภายใต้มาตรฐานสากล ISO 22301:2012 การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ทั้งนี้ ข้อกำหนดและกรอบการบริหารความเสี่ยงนี้ยังครอบคลุมถึงการดำเนินงานของบุคคลที่สาม ในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. **ความเสี่ยงด้านชื่อเสียงและภาพลักษณ์** เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกซึ่งเกิดกับบริษัทหรือกับภาคธุรกิจที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ต่อธุรกิจโดยรวมและสามารถเกิดขึ้นได้ในหลากหลายรูปแบบ บริษัทจึงกำหนดให้การบริหารความต่อเนื่องและกลยุทธ์การสื่อสารองค์กรเป็นกลยุทธ์หลักในการบริหารความเสี่ยงด้านชื่อเสียงภาพลักษณ์ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

5. **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและการกำกับ** สาเหตุจากการไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติตามไม่ครบถ้วน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบวิธีปฏิบัติ บริษัทได้มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงจากหน่วยงานกำกับและหน่วยงานหลักเฉพาะด้านอย่างใกล้ชิด และสื่อสารให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดีให้กับพนักงานทุกระดับ โดยนำเอาหลักการแนวการป้องกัน 3 ชั้น มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

4. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

4.1 ตารางแสดงสินทรัพย์ของบริษัทที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีสาขา (ไม่รวมสำนักงานใหญ่) จำนวน 67 สาขา โดยเป็นทรัพย์สินของบริษัท จำนวน 33 แห่ง (อาคารไม่ใช้ 6 แห่ง ได้แก่ สมุทรสงคราม กาฬสินธุ์ พิษณุโลก เชียงราย นครราชสีมา และอุบลราชธานี และมีชั้นพื้นที่แบ่งให้เช่า 1 แห่ง (หาดใหญ่)) และสาขาที่บริษัทเช่าจำนวน 40 สาขา

บริษัทมีทรัพย์สินประเภท ที่ดิน อาคารชุด ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และอุปกรณ์ ดังนี้

- สำนักงานใหญ่ของบริษัท ตั้งอยู่เลขที่ 23/115-121 ซอยศูนย์วิจัย ถนนพระราม 9 แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310 ซึ่งบริษัททำสัญญาเช่าระยะยาวกับผู้ให้เช่า สิ้นสุด ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2563
- ที่ดิน อาคารชุด ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และอุปกรณ์สุทธิอื่น ๆ ณ สิ้นปี 2561 มีจำนวน 1,349.55 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 ที่ดินเปล่า อาคารชุด และที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง *

ประเภททรัพย์สิน	มูลค่าทางบัญชี ณ สิ้นปี 2561 (ล้านบาท)	พื้นที่ (ตร.วา)	ราคาประเมิน (ล้านบาท)	ลักษณะกรรมสิทธิ์	ภาระผูกพัน	วัตถุประสงค์
อาคารชุด จำนวน 1 ห้องชุด (สาขาเอกมัย) ที่ตั้ง เขตพระโขนง จ. กรุงเทพมหานคร	8.85	327.08	126.23	บริษัทเป็นเจ้าของ	-ไม่มี-	ที่ตั้งสำนักงาน
ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง อาคารระหว่างก่อสร้าง						
- ที่ดิน	794.25	6,228.60	914.00	บริษัทเป็นเจ้าของ	-ไม่มี-	ที่ตั้งสำนักงาน
- สิ่งปลูกสร้าง	384.95	-	508.82	เจ้าของ	-ไม่มี-	ที่ตั้งสำนักงาน
รวม	1,152.77	6,558.68	1,182.24			

หมายเหตุ: ราคาที่ดินและอาคารประเมินตามกฎหมายประเมินของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม

การประกอบธุรกิจประกันภัย

* ส่วนที่เป็นของบริษัท

4.1.2 เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องใช้สำนักงานของบริษัท*

ประเภททรัพย์สิน	มูลค่าทางบัญชี ณ สิ้นปี 2561 (ล้านบาท)	ลักษณะกรรมสิทธิ์	ภาระผูกพัน
ยานพาหนะ	20.98	บริษัทเป็นเจ้าของ	-ไม่มี-
เครื่องใช้สำนักงาน	105.34	บริษัทเป็นเจ้าของ	-ไม่มี-
คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	15.13	บริษัทเป็นเจ้าของ	-ไม่มี-
ค่าปรับปรุงทรัพย์สินที่เช่า	20.05	บริษัทเป็นเจ้าของ	-ไม่มี-
รวม	161.50		

หมายเหตุ: * ส่วนที่เป็นของบริษัท

4.2 การลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม หน้า 2 - 3

4.3 การเปิดเผยราคาประเมินทรัพย์สิน

- ไม่มี -

5. ข้อพิพาททางกฎหมาย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีข้อพิพาททางกฎหมายที่บริษัทเป็นคู่ความหรือคู่กรณี ซึ่งเป็นคดีหรือข้อพิพาทที่ยังไม่สิ้นสุดและเป็นคดีที่อาจมีผลกระทบต่อสินทรัพย์ของบริษัท ดังนี้

- บริษัทเป็นจำเลยในคดีเรียกร้อยค่าสินไหม เนื่องจากบริษัทได้ทำการปฏิเสธการจ่ายค่าสินไหมกับผู้เอาประกันภัย สำหรับกรณีที่ผู้เอาประกันภัยได้ทำผิดข้อตกลงที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ ทั้งสิ้นจำนวน 7 คดี โดยมีการเรียกร้อยค่าเสียหาย จำนวน 11.85 ล้านบาท คดีที่มีการเรียกร้อยค่าเสียหายสูงสุด (ทุนทรัพย์ที่ยื่นฟ้อง) เป็นเงินจำนวน 3.00 ล้านบาท โดยปัจจุบันบริษัทได้แต่งตั้งทนายความเข้าสู่คดีดังกล่าว เพื่อไม่ต้องรับผิดตามข้อกล่าวหาดังกล่าว

6. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

การประเมินมูลค่าธุรกิจ (Embedded Value)

การประเมินมูลค่าธุรกิจ (Embedded Value) ของบริษัท ณ สิ้นปี 2561 โดยมีบริษัท ดีลอยท์ ฟูซ โธมัทส์ ไชยยศ ที่ปรึกษา จำกัด เป็นบริษัทที่ปรึกษาในการประเมินมูลค่าดังกล่าว มีรายละเอียดเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาดังนี้

	31 ธันวาคม			
	2561		2560	
	ล้านบาท	บาทต่อหุ้น	ล้านบาท	บาทต่อหุ้น
Embedded Value (EV)	62,959	36.86	62,740	36.73
Value of One Year New Business (VNB)	1,396	0.87	1,601	0.94
สมมุติฐานที่สำคัญ :				
อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน	4.25%		4.25%	
อัตราดอกเบี้ยคิดลด (Discount Rate)	9.00%		9.00%	

ส่วนที่ 2 การจัดการและการกำกับดูแลกิจการ
7. ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น
7.1 จำนวนทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีทุนจดทะเบียน 1,708,000,000 บาท เรียกชำระแล้ว 1,707,566,000 บาท โดยแบ่งเป็นหุ้นสามัญ จำนวน 1,707,566,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท

7.2 ผู้ถือหุ้น
7.2.1 รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่

- รายชื่อผู้ถือหุ้นสูงสุด 10 อันดับแรกของบริษัท ณ วันปิดสมุดทะเบียนครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2561

จำนวนหุ้นที่ชำระแล้ว 1,707,566,000 หุ้น

รายชื่อ	ณ วันที่ 27 สิงหาคม 2561	
	จำนวนหุ้น (หุ้น)	ร้อยละของหุ้น ที่เรียกชำระแล้วทั้งหมด
1. STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY*	413,599,760	24.21
2. บริษัท วัฒนโสภณพณิช จำกัด	222,505,000	13.03
3. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	130,022,480	7.61
4. บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด(มหาชน)	78,574,760	4.60
5. นายชาติรี โสภณพณิช	63,967,204	3.75
6. บริษัท จตุบุตรโฮลดิ้ง จำกัด	63,000,000	3.69
7. กองทุนเปิดบัวหลวงหุ้นระยะยาว	61,283,860	3.59
8. บริษัท เอ็มเอสไอ โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด	57,201,480	3.35
9. นายเชิดชู โสภณพณิช	45,294,014	2.65
10. ด.ช. ก้องภพ ลิมทรง	40,950,000	2.40

หมายเหตุ : * บริษัท นิปปอนไลฟ์ อินชัวร์รันส์ จำกัด ถือหุ้นบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

ผ่าน STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY

- รายชื่อกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่ ณ วันปิดสมุดทะเบียนครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2561

จำนวนหุ้นที่ชำระแล้ว 1,707,566,000 หุ้น

รายชื่อ	ณ วันที่ 27 สิงหาคม 2561	
	จำนวนหุ้น (หุ้น)	ร้อยละของหุ้น ที่เรียกชำระแล้ว ทั้งหมด
STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY*	413,599,760	24.22
กลุ่มโสมณพนิช	490,134,286	26.80
- บุคคลธรรมดา	204,629,286	10.08
- บริษัท วัฒนโสมณพนิช จำกัด	222,505,000	13.03
- บริษัท จตุบุตรโฮลดิ้ง จำกัด	63,000,000	3.69
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	130,022,480	7.61
กลุ่มลิมทริง	95,822,800	5.61
บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)	78,574,760	4.60
กองทุนเปิดบัวหลวงหุ้นระยะยาว	61,283,860	3.59
บริษัท เอ็มเอสไอ โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด	57,201,480	3.35

หมายเหตุ : * บริษัท นิปปอนไลฟ์ อินชัวร์รันส์ จำกัด ถือหุ้นบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
ผ่าน STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY

7.2.2 ในกรณีที่บริษัทมีการประกอบธุรกิจ holding company

บริษัทมิได้มีการประกอบธุรกิจ holding company

7.2.3 ข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้นใหญ่

บริษัทไม่มีข้อตกลงที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานระหว่างผู้ถือหุ้นใหญ่กับบริษัท

7.3 การออกหลักทรัพย์อื่น

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทไม่มีการออกหลักทรัพย์อื่น

7.4 นโยบายการจ่ายเงินปันผล

บริษัทมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้นิติบุคคล แต่จะต้องไม่มียอดขาดทุนสะสม และ/หรือมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานปกติของบริษัทและบริษัทย่อย ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจพิจารณาจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นได้ เมื่อปรากฏว่า บริษัทมีกำไรสมควรที่จะทำได้ และรายงานให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมคราวถัดไป

ภายใต้พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 32 การจ่ายเงินปันผลบริษัทต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

8. โครงสร้างการจัดการ

8.1 คณะกรรมการ

ตามข้อบังคับของบริษัท คณะกรรมการต้องประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่า 5 คน และกรรมการเกินกว่าร้อยละ 75 ตามที่กฎหมายกำหนดต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร สำหรับการประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่งจำนวนหนึ่งในสาม ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนที่ใกล้ที่สุดกับส่วนหนึ่งในสาม ในการดำเนินกิจการ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัท

เพื่อช่วยกลั่นกรองงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในขบวนการจัดการด้านต่าง ๆ ของบริษัท อีกทั้งเพื่อให้การบริหารกิจการเป็นไปอย่างโปร่งใส ภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ดี คณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยขึ้นจำนวน 7 ชุด คือ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการลงทุน คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน และ คณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ณ สิ้นปี 2561 โครงสร้างคณะกรรมการบริษัทประกอบด้วย กรรมการจำนวน 15 ท่าน ประกอบด้วย กรรมการที่เป็นผู้บริหาร 2 ท่าน และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร 13 ท่าน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นกรรมการอิสระ 6 ท่าน โดยกรรมการที่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรมีจำนวน 13 ท่าน ซึ่งเกินกว่าร้อยละ 75 ตามที่กฎหมายกำหนด ตามรายชื่อดังนี้

รายชื่อกรรมการบริษัท ณ สิ้นปี 2561

ลำดับ ที่	รายชื่อกรรมการบริษัท	ตำแหน่ง	ช่วงวาระการดำรงตำแหน่ง	การถือครองหุ้น		
				ของตนเอง	คู่สมรส/บุตรที่ยัง ไม่บรรลุนิติภาวะ	เพิ่ม/ลด (30 ส.ค. 60 – 27 ส.ค. 61)
1	ดร. ศิริ การเจริญดี	ประธานกรรมการ และกรรมการอิสระ	26 เม.ย. 2559 - เม.ย. 2562	-	-	-
2	นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	กรรมการอิสระ	28 เม.ย. 2560 – เม.ย. 2563	579,200	-	-
3	นางคมคาย ฐุสวานนท์	กรรมการอิสระ	26 เม.ย. 2559 - เม.ย. 2562	-	-	-
4	นายประพันธ์ อัครอารี	กรรมการอิสระ	28 เม.ย. 2560 – เม.ย. 2563	-	-	-
5	นายพนัส ธีรวณิชย์กุล	กรรมการอิสระ	26 เม.ย. 2559 - เม.ย. 2562	931,000	3,000	-
6	รศ. ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย	กรรมการอิสระ	28 เม.ย. 2560 – เม.ย. 2563	-	-	-
7	นางสาววิตรี รมยะรูป	กรรมการ	27 เม.ย. 2561 – เม.ย. 2564	-	233,240	-
8	นางประไพวรรณ ลิ้มทรง	กรรมการ	28 เม.ย. 2560 – เม.ย. 2563	31,376,000	4,000,000	-
9	นายมิโนรุ คิมูระ ¹	กรรมการ	26 เม.ย. 2559 – เม.ย. 2562	-	-	-
10	นายโคจิ อิชิบะ ²	กรรมการ	27 เม.ย. 2561 – เม.ย. 2564	-	-	-
11	นายยูอิชิ ฮอนด้า	กรรมการ	27 เม.ย. 2561 – เม.ย. 2564	-	-	-
12	นายโชน ไสภณพนิช	กรรมการ	15 ธ.ค. 2560 – เม.ย. 2562	82,000	-	40,000
13	นางสาวชลลดา ไสภณพนิช	กรรมการ	27 เม.ย. 2561 – เม.ย. 2564	110,000	-	-
14	นายเวทิต อัครมังคละ	กรรมการ	27 เม.ย. 2561 – เม.ย. 2564	-	-	-
15	ม.ล. จิรเศรษฐ์ สุขสวัสดิ์ ³	กรรมการผู้จัดการใหญ่	6 ส.ค. 2561 – เม.ย. 2564	-	-	-

โดยมี นายเสนาะ ธรรมพิพัฒนกุล รองผู้จัดการใหญ่และประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริษัท

¹นายมิโนรุ คิมูระ ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการแทน นายมาซาฮิโระ เคโนะ ที่ลาออก โดยแต่งตั้งเมื่อวันที่ 25 มี.ค. 2561

²นายโคจิ อิชิบะ ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการแทน นายคาซึฮิโระ โทดะ ที่ครบวาระ เมื่อวันที่ 27 เม.ย. 2561

³ม.ล. จิรเศรษฐ์ สุขสวัสดิ์ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแทน นายวิพล วรเสนาฤทธิ์ ที่ลาออก โดยแต่งตั้งเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2561

ในปี 2561 คณะกรรมการจัดให้มีการประชุม จำนวน 8 ครั้ง โดยมีรายชื่อ และรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการของกรรมการแต่ละท่าน สรุปดังนี้

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	จำนวนครั้งที่จัดประชุม/ การเข้าร่วมการประชุม
1	ดร. ศิริ การเจริญดี	กรรมการอิสระ	8/8
2	นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	กรรมการอิสระ	8/8
3	นางคมคาย ฐิตราวนนท์	กรรมการอิสระ	6/8
4	นายประพันธ์ อัครวารี	กรรมการอิสระ	6/8
5	รศ. ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย	กรรมการอิสระ	8/8
6	นายพนัส ธีรวณิชย์กุล	กรรมการอิสระ	8/8
7	นางสาววิตรี รมยะรูป	กรรมการ	6/8
8	นางประไพวรรณ ลิ้มทรง	กรรมการ	8/8
9	¹ นายมิโนรุ คิมูระ	กรรมการ	6/8
10	² นายโคจิ คิมูระ	กรรมการ	6/8
11	นายยูอิชิ ฮอนด้า	กรรมการ	8/8
12	นายชิน ไสภณพนิช	กรรมการ	7/8
13	นางสาวชลลดา ไสภณพนิช	กรรมการ	8/8
14	นายเวทิต อัครวมังคละ	กรรมการ	5/8
15	³ ม.ล.จิรเศรษฐ์ สุขสวัสดิ์	กรรมการผู้จัดการใหญ่	4/8
	นายมาซาฮิโระ เคโนะ	กรรมการ	2/8
	นายคาซึฮิโตะ โทดะ	กรรมการ	2/8
	นายวิพล วรเสาทฤท	กรรมการ	2/8

หมายเหตุ :

¹นายมิโนรุ คิมูระ ได้รับเลือกเป็นกรรมการแทน นายมาซาฮิโระ เคโนะ ที่ลาออก โดยแต่งตั้งเมื่อวันที่ 25 มี.ค. 2561

²นายโคจิ คิมูระ ได้รับเลือกเป็นกรรมการแทน นายคาซึฮิโตะ โทดะ ที่ครบวาระ เมื่อวันที่ 27 เม.ย. 2561

³ม.ล. จิรเศรษฐ์ สุขสวัสดิ์ ได้รับเลือกเป็นกรรมการแทน นายวิพล วรเสาทฤท ที่ลาออก โดยแต่งตั้งเมื่อวันที่ 6 ส.ค. 2561

ทั้งนี้ ได้แนบข้อมูลของกรรมการในเอกสารแนบ 1

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ที่ปรึกษาคณะกรรมการประกอบด้วย

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
1	นายปานศักดิ์ พงกษากิจ	ที่ปรึกษา
2	นายเดชา ตูลานันท์	ที่ปรึกษา

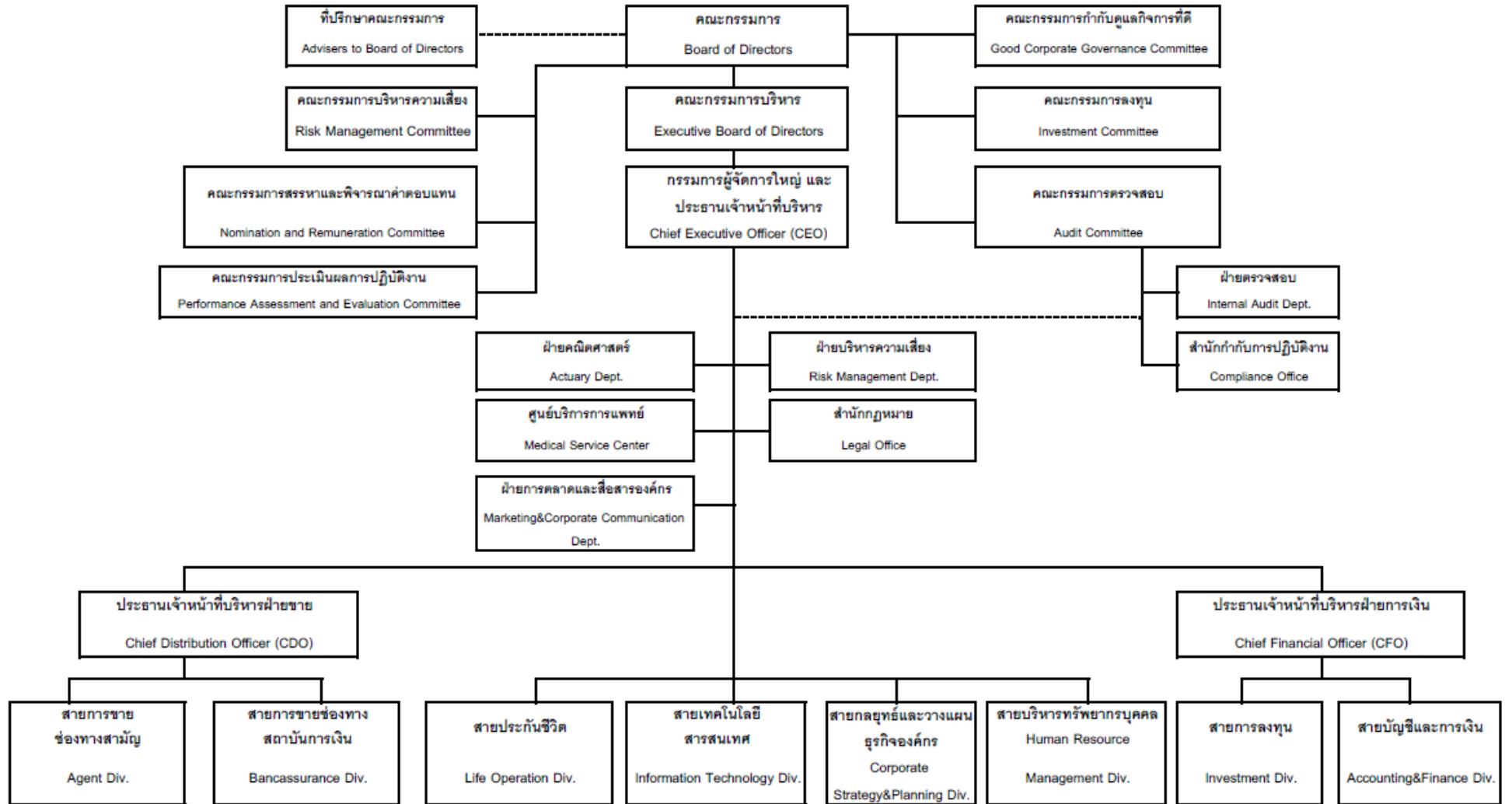
8.2 คณะผู้บริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีผู้บริหาร จำนวน 8 คน ประกอบด้วย

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
1	หม่อมหลวงจิระเศรษฐ์ ศุขสวัสดิ์	กรรมการผู้จัดการใหญ่ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2	นายเรืองศักดิ์ ปัญญาบดีกุล	รองผู้จัดการใหญ่ และประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายขาย
3	นายเสนาะ ธรรมพิพัฒน์กุล	รองผู้จัดการใหญ่ และประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน
4	นางสาวชลลดา ไสภณพนิต	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ สายกลยุทธ์และวางแผนธุรกิจองค์กร
5	นางสาวจารุวรรณ ลิ้มคุณธรรมโม	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ สายบัญชีและการเงินและ รักษาการผู้บริหารฝ่ายธุรการ
6	นายอนุชา กิงคารวัฒน์	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ สายการขายช่องทางสามัญ
7	นางสาวยศวดี หงษ์ชุมแพ	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ สายการขายช่องทางสถาบันการเงิน
8	นางอรนุช ส้าราญฤทธิ์	ผู้อำนวยการอาวุโส สายประกันชีวิต

ทั้งนี้ ได้แนบข้อมูลของผู้บริหารในเอกสารแนบ 1

โครงสร้างการบริหารจัดการของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

— สายการบังคับบัญชา
 - - - - - สายการรายงานด้านงบประมาณและการบริหารทั่วไป

8.3 เลขานุการบริษัท

ที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 2/2551 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2551 ได้แต่งตั้งให้นายเสนาะ ธรรมพิพัฒน์กุล เป็นเลขานุการบริษัท โดยให้มีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 รวมถึงจัดให้มีการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประชุมคณะกรรมการ โดยติดตามให้มีการปฏิบัติตามอย่างถูกต้องและเป็นไปตามมติคณะกรรมการ และมติประชุมผู้ถือหุ้น และติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้นทั่วไป ให้ได้รับทราบสิทธิต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีข้อมูลโดยสังเขปตามรายละเอียดปรากฏในเอกสารแนบ 1

8.4 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

หลักเกณฑ์ค่าตอบแทนกรรมการ

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนจะพิจารณาค่าตอบแทนกรรมการจากความรู้ความสามารถความเหมาะสมกับภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการ รวมถึงการขยายตัวทางธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และการเติบโตทางผลกำไรของบริษัท ตลอดจนพิจารณาเปรียบเทียบกับการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการของบริษัทชั้นนำในตลาดหลักทรัพย์ฯ และในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามข้อบังคับของบริษัท

ค่าตอบแทนกรรมการ

ค่าตอบแทนกรรมการประกอบด้วยเบี้ยประชุมและค่าบำเหน็จ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ความรับผิดชอบสามารถเทียบเคียงได้กับบริษัทชั้นนำและกลุ่มธุรกิจเดียวกัน ซึ่งที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2561 มีมติอนุมัติค่าตอบแทนคณะกรรมการภายในวงเงินไม่เกิน 16.70 ล้านบาท โดยมีค่าตอบแทนกรรมการที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างปี 2561 จำนวน 14.67 ล้านบาท สรุปได้ดังนี้

ค่าตอบแทนกรรมการ ปี 2561

ลำดับ ที่	รายชื่อ	ค่าบำเหน็จ คณะกรรมการ บริษัท	ค่าเบี้ย ประชุม คณะกรรมการ บริษัท	ค่าเบี้ย ประชุม คณะกรรมการ การบริหาร	ค่าเบี้ยประชุม คณะกรรมการ ลงทุน	ค่าเบี้ยประชุม คณะกรรมการ ตรวจสอบ	ค่าเบี้ยประชุม คณะกรรมการ บริหารความ เสี่ยง	ค่าเบี้ยประชุม คณะกรรมการ สรรหาและ พิจารณา ค่าตอบแทน	ค่าเบี้ยประชุม คณะกรรมการ กำกับดูแล กิจการที่ดี	ค่าเบี้ยประชุม คณะกรรมการ ประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	ค่าเบี้ยประชุม คณะกรรมการ อิสระ	รวม
1	ดร. ศิริ การเจริญดี	1,080,000	640,000	320,000	960,000	-	-	400,000	-	240,000	80,000	3,720,000
2	นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	648,000	320,000	-	-	400,000	-	-	-	120,000	40,000	1,528,000
3	นางคมคาย รุสวานนท์	432,000	320,000	720,000	-	-	200,000	-	240,000	120,000	40,000	2,072,000
4	นายประพันธ์ อัครอารี	414,000	320,000	-	-	200,000	240,000	-	-	-	40,000	1,214,000
5	นายพนัส ธีรวิชญ์กุล	360,000	320,000	-	-	-	-	200,000	-	-	40,000	920,000
6	รศ. ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย	576,000	320,000	-	-	200,000	-	-	120,000	-	40,000	1,256,000
7	นางสาววิตรี รมยะรูป	648,000	320,000	480,000	400,000	-	-	-	-	-	-	1,848,000
8	นางประไพวรรณ ลิ้มทรง	288,000	320,000	-	-	-	-	-	-	-	-	608,000
9	นายมิโนรุ คิมุระ	-	240,000	-	-	-	-	120,000	-	-	-	360,000
10	นายโคจิ อชิบะ	-	240,000	-	-	-	-	-	-	-	-	240,000
11	นายเวทิต อัครมังคละ	-	240,000	-	-	-	-	-	-	-	-	240,000
12	นายมาซาฮิโระ เคโนะ	288,000	80,000	-	-	-	-	-	-	-	-	368,000
13	นายคาซึฮิโตะ โทตะ	216,000	80,000	-	-	-	-	-	-	-	-	296,000
รวมทั้งสิ้น		4,950,000	3,760,000	1,520,000	1,360,000	800,000	440,000	720,000	360,000	480,000	280,000	14,670,000

หลักเกณฑ์ค่าตอบแทนผู้บริหาร

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนจะพิจารณาค่าตอบแทนผู้บริหารระดับสูงเทียบเท่ารองผู้จัดการใหญ่หรือที่สูงกว่า ซึ่งประกอบด้วยเงินเดือน และโบนัสประจำปี โดยพิจารณาจากการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเปรียบเทียบการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหารระดับสูงในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน และเพียงพอที่จะจูงใจให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด รวมถึงสอดคล้องกับแนวทางการเติบโตของผลกำไร ตลอดจนมูลค่าธุรกิจของบริษัท คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนจะนำข้อมูลที่ได้เปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลังไปใช้ในการพิจารณาค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง เสนอขออนุมัติต่อคณะกรรมการ

ค่าตอบแทนผู้บริหารที่เป็นตัวเงิน

ในปี 2561 ค่าตอบแทนของผู้บริหาร จำนวน 8 คน ประกอบด้วย เงินเดือน โบนัส ประกันสังคม และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นเงินรวม 68,424,393.25 บาท เทียบกับปี 2560 ค่าตอบแทนของผู้บริหาร จำนวน 6 คน ประกอบด้วย เงินเดือน โบนัส ประกันสังคม และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นเงินรวม 53,180,338 บาท และปี 2559 ค่าตอบแทนของผู้บริหาร จำนวน 6 คน ประกอบด้วย เงินเดือน โบนัส ประกันสังคม และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นเงิน 47,768,456 บาท

ค่าตอบแทนอื่น

ไม่มีค่าตอบแทนอื่น นอกเหนือจากสวัสดิการพนักงานทั่วไป

8.5 บุคลากร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัท มีพนักงานรวมทั้งสิ้นจำนวน 1,257 คน จำนวนพนักงานแบ่งตามสายงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สายงาน	จำนวนพนักงาน (คน)		
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
สังกัดกรรมการผู้จัดการใหญ่ ²	136	136	81
สายกลยุทธ์และวางแผนธุรกิจองค์กร	-	-	5
ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน	-	-	5
สายการลงทุน	26	27	17
สายบัญชีและการเงิน	94	90	70
สายบริหารทรัพยากรบุคคล	-	-	52
สายเทคโนโลยีสารสนเทศ	48	43	39
สายประกันชีวิต	476	460	391
ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายขาย	-	-	81
สายการตลาด	655	614	-
สายการขายช่องทางสามัญ	-	-	324
สายการขายช่องทางสถาบันการเงิน	-	-	192
รวม	1,435	1,370	1,257

ค่าตอบแทนพนักงานที่เป็นตัวเงิน

ประเภทค่าตอบแทน	จำนวนเงิน (บาท)		
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
เงินเดือน และโบนัส	693,486,760.30	697,222,997.54	785,757,631.96
เงินสมทบกองทุนและอื่น ๆ	80,471,829	80,293,912	78,516,863

ข้อพิพาทด้านแรงงาน

-ไม่มี-

² สังกัดกรรมการผู้จัดการใหญ่ ประกอบด้วย ฝ่ายคณิตศาสตร์ ฝ่ายการตลาดและสื่อสารองค์กร สำนักกฎหมาย ศูนย์บริการทางการแพทย์ ฝ่ายบริหารความเสี่ยง ฝ่ายตรวจสอบ และสำนักกำกับการปฏิบัติงาน

สวัสดิการอื่น ๆ

บริษัทมีการส่งเสริมทางด้านสวัสดิการให้แก่พนักงาน เช่น เครื่องแบบพนักงาน ค่ารักษาพยาบาล พนักงานและครอบครัว ประกันชีวิตกลุ่ม เงินช่วยเหลือกรณีต่าง ๆ นอกจากนี้ บริษัทยังมีการจัดกิจกรรม สันทนาการเพื่อส่งเสริมความสามัคคีและการประสานงานระหว่างพนักงาน เช่น การจัดงานปีใหม่ โครงการ Happy BLA Home และกิจกรรมชมรมพนักงาน ได้แก่ ชมรมฟุตบอล ชมรมป้องกัน ชมรมรักสุขภาพ และ ชมรมวิ่งเพื่อสุขภาพ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรสร้างความสุขอย่างมีความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงาน ครอบครัว และสังคม

นโยบายในการพัฒนาพนักงาน

บริษัทมีการจัดอบรมให้กับพนักงานทั้งภายในและภายนอก เริ่มตั้งแต่การปฐมนิเทศสำหรับพนักงานเข้าใหม่ ความรู้เบื้องต้นในการวางแผนทางการเงิน นอกจากนี้ บริษัทยังมีการส่งเสริมให้กับพนักงานในการเข้าร่วมประชุม สัมมนา/ดูงานทั้งในและต่างประเทศ และฝึกอบรมความรู้ทางด้านวิชาการ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับงาน โดยตรงและโดยอ้อม รวมทั้งสนับสนุนการศึกษาหลักสูตร LOMA (Life Office Association), ICA (International Claim Association), CFA (Chartered Financial Analyst), CISA (Certified Investment and Securities Analyst), CFP (Certified Financial Planner), FSA (Fellow of the Society of Actuaries) เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน ให้พร้อมรับมือกับสภาพการแข่งขันในอุตสาหกรรมอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้บริษัทยังคำนึงถึงการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนด้วยการส่งเสริมการจัดการความรู้ภายในองค์กร (Knowledge Management) สนับสนุนให้ผู้บริหารและพนักงานมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ การพัฒนาระบบผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในอนาคต

9. การกำกับดูแลกิจการ

9.1 การกำกับดูแลกิจการที่ดี

9.1.1 นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญกับการกำกับให้องค์กรมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจอย่างซื่อสัตย์และเป็นธรรมต่อสังคม เพื่อการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ให้กับผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ของการเป็นผู้นำองค์กร และให้ความสำคัญต่อการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก และกลยุทธ์เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จอันยั่งยืน การเสริมสร้างคณะกรรมการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การสรรหาและพัฒนาผู้บริหารและบุคลากร การส่งเสริมนวัตกรรมและประกอบธุรกิจด้วยความรับผิดชอบ การกำกับดูแลระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน การรายงานทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูล และสนับสนุนการสื่อสารและการมีส่วนร่วมของผู้ถือหุ้น

บริษัทขอให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานยึดถือและปฏิบัติตามนโยบายและจรรยาบรรณของบริษัทอย่างเคร่งครัด

9.1.2 หลักปฏิบัติตาม Corporate Governance Code : CG Code ปี 2560

ด้วยความมุ่งมั่นในการรักษามาตรฐานการกำกับดูแลกิจการให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล คณะกรรมการได้นำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (Corporate Governance Code : CG Code) ปี 2560 มาประยุกต์ใช้ตามบริบททางธุรกิจของบริษัท แบ่งเป็น 8 ข้อหลักปฏิบัติ ดังนี้

หลักปฏิบัติ 1 ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในฐานะผู้นำองค์กรที่สร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน

หลักปฏิบัติ 1.1 คณะกรรมการมีความเข้าใจบทบาทและตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อผู้นำที่ต้องกำกับดูแลให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่ดี

คณะกรรมการมีความเข้าใจบทบาทและตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อผู้นำที่ต้องกำกับดูแลให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งครอบคลุมถึง

- (1) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
- (2) การกำหนดกลยุทธ์ นโยบายการดำเนินงาน ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรสำคัญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
- (3) การติดตาม ประเมินผล และดูแลการรายงานผลการดำเนินงาน

หลักปฏิบัติ 1.2 ในการสร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการให้ นำไปสู่ผล (governance outcome)

ในการสร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการให้นำไปสู่ผล (governance outcome) โดยมีแนวทางปฏิบัติที่สำคัญ 4 ประการคือ

- (1) สามารถแข่งขันได้และมีผลประกอบการที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว (competitiveness and performance with long-term perspective)
- (2) ประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสีย (ethical and responsible business)
- (3) เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม (good corporate citizenship)
- (4) สามารถปรับตัวได้ภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง (corporate resilience)

คณะกรรมการมีบทบาทสำคัญในการสร้างและขับเคลื่อนวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในจริยธรรม โดยคณะกรรมการประพฤติตนเป็นแบบอย่างในฐานะผู้นำในการกำกับดูแลกิจการ โดยกำหนดนโยบาย ระเบียบปฏิบัติ และคู่มือต่าง ๆ สำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่แสดงถึงหลักการและแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร อาทิ นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี นโยบายต่อต้านการทุจริต นโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศ นโยบายการแจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียนในการทุจริตประพฤติมิชอบ และการฝ่าฝืนจรรยาบรรณ นโยบายและแนวปฏิบัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล นโยบายการปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเป็นธรรม กฏบัตรคณะกรรมการบริษัท ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลภายในและการซื้อขายหลักทรัพย์ และคู่มือจรรยาบรรณธุรกิจ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการย้ำเตือนถึงความสำคัญในการยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณของบริษัท บริษัทจึงกำหนดให้ผู้บริหารและพนักงานทำการทบทวนและยืนยันการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีและหลักจรรยาบรรณของบริษัทเป็นประจำทุกปีผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของบริษัท

หลักปฏิบัติ 1.3 คณะกรรมการมีหน้าที่ดูแลให้กรรมการทุกคนและผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง (duty of care) และซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กร (duty of loyalty) และดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการมีหน้าที่ดูแลให้กรรมการทุกคนและผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวัง ดูแลการบริหารกิจการของบริษัทให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของผู้ถือหุ้น (Fiduciary Duty) โดยมีแนวทางปฏิบัติที่สำคัญ 4 ประการคือ

- การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบระมัดระวัง (Duty of Care)
- การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อรักษาผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้น (Duty of Loyalty)
- การปฏิบัติตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น (Duty of Obedience)
- การเปิดเผยข้อมูลต่อผู้ถือหุ้นอย่างถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส เท่าเทียม และทันเวลา (Duty of Disclosure)

หลักปฏิบัติ 1.4 คณะกรรมการเข้าใจขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ และกำหนดขอบเขตการมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน ตลอดจนติดตามดูแลให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะกรรมการเข้าใจขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ และกำหนดขอบเขตการมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน ตลอดจนติดตามดูแลให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย มีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท
  - 1) กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับบริษัท และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ระวัง รอบคอบ และรับผิดชอบ
  - 2) กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ของบริษัท โดยร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ และมีการแสวงหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทางของบริษัท
  - 3) ทบทวนและให้ความเห็นชอบกับกลยุทธ์และนโยบายที่สำคัญ รวมถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมายทางการเงิน และแผนงานของบริษัท พร้อมทั้งกำกับดูแลและติดตามให้ฝ่ายบริหารมีการปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้
  - 4) กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการและจรรยาบรรณธุรกิจ ที่ประกอบด้วยหลักการและแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการ ฝ่ายบริหาร พนักงาน โดยมุ่งสร้างสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ สร้างความเข้าใจและให้ยึดถือปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด ควบคู่ไปกับข้อบังคับและระเบียบของบริษัท เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม

- 5) จัดให้มีระบบบัญชี การรายงานทางการเงินและการสอบบัญชีที่มีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งดูแลให้มีกระบวนการในการประเมินความเหมาะสมของการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 6) พิจารณาถึงปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่อาจเกิดขึ้นและกำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างครบถ้วนและครอบคลุม กำกับดูแลให้ผู้บริหารมีระบบหรือกระบวนการที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการแสวงหาโอกาสทางธุรกิจที่อาจเกิดขึ้นจากความเสียดังกล่าว ตลอดจนจัดให้มีการควบคุมภายในที่เพียงพอและมีประสิทธิผล
- 7) สอดส่องดูแลและจัดการแก้ไขปัญหาค่าความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงรายการที่เกี่ยวข้องกัน โดยมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยรวม
- 8) จัดให้มีช่องทางในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้นแต่ละกลุ่มอย่างเหมาะสมและกำกับดูแลการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้มั่นใจว่ามีความถูกต้อง ชัดเจน โปร่งใส น่าเชื่อถือ และมีมาตรฐานสูงสุด
- 9) ประเมินผลงานและทบทวนการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองและของกรรมการผู้จัดการใหญ่อย่างสม่ำเสมอ
- 10) จัดให้มีระบบหรือกลไกการกำหนดค่าตอบแทนผู้บริหารระดับสูงของบริษัทที่เหมาะสม สอดคล้องกับผลการดำเนินงาน เพื่อก่อให้เกิดแรงจูงใจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
- 11) เป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานที่ดี มีจรรยาบรรณ สอดคล้องกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท
- 12) จัดให้มีระบบการคัดสรรบุคลากรที่จะเข้ามารับผิดชอบในตำแหน่งบริหารที่สำคัญทุกระดับอย่างเหมาะสมและมีกระบวนการสรรหาที่โปร่งใสเป็นธรรม
- 13) เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้น เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย โดยกรรมการที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมจะต้องแจ้งให้ประธานกรรมการหรือเลขานุการคณะกรรมการทราบล่วงหน้าก่อนการประชุม
- 14) พัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เข้าอบรมหรือเข้าร่วมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ
- 15) ส่งเสริมให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนเข้าใจถึงมาตรฐานด้านจริยธรรมที่บริษัทใช้ในการดำเนินธุรกิจ โดยให้มีการจัดทำจรรยาบรรณธุรกิจที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ และติดตามให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณดังกล่าวอย่างจริงจัง

2. การแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ

บริษัทได้แบ่งแยกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการกับฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน โดยกรรมการทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานของฝ่ายจัดการในระดับนโยบาย ขณะที่ฝ่ายจัดการทำหน้าที่บริหารงานในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด ดังนั้นประธานกรรมการ และกรรมการผู้จัดการใหญ่จึงเป็นบุคคลคนละคนกัน โดยทั้งสองตำแหน่งต้องผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการ เพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสมที่สุด

ประธานกรรมการไม่ได้เป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหาร และไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานของบริษัท เพื่อให้แบ่งแยกหน้าที่ระหว่างการกำกับดูแลเชิงนโยบายในภาพรวมของบริษัทกับการบริหารงานได้อย่างชัดเจน

3. อำนาจอนุมัติของกรรมการบริษัท

กรรมการบริษัทมีอำนาจอนุมัติเรื่องต่าง ๆ ของบริษัทตามขอบเขตหน้าที่ที่กำหนดโดยกฎหมาย ข้อบังคับของบริษัท กฎบัตรคณะกรรมการบริษัทและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งรวมถึงการกำหนดและทบทวน วิสัยทัศน์ นโยบาย กลยุทธ์ในการดำเนินงาน แผนหลักในการดำเนินงาน แผนงบประมาณ และแผนการดำเนิน ธุรกิจประจำปี แผนธุรกิจระยะปานกลาง การกำหนดเป้าหมาย การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินงานโดยเทียบกับแผนที่ได้กำหนดไว้ก่อนแล้ว และการดูแลรายจ่ายลงทุน (Capital Expenditure) และการเข้าร่วมลงทุน

หลักปฏิบัติ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก และกลยุทธ์ของกิจการที่เป็นไปเพื่อความยั่งยืน

หลักปฏิบัติ 2.1 คณะกรรมการกำหนดหรือดูแลให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ (objectives) เป็นไปเพื่อความยั่งยืน โดยเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับการสร้างคุณค่าให้ทั้งกิจการ ลูกค้าผู้มีส่วนได้เสีย และสังคมโดยรวม

คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดวิสัยทัศน์ของบริษัทที่สะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการให้ประชาชนทุกกลุ่ม เห็นประโยชน์ของการประกันชีวิตและทำประกันชีวิตให้เหมาะสมกับฐานะทางการเงินและคุณค่าชีวิต คณะกรรมการจึงได้กำหนดภารกิจของบริษัทในการพัฒนาสู่ความเป็นผู้นำในการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับประชาชนด้วยการให้บริการแนะนำการวางแผนทางการเงินโดยบุคลากรที่มีความจริงใจและมีความรู้ระดับแนวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมขององค์กรอันประกอบด้วย ศรัทธา รับผิดชอบ จริงใจ พัฒนาตน และทำงานเป็นทีม

หลักปฏิบัติ 2.2 คณะกรรมการกำกับดูแลให้มั่นใจว่า วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนกลยุทธ์ ในระยะเวลาปานกลางและ/หรือประจำปีของกิจการสอดคล้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ โดยมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม ปลอดภัย

1. คณะกรรมการกำกับดูแลให้การจัดทำกลยุทธ์และแผนงานประจำปีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ โดยคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมของกิจการ ตลอดจนโอกาสและความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และสนับสนุนให้มีการจัดทำหรือทบทวนวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกลยุทธ์สำหรับระยะปานกลาง 3 - 5 ปี
2. ในการกำหนดกลยุทธ์ คณะกรรมการกำกับดูแลให้มีการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม และนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างความสามารถในการแข่งขันและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย โดยยังคงอยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
3. วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการที่กำหนดมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและศักยภาพของกิจการ โดยคณะกรรมการได้กำหนดเป้าหมายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน นอกจากนี้ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงของการตั้งเป้าหมายที่อาจนำไปสู่การประพฤติที่ผิดกฎหมาย หรือขาดจริยธรรม (unethical conduct)
4. คณะกรรมการกำกับดูแลให้มีการถ่ายทอดวัตถุประสงค์และเป้าหมายผ่านกลยุทธ์และแผนงานให้ทั่วทั้งองค์กร
5. คณะกรรมการกำกับดูแลให้มีการจัดสรรทรัพยากรและการควบคุมการดำเนินงานที่เหมาะสม และติดตามการดำเนินการตามกลยุทธ์และแผนงานประจำปี

หลักปฏิบัติ 3 เสริมสร้างคณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หลักปฏิบัติ 3.1 คณะกรรมการรับผิดชอบในการกำหนดและทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการ ทั้งในเรื่องขนาดองค์ประกอบ สัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการนำพาองค์กรสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้

คณะกรรมการรับผิดชอบในการกำหนดและทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการ ทั้งในเรื่องขนาดองค์ประกอบ สัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการนำพาองค์กรสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้ มีรายละเอียดดังนี้

โครงสร้างของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ เป็นผู้มีความสำคัญในการกำหนดนโยบายของบริษัท โดยร่วมกับผู้บริหารระดับสูงในการกำหนดนโยบายการดำเนินธุรกิจ การบริหารความเสี่ยง และวางแผนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว อีกทั้งยังมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหารระดับสูงและการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

ข้อบังคับของบริษัทกำหนดให้มีกรรมการไม่น้อยกว่า 5 ท่าน ซึ่งแต่งตั้งและถอดถอนโดยที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยให้ประกอบไปด้วยกรรมการที่เป็นผู้บริหาร กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และกรรมการอิสระ

การแต่งตั้งกรรมการดำเนินการด้วยความโปร่งใส โดยคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนเป็นผู้พิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการและหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติและกำหนดให้มีการเปิดเผยประวัติคณะกรรมการ ทั้งนี้บริษัทมีการกำหนดนโยบายให้กรรมการของบริษัทต้องมีอายุไม่เกิน 75 ปี และดำรงตำแหน่งกรรมการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ไม่เกิน 5 แห่ง

คุณสมบัติกรรมการอิสระ

กรรมการอิสระของบริษัทมีคุณสมบัติตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ดังนี้

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้น ๆ ด้วย
2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือ ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน หรือ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
3. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็น บิดามารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท หรือบริษัทย่อย
4. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือ ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
5. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทสังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

6. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
7. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่
8. ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย
9. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท
10. ไม่ต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน กฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต กฎหมายว่าด้วยการประกันภัย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการเงินในทำนองเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็กฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ โดยหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายนั้น ทั้งนี้ในความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์หรือการบริหารงานที่มีลักษณะเป็นการหลอกลวง ฉ้อฉล หรือทุจริต

หลักปฏิบัติ 3.2 คณะกรรมการเลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นประธานกรรมการ และดูแลให้มั่นใจว่า องค์ประกอบและการดำเนินงานของคณะกรรมการเอื้อต่อการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจอย่างมีอิสระ

คณะกรรมการเลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นประธานกรรมการ และดูแลให้มั่นใจว่า องค์ประกอบและการดำเนินงานของคณะกรรมการเอื้อต่อการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจอย่างมีอิสระ มีรายละเอียดดังนี้

บทบาทหน้าที่ของประธานกรรมการ

1. พิจารณากำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการบริษัทร่วมกับกรรมการผู้จัดการใหญ่ และดูแลให้กรรมการบริษัทได้รับข้อมูลอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันเหตุการณ์ก่อนการประชุมเพื่อให้กรรมการบริษัทสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม
2. เป็นผู้นำคณะกรรมการบริษัท และเป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการบริษัท โดยดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ข้อบังคับของบริษัทและกฎหมาย ภายใต้การจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอและส่งเสริมให้กรรมการบริษัททุกท่านในการอภิปราย แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย รวมทั้งมีการสรุปมติที่ประชุมเพื่อดำเนินการต่ออย่างชัดเจน
3. เป็นผู้นำในการประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นไปตามระเบียบวาระ ข้อบังคับของบริษัทและกฎหมาย โดยจัดสรรเวลาให้เหมาะสม รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกันและดูแลให้มีการตอบข้อซักถามของผู้ถือหุ้นอย่างเหมาะสมและโปร่งใส
4. สนับสนุนและเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามหลักบรรษัทภิบาลและจรรยาบรรณของบริษัท
5. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับฝ่ายจัดการและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการตามนโยบายของบริษัท
6. กำกับดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลและการจัดการอย่างโปร่งใสในกรณีที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
7. กำกับดูแลให้คณะกรรมการบริษัทมีโครงสร้างและองค์ประกอบที่เหมาะสม
8. กำกับดูแลให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทโดยรวม คณะกรรมการชุดย่อย และกรรมการบริษัทแต่ละคน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
9. กำกับดูแลให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทโดยรวม กรรมการบริษัท รายบุคคล ประธานกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อนำผลไปพัฒนาและปรับปรุงในการปฏิบัติหน้าที่ และเสริมสร้างความรู้ความสามารถของกรรมการ

องค์ประกอบของคณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อย จำนวน 7 คณะ เพื่อปฏิบัติหน้าที่เฉพาะเรื่องและเสนอเรื่องให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาหรือรับทราบองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อยแต่ละคณะ มีดังนี้

1) คณะกรรมการตรวจสอบ

ประกอบด้วยกรรมการบริษัทที่เป็นกรรมการอิสระไม่ต่ำกว่า 3 ท่าน โดยกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 ท่าน มีความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี หรือการเงินที่เป็นที่ยอมรับ โดยทำหน้าที่สอบทานการดำเนินงานให้ถูกต้องตามนโยบายและระเบียบข้อบังคับ ตลอดจนกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ และข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแล ส่งเสริมให้พัฒนาระบบรายงานทางการเงินและบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมทั้งสอบทานให้มีระบบการควบคุมภายใน ระบบตรวจสอบภายใน และระบบบริหารความเสี่ยงที่รัดกุม เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยคณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติหน้าที่และแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

ทั้งนี้ฝ่ายตรวจสอบและสำนักกำกับกับการปฏิบัติงานเป็นหน่วยปฏิบัติงานที่รายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ในขณะเดียวกัน คณะกรรมการตรวจสอบจะมีการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี โดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อขอความเห็นจากผู้สอบบัญชีในเรื่องต่าง ๆ

2) คณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารประกอบด้วยกรรมการบริษัท มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกิจการของบริษัทตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อบังคับ มติที่ประชุม ผู้ถือหุ้น นโยบาย หรือคำสั่งใด ๆ ที่คณะกรรมการกำหนด และมีอำนาจอนุมัติและ/หรือเห็นชอบแก่การดำเนินการใด ๆ อันจำเป็นต่อการบริหารกิจการของบริษัท อีกทั้งมีหน้าที่พิจารณากลับกรองข้อพิจารณาต่าง ๆ ที่จะมีการนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติและ/หรือพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงประกอบด้วยกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูง อย่างน้อย 5 ท่าน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นผู้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่กำหนดกรอบนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงรวม และติดตามกำกับดูแลความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการบริหารความเสี่ยงรวมตามนโยบายที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

4) คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการบริษัท โดยกรรมการทุกคนไม่เป็นผู้บริหาร และประธานคณะกรรมการเป็นกรรมการอิสระ ทำหน้าที่พิจารณาสรรหาผู้ที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ กรรมการผู้จัดการใหญ่ และรองผู้จัดการใหญ่ ในกรณีครบวาระ ลาออก หรือพ้นสภาพในทุกรณี นอกจากนี้ยังมีหน้าที่กำหนดและทบทวนค่าตอบแทน และผลประโยชน์อื่น ๆ ของคณะกรรมการบริษัท และผู้บริหารระดับสูงที่สูงกว่าหรือเทียบเท่ารองผู้จัดการใหญ่ ให้มีความเหมาะสมกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบต่อองค์กร

5) คณะกรรมการลงทุน

คณะกรรมการลงทุนประกอบด้วยกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูงจากสายลงทุน จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ท่าน ซึ่งกรรมการทุกท่านในคณะนี้ล้วนแล้วแต่เป็นผู้มีความรู้เรื่องการลงทุน ธุรกิจประกันชีวิต และการบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุน คณะกรรมการลงทุนมีหน้าที่กำหนดนโยบายการลงทุน นโยบายการบริหารความเสี่ยงรวมที่เกิดจากการลงทุน พิจารณานุมัติแผนการลงทุน ติดตามและกำกับดูแลการลงทุน ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้อนุมัติต่อไป

6) คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีประกอบด้วยกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูง ซึ่งกรรมการคณะนี้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในธุรกิจประกันชีวิต และหลักการของการกำกับกิจการเป็นอย่างดี คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีหน้าที่เสนอแนะนโยบาย คำแนะนำ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อคณะกรรมการบริษัท ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และส่งเสริมการเผยแพร่ค่านิยมด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจให้เป็นที่เข้าใจทั่วทุกระดับ

7) คณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นผู้พิจารณากำหนดแนวทาง ขั้นตอน และวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้จัดการใหญ่ รวมถึงตำแหน่งการประเมินผลการปฏิบัติงานภายในระยะเวลาการพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานปกติของบริษัท

หลักปฏิบัติ 3.3 คณะกรรมการกำกับดูแลให้การสรรหาและคัดเลือกกรรมการมีกระบวนการที่โปร่งใสและชัดเจน เพื่อให้ได้คณะกรรมการที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับองค์ประกอบที่กำหนดไว้

คณะกรรมการกำกับดูแลให้การสรรหาและคัดเลือกกรรมการมีกระบวนการที่โปร่งใสและชัดเจน เพื่อให้ได้คณะกรรมการที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับองค์ประกอบที่กำหนดไว้ โดยคณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนเป็นผู้ทำหน้าที่สรรหาบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการแทนกรรมการที่ครบกำหนดออกตามวาระหรือในกรณีอื่น ๆ เสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการเลือกตั้ง โดยคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนคัดเลือกบุคคลจากผู้ทรงคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญจากหลาย ๆ อาชีพ มีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม มีประวัติการทำงานโปร่งใส รวมทั้งมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ อีกทั้งมีการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการที่ต้องการสรรหา โดยพิจารณาจากความรู้ ความชำนาญที่จำเป็นแต่ยังขาดอยู่ในคณะกรรมการ

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนทบทวนหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการ เพื่อเสนอแนะต่อคณะกรรมการก่อนที่จะมีการสรรหากรรมการที่ครบวาระ ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ คราวละ 3 ปี นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น เว้นแต่กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการเพื่อทดแทนตำแหน่งกรรมการที่ว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ จะมีวาระการปฏิบัติหน้าที่เท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน อย่างไรก็ตาม กรรมการที่ครบวาระการปฏิบัติหน้าที่และพ้นตำแหน่ง อาจได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกก็ได้ ทั้งนี้ กรรมการสามารถลาออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระได้ โดยให้ยื่นใบลาออกต่อบริษัท การลาออกมีผลนับแต่วันที่ใบลาออกไปถึงบริษัท นอกจากการพ้นตำแหน่งจากการครบวาระการปฏิบัติหน้าที่แล้ว กรรมการอาจพ้นตำแหน่งด้วยสาเหตุอื่นใดตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับบริษัท และ/หรือขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หลักปฏิบัติ 3.4 ในการเสนอค่าตอบแทนคณะกรรมการให้ผู้ถือหุ้นอนุมัติ คณะกรรมการพิจารณาให้โครงสร้างและอัตราค่าตอบแทนมีความเหมาะสมกับความรับผิดชอบและจูงใจให้คณะกรรมการนำพาองค์กรให้ดำเนินงานตามเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว

ในการเสนอค่าตอบแทนคณะกรรมการให้ผู้ถือหุ้นอนุมัติ คณะกรรมการพิจารณาให้โครงสร้างและอัตราค่าตอบแทนมีความเหมาะสมกับความรับผิดชอบและจูงใจให้คณะกรรมการนำพาองค์กรให้ดำเนินงานตามเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนกรรมการของบริษัทชั้นนำในตลาดหลักทรัพย์ และในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน ตลอดจนผลการดำเนินงานของบริษัท

หลักปฏิบัติ 3.5 คณะกรรมการกำกับดูแลให้กรรมการทุกคนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ และจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ

คณะกรรมการกำกับดูแลให้กรรมการทุกคนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอสำหรับการเข้าร่วมประชุม โดยจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อย 6 ครั้งต่อปี ทั้งนี้ กรรมการตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปสามารถร้องขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการได้ และประธานกรรมการต้องกำหนดวันประชุมภายใน 14 วันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ทั้งนี้ในการเรียกประชุมคณะกรรมการ ให้ประธานกรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมทั้งวาระการประชุม ซึ่งประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่พิจารณาาร่วมกัน ไปยังกรรมการไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนการประชุม เว้นแต่กรณีจำเป็นเร่งด่วน จะแจ้งนัดการประชุมโดยวิธีอื่นและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็ได

ในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ประธานกรรมการ ซึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมได้จัดสรรเวลาในการประชุมอย่างเพียงพอ และเปิดโอกาสให้กรรมการแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ทั้งนี้ การลงมติในที่ประชุม คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีองค์ประชุมขั้นต่ำ ณ ขณะที่กรรมการจะลงมติซึ่งต้องมีกรรมการอยู่ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการที่เข้าร่วมประชุม โดยให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียงและกรรมการที่มีส่วนได้เสียจะไม่เข้าร่วมประชุม และไม่ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น หากคะแนนเสียงเท่ากัน ประธานในที่ประชุมจะออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด ในกรณีประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานที่ประชุม ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการ หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วย เพื่อความเป็นอิสระในการอภิปรายปัญหาเกี่ยวกับการจัดการ เว้นแต่ในบางวาระที่ฝ่ายจัดการได้เข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติม

หลักปฏิบัติ 3.6 คณะกรรมการกำกับดูแลให้มีกรอบและกลไกในการกำกับดูแลนโยบายและการดำเนินงานของบริษัทย่อยในระดับที่เหมาะสมกับบริษัทย่อย มีความเข้าใจถูกต้องตรงกันด้วย

คณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะกรรมการบริหารทำหน้าที่กำกับดูแลการลงทุนประกอบธุรกิจอื่นของบริษัทซึ่งรวมถึงบริษัทย่อยให้เป็นไปตามนโยบายการประกอบธุรกิจอื่น นโยบายบริหารความเสี่ยงรวม และข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

บริษัทได้มีการส่งผู้บริหารเข้าไปเป็นกรรมการ เพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อย โดยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัทย่อย และดำเนินธุรกิจตามนโยบายบริษัท ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดแนวทางให้บุคคลที่บริษัททำการแต่งตั้งเป็นกรรมการหรือผู้บริหารในบริษัทย่อยนั้นถือปฏิบัติ โดยมีฝ่ายตรวจสอบประเมินการควบคุมภายใน และสำนักกำกับการปฏิบัติงานประเมินการปฏิบัติตามกฎระเบียบ คำสั่งกฎหมาย ของบริษัทย่อยซึ่งจะต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกับบริษัท

หลักปฏิบัติ 3.7 คณะกรรมการจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ประจำปีของคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อย และกรรมการรายบุคคล โดยผลประเมินควรถูกนำไปใช้สำหรับการ พัฒนาการปฏิบัติงานที่ต่อไปด้วย

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดให้มีการจัดทำแบบประเมินผลการปฏิบัติงานตนเองของคณะกรรมการ บริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุดเป็นประจำทุกปี ทั้งในรูปแบบของการประเมินรายบุคคลซึ่งกรรมการแต่ละท่านเป็นผู้ประเมิน และการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย ในแบบรายคณะ ซึ่งรวมถึงการประเมินการทำหน้าที่ของประธานกรรมการ เพื่อให้กรรมการแต่ละท่านได้มี โอกาสประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานกรรมการ เนื่องจากท่านเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนด นโยบายและกำกับดูแลกิจการ โดยผลการประเมินจะถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์และหาข้อสรุปเพื่อกำหนด มาตรการในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อย ต่อไป

หลักปฏิบัติ 3.8 คณะกรรมการกำกับดูแลให้คณะกรรมการและกรรมการแต่ละคนมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ลักษณะการประกอบธุรกิจ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบ ธุรกิจ ตลอดจนสนับสนุนให้กรรมการทุกคนได้รับการเสริมสร้างทักษะและความรู้สำหรับการปฏิบัติ หน้าที่กรรมการอย่างสม่ำเสมอ

คณะกรรมการกำกับดูแลให้คณะกรรมการและกรรมการแต่ละคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ลักษณะการประกอบธุรกิจ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ตลอดจนสนับสนุนให้ กรรมการทุกคนได้รับการเสริมสร้างทักษะและความรู้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการอย่างสม่ำเสมอโดยใน แต่ละปีจะมีการเชิญวิทยากรภายนอกให้มาบรรยายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะกรรมการ เพื่อการ พัฒนาและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ หัวข้อ CG Code Framework and Implementation บรรยายโดย คุณโสเมศดา ตันจันทร์พงศ์ ผู้อำนวยการ ฝ่ายส่งเสริมบรรษัทภิบาล สำนักงาน ก.ล.ต. เป็นต้น

หลักปฏิบัติ 3.9 คณะกรรมการดูแลให้มั่นใจว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็น และมีเลขานุการบริษัทที่มีความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการกำกับดูแลให้มีการแต่งตั้งเลขานุการบริษัทเพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ตลอดจนบรรษัทภิบาลที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการ ดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการ และจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้น อีกทั้งติดตามและประสานงานให้บริษัทปฏิบัติตามมติคณะกรรมการและมติประชุมผู้ถือหุ้น และดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลรายงานสารสนเทศของบริษัทตามระเบียบและข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หลักปฏิบัติ 4 สรรหาและพัฒนาผู้บริหารระดับสูงและการบริหารบุคลากร

หลักปฏิบัติ 4.1 คณะกรรมการดำเนินการให้มั่นใจว่า มีการสรรหาและพัฒนากรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมาย

คณะกรรมการมอบหมายคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนเป็นผู้ทำหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่และรองผู้จัดการใหญ่ รวมถึงพิจารณาค่าตอบแทนของกรรมการผู้จัดการใหญ่ และผู้บริหารระดับสูงที่สูงกว่าหรือเทียบเท่ารองผู้จัดการใหญ่ให้เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบต่อองค์กร

คณะกรรมการดำเนินการให้มั่นใจว่า บริษัทมีกระบวนการคัดเลือกบุคลากรที่จะเข้ามารับผิดชอบในตำแหน่งงานบริหารที่สำคัญทุกระดับให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและโปร่งใส เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทได้ผู้บริหารที่มีความเป็นมืออาชีพและสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ

- 1) คณะกรรมการมอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่
- 2) คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงได้รับการอบรมและพัฒนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน
- 3) คณะกรรมการดูแลให้มีการทบทวนความเหมาะสมของแผนสืบทอด (Succession Plan) ตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูง เพื่อความต่อเนื่องในการบริหารที่เหมาะสมและอย่างเป็นระบบ และเป็นการเตรียมพร้อมเมื่อเกิดกรณีที่ผู้บริหารไม่สามารถปฏิบัติงานได้ โดยให้ใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรที่จะเข้ามารับผิดชอบในตำแหน่งงานบริหารที่สำคัญของบริษัทให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและโปร่งใส

- 4) คณะกรรมการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการไปดำรงตำแหน่งกรรมการที่บริษัทอื่นของกรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงอย่างชัดเจนทั้งประเภทของตำแหน่งกรรมการและจำนวนบริษัทที่สามารถไปดำรงตำแหน่งได้ ดังนี้
  - (1) บริษัทไม่ขัดข้องในกรณีที่ผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมเป็นกรรมการในองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรหรือองค์กรภาคเอกชนที่ตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
  - (2) บริษัทไม่ขัดข้องในกรณีที่ผู้บริหารเข้าร่วมเป็นกรรมการในองค์กรภายนอกที่ตั้งขึ้นเพื่อการค้า และไม่ขัดกับผลประโยชน์ของบริษัท และผู้บริหารไม่ใช้เวลาเกินความเหมาะสมจนเป็นผลเสียแก่บริษัท
- 5) กรรมการผู้จัดการใหญ่ต้องไม่ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในบริษัทจดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจที่แข่งขันกับบริษัท

หลักปฏิบัติ 4.2 คณะกรรมการกำกับดูแลให้มีการกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนและการประเมินผลที่เหมาะสม

คณะกรรมการมอบหมายคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบไปด้วยกรรมการอิสระทั้งหมดเป็นผู้ทำหน้าที่พิจารณากำหนดแนวทาง ขั้นตอน และวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการผู้จัดการใหญ่ โดยเกณฑ์การประเมินผลงานมุ่งใจให้กรรมการผู้จัดการใหญ่บริหารกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก กลยุทธ์ และสอดคล้องกับผลประโยชน์ของกิจการในระยะยาว โดยสื่อสารให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ทราบเกณฑ์การประเมินเป็นการล่วงหน้า

คณะกรรมการกำกับดูแลให้มีการกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนที่เหมาะสม โดยค่าตอบแทนกรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูง ประกอบด้วย เงินเดือนและโบนัสประจำปี que พิจารณาจาก

1. ผลประเมินการปฏิบัติหน้าที่และหน้าที่ความรับผิดชอบ ผลการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัท การดำเนินงานตามนโยบายที่ได้รับจากคณะกรรมการ การบริหารงานภายใต้สภาวะการณ์ เศรษฐกิจและสังคม ความสามารถในการพัฒนาธุรกิจ รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้ดีขึ้นในแต่ละปี
2. การเปรียบเทียบการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหารระดับสูงในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน รวมถึงความสอดคล้องกับแนวทางการเติบโตของผลกำไร และมูลค่าธุรกิจของบริษัท

หลักปฏิบัติ 4.3 คณะกรรมการเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้นที่อาจมีผลกระทบต่อการบริหารและการดำเนินงานของกิจการ

คณะกรรมการเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้น และดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลตามข้อตกลงต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการควบคุมกิจการ

หลักปฏิบัติ 4.4 คณะกรรมการติดตามดูแลการบริหารและพัฒนาบุคลากรให้มีจำนวน ความรู้ ทักษะประสบการณ์ และแรงจูงใจที่เหมาะสม

คณะกรรมการติดตามดูแลการบริหารและพัฒนาบุคลากรให้มีจำนวน ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และแรงจูงใจที่เหมาะสม อาทิ

1. ดูแลให้มีการบริหารทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับทิศทางและกลยุทธ์ขององค์กร พนักงานในทุกระดับมีความรู้ ความสามารถ แรงจูงใจที่เหมาะสม และได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เพื่อรักษาบุคลากรที่มีความสามารถขององค์กรไว้
2. ดูแลให้มีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อดูแลให้พนักงานมีการออมอย่างเพียงพอสำหรับรองรับการเกษียณ รวมทั้งสนับสนุนให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเงิน การเลือกนโยบายการลงทุนที่สอดคล้องกับช่วงอายุ ระดับความเสี่ยง

หลักปฏิบัติ 5 การส่งเสริมนวัตกรรมและประกอบธุรกิจด้วยความรับผิดชอบ

หลักปฏิบัติ 5.1 คณะกรรมการให้ความสำคัญและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าแก่ธุรกิจควบคู่ไปกับการสร้างคุณประโยชน์ต่อลูกค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการให้ความสำคัญและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าแก่ธุรกิจควบคู่ไปกับการสร้างคุณประโยชน์ต่อลูกค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้ง ดูแลให้ฝ่ายจัดการนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการทบทวนกลยุทธ์ การวางแผนพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน และการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กิจการตามสภาพปัจจัยแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งอาจครอบคลุมการกำหนดรูปแบบธุรกิจ (business model) วิถีคิดมุมมองในการออกแบบและพัฒนาสินค้าและบริการ การปรับปรุงกระบวนการผลิตและกระบวนการทำงาน รวมทั้งการร่วมมือกับคู่ค้า

หลักปฏิบัติ 5.2 คณะกรรมการติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมและสะท้อนอยู่ในแผนดำเนินการ (operational plan) เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ทุกฝ่ายขององค์กรได้ดำเนินการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก และแผนกลยุทธ์ (strategies) ของกิจการ

คณะกรรมการติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมและสะท้อนอยู่ในแผนดำเนินการ (operational plan) เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ทุกฝ่ายขององค์กรได้ดำเนินการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก และแผนกลยุทธ์ (strategies) ของกิจการ โดยคณะกรรมการดูแลให้กิจการประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกส่วนในองค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลักที่เป็นไปด้วยความยั่งยืน โดยจัดทำนโยบายต่าง ๆ และคู่มือจรรยาบรรณสำหรับบุคคลขององค์กร โดยให้ผู้บริหารและพนักงานเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานซึ่งมีกรรมกรเป็นตัวอย่างที่ดี โดยอย่างน้อยครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

ความรับผิดชอบต่อพนักงาน

ปฏิบัติต่อพนักงานอย่างเป็นธรรมและเคารพสิทธิมนุษยชน พัฒนาศักยภาพของพนักงานโดยการจัดฝึกอบรม การสัมมนา และอื่น ๆ อันจะทำให้พนักงานเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสิทธิภาพในการทำงาน ส่งผลให้บริษัทมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน นอกจากนี้บริษัทยังมีการกำหนดค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม

ความรับผิดชอบต่อลูกค้า

ปฏิบัติต่อลูกค้า โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม การเก็บรักษาข้อมูลลูกค้า การบริการหลังการขายตลอดช่วงอายุสินค้าและบริการ การติดตามวัดผลความพึงพอใจของลูกค้าเพื่อการพัฒนาปรับปรุงสินค้าและบริการ รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการขายต้องกระทำอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือใช้ประโยชน์จากความเข้าใจผิดของลูกค้า

ความรับผิดชอบต่อคู่ค้าและพันธมิตรทางธุรกิจ

ปฏิบัติต่อคู่ค้าและพันธมิตรทางธุรกิจอย่างเท่าเทียมกันและดำเนินธุรกิจการค้าร่วมกันอย่างเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติว่าเป็นคู่ค้ารายใหญ่หรือรายเล็ก มีกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและเงื่อนไขสัญญาหรือข้อตกลงที่เป็นธรรม

ความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม

สนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน และให้ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงินแก่เด็กนักเรียน และบุคคลในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

คำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า และก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเสียหายต่อสังคม สิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด และสนับสนุนลดการใช้พลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงสร้างจิตสำนึกให้แก่พนักงานของบริษัทในการลดการใช้พลังงาน

การแข่งขันอย่างเป็นธรรม

ประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงจริยธรรมและความซื่อสัตย์ สนับสนุนให้มี การแข่งขันที่เป็นธรรมและไม่ใช้วิธีการใด ๆ ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ละเว้นการลด หรือจำกัดการแข่งขันทางการค้า หรือทำให้คู่แข่งเสียโอกาสอย่างไม่เป็นธรรม

การต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน

การดำเนินธุรกิจของบริษัทต้องเป็นไปอย่างซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา โปร่งใส และตรวจสอบได้ และไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการสนับสนุนการทุจริตคอร์รัปชัน ที่ก่อให้เกิด การแสวงหาผลประโยชน์ โดยมีขอบด้วยกฎหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คำนึงถึงประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนที่ขัดแย้งกับผลประโยชน์ของบริษัท และหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผลประโยชน์ ของบริษัท

หลักปฏิบัติ 5.3 คณะกรรมการติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดสรรและจัดการทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อและการพัฒนาทรัพยากรตลอดสาย value chain เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักได้อย่างยั่งยืน

คณะกรรมการติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดสรรและจัดการทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมอบหมายให้ฝ่ายจัดการทบทวน พัฒนา ดูแล และตระหนักถึงความจำเป็นและความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในและภายนอกอยู่เสมอ

หลักปฏิบัติ 5.4 คณะกรรมการจัดให้มีกรอบการกำกับดูแลและการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร ที่สอดคล้องกับความต้องการของกิจการ รวมทั้งดูแลให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจและพัฒนากิจการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยง เพื่อให้กิจการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลักของกิจการ

คณะกรรมการจัดให้มีนโยบายในเรื่องการจัดสรรและการบริหารทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ โดยมอบหมายให้ฝ่ายจัดการบริหารและจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการกำหนดแนวทางเพื่อรองรับในกรณีที่ไม่สามารถจัดสรรทรัพยากรได้เพียงพอตามที่กำหนดไว้

คณะกรรมการจัดให้มีนโยบายและมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2013 หรือ การรับรองมาตรฐานการจัดการความ มั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Information Security Management Systems (ISMS) โดยมีกรอบการกำกับดูแลและการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร

หลักปฏิบัติ 6 ดูแลให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม

หลักปฏิบัติ 6.1 คณะกรรมการกำกับดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทมีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

1. ระบบการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการมอบหมายคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นผู้ทำหน้าที่กำหนดกรอบนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง โดยสามารถระบุ ประเมิน ติดตาม ควบคุมความเสี่ยงหลักของบริษัท และทบทวนการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้นโยบาย และกรอบการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้เป็นประจำทุกปีและรายงานต่อคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า บริษัทได้มีการประเมินผลกระทบและโอกาสที่เกิดขึ้นของความเสี่ยงที่ได้ระบุไว้ เพื่อจัดลำดับความเสี่ยง และมีวิธีจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม ทั้งนี้ ภายใต้โครงสร้างการกำกับดูแลและการบริหารความเสี่ยงที่บริษัทได้ดำเนินการตามแนวทางมาตรฐานสากล อาทิ การบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (ERM) และการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (ORSA) รวมถึงความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ความเสี่ยงด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจตามโครงสร้างขององค์กร เพื่อพิจารณาผลกระทบของความเสี่ยงด้านกลยุทธ์และปัจจัยภายนอกที่จะส่งผลกระทบต่อระดับความเพียงพอของเงินกองทุน และแผนธุรกิจ

2. การควบคุมภายใน

คณะกรรมการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารในการบริหารจัดการกับความเสี่ยงต่าง ๆ ของบริษัท จึงกำหนดให้ทุกหน่วยงานมีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ และให้หน่วยงานตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระและรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นอิสระ เป็นผู้ประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในเป็นประจำทุกปี ตามแนวทางการกำกับดูแลของหน่วยงานกำกับและมาตรฐานสากล

หลักปฏิบัติ 6.2 คณะกรรมการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและอิสระ

คณะกรรมการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและอิสระ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการที่เป็นกรรมการอิสระไม่ต่ำกว่า 3 ท่าน โดยกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 ท่าน มีความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี หรือการเงินที่เป็นที่ยอมรับ โดยมีหน้าที่ดังนี้

- (1) สอบทานให้กิจการมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและครบถ้วน
- (2) สอบทานให้กิจการมีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล
- (3) สอบทานให้กิจการปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
- (4) พิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้งโยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- (5) พิจารณา คัดเลือก เสนอบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชี และพิจารณาเสนอค่าตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละครั้ง
- (6) พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รายการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อกิจการ
- (7) สอบทานความถูกต้องของเอกสารอ้างอิงและแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชันของกิจการตามโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านทุจริต

นอกจากนี้ คณะกรรมการจัดให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนาและสอบทานประสิทธิภาพระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน พร้อมทั้งรายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและเปิดเผยรายงานการสอบทานไว้ในรายงานประจำปี

หลักปฏิบัติ 6.3 คณะกรรมการติดตามดูแลและจัดการความขัดแย้งของผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างบริษัทกับฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ หรือผู้ถือหุ้น รวมไปถึงการป้องกันการใช้ประโยชน์อันมิควรในทรัพย์สิน ข้อมูลและโอกาสของบริษัท และการทำธุรกรรมกับผู้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบริษัทในลักษณะที่ไม่สมควร

คณะกรรมการติดตามดูแลและจัดการความขัดแย้งของผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างบริษัทกับฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ หรือผู้ถือหุ้น รวมไปถึงการป้องกันการใช้ประโยชน์อันมิควรในทรัพย์สิน ข้อมูลและโอกาสของบริษัท และการทำธุรกรรมกับผู้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบริษัทในลักษณะที่ไม่สมควร ทั้งนี้ บริษัทกำหนดมาตรการป้องกันการเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยดำเนินการดังนี้

- (1) ห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานใช้โอกาสจากการมีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งงานในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน และให้หลีกเลี่ยงการมีส่วนเกี่ยวข้องกับรายการใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท
- (2) ในกรณีที่บริษัทจำเป็นต้องทำรายการกับบริษัทอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกัน รายการดังกล่าวต้องผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการผู้ซึ่งต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัท ความยุติธรรม ความสมเหตุสมผลของรายการ ราคาตลาด และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ต้องเป็นไปตามการค้าปกติทั่วไป โดยกรรมการหรือผู้บริหารที่มีส่วนได้ส่วนเสียในรายการนั้น ๆ จะต้องไม่มีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติ
- (3) กำหนดให้กรรมการและผู้บริหารจัดทำและนำส่งรายงานการมีส่วนได้เสียของตนและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องแก่เลขานุการบริษัท ภายใน 14 วันนับจากวันที่ได้รับตำแหน่ง หรือวันที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล และให้เลขานุการบริษัทสำเนาให้ประธานกรรมการและประธานกรรมการตรวจสอบภายใน 7 วันนับจากวันที่ได้รับรายงาน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ดังที่กล่าวข้างต้น

หลักปฏิบัติ 6.4 คณะกรรมการกำกับดูแลให้มีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านคอร์รัปชันที่ชัดเจน และสื่อสารในทุกระดับขององค์กรและต่อคนนอกเพื่อให้เกิดการนำไปปฏิบัติได้จริง

คณะกรรมการกำกับดูแลให้มีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านคอร์รัปชันที่ชัดเจน รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง โดย

- (1) บริษัทได้แสดงเจตนารมณ์เข้าเป็นแนวร่วมของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริตและได้ การรับรองเป็นสมาชิกแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Collective Action Coalition)
- (2) บริษัทมีนโยบายต่อต้านการทุจริตซึ่งได้ปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศไทย โดยได้รับอนุมัติจาก คณะกรรมการบริษัท สรุปลงสาระสำคัญ ดังนี้ “บริษัทไม่ยอมรับการให้หรือการรับของขวัญหรือ ผลประโยชน์อื่นใด ที่มีเจตนาจงใจให้กระทำการใด ๆ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ ด้วยกฎหมาย” นอกจากนี้นโยบายนี้ยังครอบคลุมการห้ามให้หรือรับสินบนทุกรูปแบบ รวมถึง กำหนดให้มีความโปร่งใสในการบริจาคเงินเพื่อการกุศล การให้ของขวัญทางธุรกิจ การให้การ สนับสนุนในกิจกรรมใด ๆ เพื่อไม่ให้เป็นการกระทำเพื่อหวังผลประโยชน์อย่างใด ๆ ไม่ว่าจะกับ ภาครัฐหรือภาคเอกชน

หลักปฏิบัติ 6.5 คณะกรรมการกำกับดูแลให้กิจการมีกลไกในการรับเรื่องร้องเรียนและการ ดำเนินการกรณีมีการชี้เบาะแส

คณะกรรมการกำกับดูแลให้กิจการมีกลไกในการรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการกรณีมีการชี้ เบาะแส โดยคณะกรรมการบริษัทเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มสามารถแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียน (Whistle Blowing) ในการทุจริตประพฤตินิยมชอบ และการฝ่าฝืนจรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ตัวแทนประกันชีวิต ที่ปรึกษาทางการเงิน หรือบุคคลใด ๆ ที่กระทำการแทนบริษัท

ช่องทางในการแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียน

บุคคลใดที่ทราบเบาะแส หรือสงสัยโดยสุจริตว่ามีการกระทำผิดกฎหมาย การทุจริตประพฤตินิยมชอบ และการฝ่าฝืนจรรยาบรรณ ไม่ว่าจะตนเองจะได้รับความเสียหายหรือไม่ก็ตาม สามารถแจ้งเบาะแส หรือข้อ ร้องเรียนได้ตามช่องทางใดช่องทางหนึ่ง ดังต่อไปนี้

ประธานกรรมการตรวจสอบ

audit_committee@bangkoklife.com

ฝ่ายตรวจสอบ

โทรศัพท์ 0-2777-8233-4 โทรสาร 0-2777-8237 หรือ auditor@bangkoklife.com

สำนักกำกับการปฏิบัติงาน

โทรศัพท์ 0-2777-8861 โทรสาร 0-2777-8605 หรือ compliance@bangkoklife.com

วิธีการแจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียน

ผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้ร้องเรียนต้องให้ข้อมูลที่ชัดเจน ได้แก่ ชื่อผู้ร้องเรียน (จะเปิดเผยตนเองหรือไม่ก็ได้) ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ วันและเวลา สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ รายละเอียดของเหตุการณ์ หมายเลขโทรศัพท์ หรืออีเมล (E-mail) (ถ้ามี) ที่สามารถติดต่อกลับ เพื่อให้ผู้ดำเนินการสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมและเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบสืบสวนข้อเท็จจริง ทั้งนี้ในปี 2561 ไม่ปรากฏว่ามีข้อร้องเรียนในเรื่องดังกล่าวข้างต้น

มาตรการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส หรือผู้ร้องเรียน

บริษัทจะปกปิดชื่อ ที่อยู่ หรือข้อมูลใด ๆ ที่สามารถระบุตัวผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้ร้องเรียน หากเป็นข้อมูลนอกเหนือจากนี้ บริษัทอาจมีการเปิดเผยเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและความเสียหายของผู้แจ้งเบาะแส ผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน แหล่งที่มาของข้อมูล หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ บริษัทจะไม่กระทำการใดอันไม่เป็นธรรมต่อผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้ร้องเรียน ไม่ว่าจะโดยการเปลี่ยนแปลง ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน สถานที่ทำงาน สัมพักรงาน ชมเช้ ุ้ รบกวณการปฏิบัติงาน เลิกจ้าง หรือกระทำกรอื่นใดที่มีลักษณะเป็นการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้แจ้งเบาะแส ผู้ร้องเรียน หรือผู้ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง

หลักปฏิบัติ 7 รักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูล

หลักปฏิบัติ 7.1 คณะกรรมการมีความรับผิดชอบในการดูแลให้ระบบการจัดทำรายงานทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เป็นไปตามกฎเกณฑ์ มาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

1. คณะกรรมการมีความรับผิดชอบในการดูแลให้ระบบการจัดทำรายงานทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เป็นไปตามกฎเกณฑ์ มาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้
  - 1) ในการให้ความเห็นชอบการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายงานทางการเงิน คณะกรรมการคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง อาทิ
    - ผลการประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน
    - ความเห็นของผู้สอบบัญชีในรายงานทางการเงิน และข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับระบบควบคุมภายใน
    - ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
    - ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก กลยุทธ์และนโยบายของบริษัท
  - 2) คณะกรรมการดูแลให้การเปิดเผยข้อมูล ซึ่งรวมถึงงบการเงิน รายงานประจำปี แบบ 56-1 สามารถสะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานอย่างเพียงพอ รวมทั้งสนับสนุนให้บริษัทจัดทำคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (management discussion and analysis หรือ MD&A) เพื่อประกอบการเปิดเผยงบการเงินทุกไตรมาส ทั้งนี้ เพื่อให้นักลงทุนได้รับทราบข้อมูลและเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละไตรมาสได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลตัวเลขในงบการเงินเพียงอย่างเดียว
2. ในกรณีที่การเปิดเผยข้อมูลรายการใดเกี่ยวข้องกับกรรมการรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะ กรรมการรายนั้นดูแลให้การเปิดเผยในส่วนของตนมีความครบถ้วน ถูกต้องด้วย อาทิ ข้อมูลผู้ถือหุ้นของกลุ่มตน การเปิดเผยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ shareholders' agreement ของกลุ่มตน เป็นต้น

หลักปฏิบัติ 7.2 คณะกรรมการติดตามดูแลความเพียงพอของสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้

1. คณะกรรมการดูแลให้ฝ่ายจัดการมีการติดตามและประเมินฐานะทางการเงินของบริษัท และมีการรายงานต่อคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ โดยคณะกรรมการและฝ่ายจัดการร่วมกันหาทางแก้ไขโดยเร็ว หากเริ่มมีสัญญาณบ่งชี้ถึงปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน และความสามารถในการชำระหนี้
2. ในการอนุมัติการทำรายการใด ๆ หรือการเสนอความเห็นให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ บริษัทต้องนำเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาว่า การทำรายการดังกล่าวจะไม่กระทบต่อความต่อเนื่องในการดำเนินของบริษัท สภาพคล่องทางการเงิน หรือความสามารถในการชำระหนี้

หลักปฏิบัติ 7.3 ในภาวะที่กิจการประสบปัญหาทางการเงินหรือมีแนวโน้มจะประสบปัญหา คณะกรรมการจัดให้มีการวางแผนในการแก้ไขปัญหา หรือมีกลไกอื่นที่จะสามารถแก้ไขปัญหาทางการเงินได้ ทั้งนี้ ภายใต้การคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย

1. ในกรณีที่กิจการมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถชำระหนี้หรือมีปัญหาทางการเงิน คณะกรรมการติดตามอย่างใกล้ชิด และดูแลให้กิจการประกอบธุรกิจด้วยความระมัดระวัง และปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล
2. คณะกรรมการดูแลให้กิจการกำหนดแผนการแก้ไขปัญหาทางการเงิน โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งรวมถึงเจ้าหนี้ ตลอดจนติดตามการแก้ไขปัญหาโดยให้ฝ่ายจัดการรายงานสถานะอย่างสม่ำเสมอ
3. คณะกรรมการมั่นใจได้ว่า การพิจารณาตัดสินใจใด ๆ ในการแก้ไขปัญหาทางการเงินของบริษัท ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดจะต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล

หลักปฏิบัติ 7.4 คณะกรรมการพิจารณาจัดทำรายงานความยั่งยืนตามความเหมาะสม

บริษัทกำลังดำเนินการในการจัดทำรายงานความยั่งยืน

หลักปฏิบัติ 7.5 คณะกรรมการกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์ ที่ทำหน้าที่ในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียอื่น อาทิ นักลงทุน นักวิเคราะห์ เป็นต้น ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เท่าเทียมกัน และทันเวลา

คณะกรรมการได้จัดให้มีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ (Investor Relations) เพื่อทำหน้าที่ในการให้บริการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของบริษัทที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม ทั้งผู้ลงทุนรายย่อย นักลงทุนสถาบัน นักลงทุนทั่วไป นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ผู้จัดการกองทุนทั้งในและต่างประเทศ

คณะกรรมการจัดให้มีนโยบายการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการสื่อสารและการเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลภายนอกเป็นไปอย่างเหมาะสม ความถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถแจกแจงข้อมูลต่าง ๆ ให้ชัดเจน และทันเวลา และปกป้องข้อมูลลับและข้อมูลภายในที่มีต่อผลต่อราคาหลักทรัพย์ หรืออาจกระทบต่อการตัดสินใจลงทุนหรือการประเมินบริษัท หรือกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้น จะเปิดเผยได้ต่อเมื่อข้อมูลนั้นเผยแพร่อย่างเป็นทางการต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้ว

หลักปฏิบัติ 7.6 คณะกรรมการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล

คณะกรรมการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล นอกเหนือการเผยแพร่ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดและผ่านช่องทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (SET Community Portal) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้ว อาทิ เว็บไซต์บริษัท www.bangkoklife.com ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยมีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบเว็บไซต์ ให้มีความทันสมัย ง่ายต่อการใช้งาน เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ

หลักปฏิบัติ 8 สนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น

หลักปฏิบัติ 8.1 คณะกรรมการดูแลให้มั่นใจว่า ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของบริษัท

1. คณะกรรมการดูแลให้เรื่องสำคัญ ทั้งประเด็นที่กำหนดในกฎหมายและประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานของกิจการ ได้ผ่านการพิจารณาและ/ หรือการอนุมัติของผู้ถือหุ้น โดยเรื่องสำคัญดังกล่าวถูกบรรจุเป็นวาระการประชุมผู้ถือหุ้น
2. คณะกรรมการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ถือหุ้น โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายเดี่ยวหรือหลายรายถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท มีสิทธิที่จะเสนอวาระการประชุมผู้ถือหุ้น และเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทเป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย 3 เดือนก่อนวันสิ้นสุดรอบบัญชี โดยมีวิธีปฏิบัติและขั้นตอนการพิจารณาเปิดเผยหลักเกณฑ์ดังกล่าวบนเว็บไซต์ของบริษัทให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า

3. คณะกรรมการดูแลให้หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นมีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอต่อการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น และส่งหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 21 วัน นอกจากนี้บริษัทได้นำหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นฉบับสมบูรณ์ขึ้นบนเว็บไซต์ของบริษัทล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วัน ทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
4. คณะกรรมการเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม โดยกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคำถามล่วงหน้า และเผยแพร่หลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้บน website ของบริษัท
5. หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารที่เกี่ยวข้องจัดทำเป็นภาษาอังกฤษทั้งฉบับ และเผยแพร่พร้อมทั้งฉบับภาษาไทย

หลักปฏิบัติ 8.2 คณะกรรมการดูแลให้การดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเอื้อให้ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิของตน

1. อำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิในการเข้าร่วมประชุมและออกเสียง โดยจัดสถานที่ประชุมให้เหมาะสม สะดวกแก่การเดินทาง และบริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ด้วยตนเอง สามารถมอบฉันทะให้กรรมการอิสระหรือบุคคลอื่น ๆ เข้าร่วมประชุมและออกเสียงแทนได้
2. ในการประชุมผู้ถือหุ้น มีการกำหนดเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอที่ผู้ถือหุ้นจะได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือซักถาม พร้อมทั้งมีการใช้เทคโนโลยีระบบการลงคะแนนผู้ถือหุ้นและระบบการนับคะแนนด้วยบาร์โค้ด (Barcode) เพื่อให้เกิดความถูกต้องและรวดเร็ว สามารถแจ้งผลการลงคะแนนให้ผู้ถือหุ้นได้ทราบทันที และมีบุคคลที่เป็นอิสระเข้าร่วมสังเกตการณ์ เพื่อตรวจสอบการประชุมให้เป็นไปอย่างถูกต้อง
3. ไม่เพิ่มวาระการประชุมที่ไม่ได้ทำการแจ้งล่วงหน้าแก่ผู้ถือหุ้น โดยเฉพาะวาระที่สำคัญซึ่งผู้ถือหุ้นอาจไม่มีข้อมูลและเวลาที่เพียงพอต่อการพิจารณาและตัดสินใจ
4. ให้สิทธิผู้ถือหุ้นลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคล
5. กรรมการและผู้บริหารให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุม และร่วมชี้แจงตอบข้อซักถามและรับฟังข้อเสนอแนะของผู้ถือหุ้น เว้นแต่ติดภารกิจสำคัญจนไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้
6. ในการประชุมผู้ถือหุ้น กรรมการผู้มีส่วนได้เสียในวาระการประชุมใดต้องแจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบและงดเว้นการมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาวาระนั้น
7. ก่อนเริ่มการประชุม ผู้ถือหุ้นได้รับทราบจำนวนและสัดส่วนของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและของผู้ถือหุ้นที่มอบฉันทะ วิธีการประชุม การลงคะแนนเสียงและการนับคะแนนเสียง
8. คณะกรรมการดูแลให้บริษัทแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชุม ขั้นตอนการออกเสียงลงมติ รวมทั้งสิทธิการออกเสียงลงคะแนนแบบ 1 หุ้นต่อ 1 เสียง

หลักปฏิบัติ 8.3 คณะกรรมการดูแลให้การเปิดเผยมติที่ประชุมและการจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปอย่างถูกต้องและครบถ้วน

1. คณะกรรมการดูแลให้บริษัทเปิดเผยคะแนนเสียงอย่างชัดเจน โดยแยกคะแนนเสียงเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย งดออกเสียง และบัตรเสีย โดยเปิดเผยหลังการประชุมเสร็จสิ้นผ่านระบบ SET Community Portal ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเผยแพร่บนเว็บไซต์บริษัทอย่างช้าในวันทำการถัดไป
2. คณะกรรมการดูแลให้การจัดส่งสำเนารายงานการประชุมผู้ถือหุ้น ภายใน 14 วันนับจากวันประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งเผยแพร่บนเว็บไซต์บริษัท โดยรายงานการประชุมได้บันทึกการชี้แจงขั้นตอนการลงคะแนน และวิธีการแสดงผลคะแนนให้ที่ประชุมทราบก่อนดำเนินการประชุม รวมถึงบันทึกคำถามคำตอบ และผลการลงคะแนนในแต่ละวาระ อีกทั้งบันทึกรายชื่อกรรมการ และผู้บริหารที่เข้าร่วมประชุมด้วย
3. คณะกรรมการดูแลให้มีรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นได้บันทึกข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้
  - (1) รายชื่อกรรมการและผู้บริหารที่เข้าประชุม และสัดส่วนกรรมการที่เข้าร่วมการประชุม ไม่เข้าร่วมการประชุม
  - (2) วิธีการลงคะแนนและนับคะแนน มติที่ประชุม และผลการลงคะแนน (เห็นชอบ ไม่เห็นชอบ งดออกเสียง และบัตรเสีย) ของแต่ละวาระ
  - (3) ประเด็นคำถามและคำตอบในที่ประชุม รวมทั้งชื่อ-นามสกุลของผู้ถามและผู้ตอบ

9.2 คณะกรรมการชุดย่อย

โครงสร้างกรรมการบริษัทประกอบด้วย คณะกรรมการ และคณะกรรมการชุดย่อย โดยคณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยทั้งหมด 7 ชุด ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน คณะกรรมการดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการลงทุน และคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งคณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติตามมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535

กรรมการที่มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

กรรมการซึ่งมีอำนาจลงลายมือชื่อผูกพันบริษัท ณ สิ้นปี 2561 มีจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ม.ล. จิรเศรษฐ์ ศุขสวัสดิ์ นางสาววิตรี รมยะรูป นายยูอิชิ ฮอนด้า นายชิน ไสภณพนิช และนางสาวชลลดา ไสภณพนิช สองคนลงลายมือชื่อร่วมกัน

คณะกรรมการบริษัท

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท

1. บริหารกิจการบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติของที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นที่ชอบด้วยกฎหมาย ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ
2. กำหนดเป้าหมาย แนวทาง นโยบาย แผนงาน และงบประมาณของบริษัท ควบคุมกำกับดูแลการบริหารกิจการให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย
3. พิจารณาโครงสร้างการบริหารงานที่เหมาะสม ซึ่งรวมถึงการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อช่วยกำกับและกลั่นกรองงานด้านต่าง ๆ และการพิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูง

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทในปีที่ผ่านมา

ใน 1 ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการบริษัทมีการประชุม รวม 8 ครั้ง เพื่อกำหนดกลยุทธ์ ทิศทาง ตามนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และอนุมัติงบการเงิน เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทมีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการบริหารงานที่มีความโปร่งใส เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี รวมถึงมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมอยู่ภายใต้กรอบกฎหมาย และนโยบายที่ได้รับจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ระมัดระวัง คำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัท และมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น และต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย นอกจากนี้ ยังจัดให้มีการประชุมของกรรมการผู้ไม่มีส่วนได้เสีย 1 ครั้งต่อปี

การฝึกอบรมของคณะกรรมการ

บริษัทสนับสนุนให้กรรมการแต่ละท่านได้ศึกษาและเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ ในฐานะกรรมการ และ/หรือ กรรมการชุดย่อย อย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีกรรมการบริษัทที่ผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของกรรมการ ซึ่งจัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) จำนวน 9 ท่าน จากกรรมการทั้งหมด 15 ท่าน โดยมีรายละเอียดแต่ละท่าน สรุปดังนี้

ลำดับ ที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	หลักสูตร			
			DCP	DAP	ACP	DCPU
1	ดร. ศิริ กาญจนรัตน์	กรรมการอิสระ	รุ่น 60/2548	รุ่น 4/2546	รุ่น 6/2548	-
2	นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	กรรมการอิสระ	รุ่น 98/2551	รุ่น 4/2548	-	-
3	นายประพันธ์ อิศวารี	กรรมการอิสระ	รุ่น 101/2551	-	รุ่น 21/2550	-
4	นายพนัส ธีรวิชัยกุล	กรรมการอิสระ	รุ่น 129/2553	-	-	-
5	นางสาวศิริ รมยะรูป	กรรมการ	รุ่น 176/2556	-	-	-
6	นางประไพวรรณ ลิ้มทรง	กรรมการ	รุ่น 80/2549	-	-	-
7	นางคมคาย กุศลวานนท์	กรรมการ	รุ่น 26/2556	-	-	รุ่น 3/2558
8	นายชิน ไสภณพนิต	กรรมการ	รุ่น 142/2554	-	-	-
9	นายเวทศ อัครมังคละ	กรรมการ	รุ่น 90/2550	-	-	-

หมายเหตุ :

*DCP : Director Certification Program

*DAP : Director Accreditation Program

*ACP : Audit Committee Program

*DCPU : Director Certification Program Update

คณะกรรมการบริหาร

โครงสร้างคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมด 5 ท่าน โดยมีการประชุมจำนวน 13 ครั้ง และมีรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมของกรรมการดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนการเข้าร่วม ประชุม/จำนวนครั้งที่จัด ประชุม
1	นางคมคาย กุศลวานนท์*	ประธานกรรมการบริหาร	9/13
2	นายชิน ไสภณพนิต	รองประธานกรรมการบริหาร	13/13
3	นางสาวศิริ รมยะรูป	กรรมการบริหาร	12/13
4	นายยูอิชิ ฮอนด้า	กรรมการบริหาร	13/13
5	ม.ล. จิรเศรษฐ์ สุขสวัสดิ์	กรรมการบริหาร	6/13

หมายเหตุ : *นางคมคาย กุศลวานนท์ ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการบริหารแทน ดร. ศิริ กาญจนรัตน์ ที่ลาออก เมื่อวันที่ 10 พ.ค. 2561

โดยมี นายเสนาะ ธรรมพิพัฒน์กุล รองผู้จัดการใหญ่ และประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน ทำหน้าที่
เลขานุการคณะกรรมการบริหาร

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

- กำกับดูแลกิจการของบริษัทให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อบังคับ มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น หรือนโยบายคำสั่งใด ๆ ที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด และให้มีอำนาจอนุมัติและ/หรือเห็นชอบแก่การดำเนินการใด ๆ ตามปกติและอันจำเป็นแก่การบริหารกิจการของบริษัทเป็นการทั่วไป ตามกรอบอำนาจหน้าที่ที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท นอกจากนี้ให้คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่พิจารณากลับกรองข้อพิจารณาต่าง ๆ ที่จะได้มีการนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- กำกับดูแลการประกอบธุรกิจอื่นของบริษัทให้เป็นไปตามกรอบนโยบายการประกอบธุรกิจอื่น นโยบายการบริหารความเสี่ยงรวม และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการรับทราบอย่างสม่ำเสมอ

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารในปีที่ผ่านมา

ในระหว่างปี 2561 คณะกรรมการบริหารมีการประชุม รวม 13 ครั้ง เพื่อพิจารณากลยุทธ์ แผนการดำเนินงานงบประมาณ รวมถึงควบคุมและติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทในด้านต่าง ๆ การพิจารณาอนุมัติธุรกรรมที่มีความสำคัญตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ นอกจากนี้ ยังช่วยพิจารณากลับกรองเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อกลยุทธ์การดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

คณะกรรมการตรวจสอบ

ประกอบด้วยกรรมการอิสระทั้งหมด 3 คน ซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ ทจ. 28/2551 รวมถึงมีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบ โดยในปี 2561 จัดให้มีการประชุม 4 ครั้งเป็นอย่างน้อยใน 1 ปี ซึ่งในปี 2561 มีการจัดประชุมทั้งหมด 5 ครั้ง โดยมีรายชื่อดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนการเข้าร่วมประชุม/ จำนวนครั้งที่จัดประชุม
1	นายสุนทร อรุณานนท์ชัย*	ประธานกรรมการตรวจสอบ	5/5
2	นายประพันธ์ อัครวารี*	กรรมการตรวจสอบ	5/5
3	รศ. ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย	กรรมการตรวจสอบ	5/5

หมายเหตุ : * นายสุนทร อรุณานนท์ชัย และนายประพันธ์ อัครวารี เป็นกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินของบริษัท

โดยมีนายประธาน ขจิตวิวัฒน์ ผู้อำนวยการ ฝ่ายตรวจสอบ ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

1. สอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเพียงพอ
2. สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน และระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล และพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้งโยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
3. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ และการดำเนินงานของบริษัท
4. พิจารณา คัดเลือก เสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และเสนอค่าตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผล และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
6. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท
7. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการของบริษัทมอบหมาย

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบในปีที่ผ่านมา

ในปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการประชุมรวมทั้งสิ้นจำนวน 5 ครั้ง มีการร่วมประชุมกับผู้บริหาร ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชี เพื่อร่วมเสนอข้อมูล หรือ และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในวาระที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การสอบทานงบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปี การสอบทานระบบการควบคุมภายใน การสอบทานให้บริษัทมีระบบการตรวจสอบภายในที่มีความเหมาะสม สอบทานการปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่คัดเลือก เสนอแต่งตั้งและเสนอค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี และสอบทานให้ความเห็นต่อการเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ประกอบด้วยกรรมการและผู้บริหารทั้งหมด 7 ท่าน โดยมีการประชุมจำนวน 4 ครั้ง มีรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมของกรรมการดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนการเข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม
1	นายประพันธ์ อัสวารี	ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง	3/4
2	นางคมคาย ฐุสรานนท์	กรรมการบริหารความเสี่ยง	4/4
3	นายยูอิชิ ฮอนด้า	กรรมการบริหารความเสี่ยง	4/4
4	ม.ล.จิระเศรษฐ์ สุขสวัสดิ์	กรรมการบริหารความเสี่ยง	1/4
5	นายเสนาะ ธรรมพิพัฒน์กุล	กรรมการบริหารความเสี่ยง	4/4
6	นายเรืองศักดิ์ ปัญญาบดีกุล	กรรมการบริหารความเสี่ยง	4/4
7	นางสาวจาวรรณ ลิ่มคุณธรรมโม	กรรมการบริหารความเสี่ยง	4/4

โดยมี นางศศิธร ลีติณภัยแก้ว ผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารความเสี่ยง ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

- กำหนดกรอบนโยบาย และกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง โดยสามารถระบุ ประเมิน ติดตาม รายงาน และควบคุมความเสี่ยงหลักของบริษัท ซึ่งครอบคลุมทั้งความเสี่ยงตามมาตรฐานและการกำกับดูแล ของภาครัฐและหน่วยงานกำกับ
- ทบทวนความเพียงพอของนโยบายบริหารความเสี่ยงและระบบการบริหารความเสี่ยง รวมถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบปฏิบัติการ ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด สรุปผลและรายงานต่อคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงในปีที่ผ่านมา

พิจารณาทบทวนกรอบ นโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง ให้สอดคล้องตามปัจจัยความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งติดตามผลเพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องตามเป้าหมายธุรกิจ สรุปเรื่องที่สำคัญได้ดังนี้

1. ติดตามความเสี่ยงหลักของบริษัท ตามกรอบมาตรฐานภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และระดับความเสี่ยงพอของเงินกองทุน ทั้งการติดตามปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบ และพิจารณาความเหมาะสมของมาตรการและการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของฝ่ายจัดการ
2. กำกับการดำเนินงานของฝ่ายจัดการ เพื่อให้มั่นใจว่าได้ตระหนักถึงความเสี่ยงและมีแนวทางบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเพียงพอ และสอดคล้องกับแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่กำหนดไว้

ทั้งนี้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้นำเสนอรายงานผลต่อที่ประชุมคณะกรรมการเป็นประจำทุกไตรมาส

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมด 3 คน โดยการจัดให้มีการประชุมสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ซึ่งในปี 2561 มีการจัดประชุมทั้งหมด 5 ครั้ง โดยมีรายนามดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนการเข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม
1	ดร.ศิริ การเจริญดี	ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณา ค่าตอบแทน	5/5
2	นายมิโนรุ คิมูระ*	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	3/5
3	นายพนัส ธีรวณิชย์กุล	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	5/5

หมายเหตุ : * นายมิโนรุ คิมูระ ได้รับเลือกเป็นกรรมการแทนนาย ยูอิชิ ฮอนด้า ที่ขอลาออกในวันที่ 10 พ.ค. 2561

โดยมี นายเสนาะ ธรรมพิพัฒน์กุล รองผู้จัดการใหญ่ และประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริหาร

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

1. พิจารณาสรรหาคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมมาดำรงตำแหน่งกรรมการ และ/หรือ ผู้บริหารระดับสูงที่ว่างลง เพื่อเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัทและ/หรือขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น ข้อบังคับของบริษัทแล้วแต่กรณี
2. พิจารณากำหนด ปรับปรุงค่าตอบแทน และผลประโยชน์อื่น ๆ ของคณะกรรมการบริษัท และผู้บริหารระดับสูงที่สูงกว่าหรือเทียบเท่ารองผู้จัดการใหญ่ ให้เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ และ/หรือเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี ตามข้อบังคับของบริษัท
3. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนปีที่ผ่านมา

ในปี 2561 คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ โดยได้จัดให้มีการประชุมทั้งหมด 5 ครั้ง เพื่อพิจารณาสรรหาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทดแทนกรรมการ และ/หรือ ผู้บริหารระดับสูงที่ว่างลง โดยพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมมาดำรงตำแหน่ง เพื่อเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัทและ/หรือ ขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น ตามข้อบังคับของบริษัทแล้วแต่กรณี รวมทั้งพิจารณากำหนด ปรับปรุงค่าตอบแทน และผลประโยชน์อื่น ๆ ของคณะกรรมการบริษัท และผู้บริหารระดับสูงที่สูงกว่าหรือเทียบเท่ารองผู้จัดการใหญ่ ให้เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบต่อองค์กร เพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ และ/หรือเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี ตามข้อบังคับของบริษัทเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของทางการ จัดทำระบบการประเมินผลเพื่อกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการ และกรรมการผู้จัดการใหญ่ พิจารณากลับกรองค่าตอบแทนกรรมการและกรรมการชุดย่อย ซึ่งประกอบด้วยค่าเบี้ยประชุมและค่าบำเหน็จ และจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตนเองของกรรมการ และกรรมการชุดย่อยประจำปี 2561

คณะกรรมการลงทุน

ประกอบด้วยกรรมการและผู้บริหารทั้งหมด 4 คน ซึ่งมีความสมบัติครบถ้วนตามประกาศ คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เรือง การลงทุนประกอบธุรกิจอื่นของบริษัทประกันชีวิต พ.ศ. 2556 รวมถึงมีบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการลงทุน การบริหารความเสี่ยง หรือการวิเคราะห์หลักทรัพย์เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี ร่วมเป็นกรรมการลงทุนด้วย และจัดให้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอเป็นรายเดือน โดยมีรายงานดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนการเข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม
1	ดร.ศิริ การเจริญดี	ประธานกรรมการลงทุน	12/12
2	นางสาววิตรี รมยะรูป	กรรมการลงทุน	10/12
3	มล. จิรเศรษฐ ศุขสวัสดิ์*	กรรมการลงทุน	3/12
4	นายเสนาะ ธรรมพิพัฒน์กุล	กรรมการลงทุน	12/12

หมายเหตุ : * มล. จิรเศรษฐ ศุขสวัสดิ์เข้ารับตำแหน่งกรรมการลงทุน เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2561

โดยมีนางสาวชลลดา ไสภณพนิช ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่สายกลยุทธ์และวางแผนธุรกิจองค์กร ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการการลงทุน

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการลงทุน

- กำหนดนโยบายการลงทุน นโยบายการบริหารความเสี่ยงรวมและกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมที่เกิดจากการลงทุน
- พิจารณาอนุมัติแผนการลงทุน
- ติดตามผลการลงทุน พร้อมทั้งจัดให้มีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสม
- กำกับดูแลการลงทุนของบริษัท ระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทุน
- กำกับดูแลเรื่องธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- รายงานผลการลงทุนให้คณะกรรมการรับทราบอย่างสม่ำเสมอ

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการลงทุนในปีที่ผ่านมา

ในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการลงทุนมีการประชุมรวมทั้งสิ้นจำนวน 12 ครั้ง ได้มีการกำหนดนโยบายการและแนวทางการลงทุน อนุมัตินโยบายและแผนงาน กำกับการดำเนินงานและติดตามผลการลงทุน และกำกับการประกอบธุรกิจอื่นของบริษัท ให้เป็นไปตามกรอบนโยบายการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนของบริษัท โดยพิจารณาปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศที่อาจส่งผลกระทบต่อการลงทุน รวมทั้งกำหนดและปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การลงทุนเพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับภาวะตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้คณะกรรมการลงทุนได้มีการพิจารณาอนุมัติการลงทุนและ/หรือให้ความเห็นชอบ ในแนวนโยบายที่มีความสำคัญต่อกลยุทธ์ขององค์กรทิศทางการดำเนินธุรกิจ แผนการลงทุน งบประมาณ และการจัดสรรทรัพยากรก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ประกอบด้วยกรรมการและผู้บริหารทั้งหมด 5 คน มีการประชุมจำนวน 3 ครั้ง ในปี 2561 โดยมีรายงาน ดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนการเข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม
1	นางคมคาย ชูสุวานนท์	ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	3/3
2	รศ. ดำรงค์ แสงสกุลไทย	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	3/3
3	นายยูอิชิ ฮอนด้า	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	3/3
4	นายเรืองศักดิ์ ปัญญาบดีกุล	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	2/3
5	นายเสนาะ ธรรมพิพัฒน์กุล	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	3/3

โดยมีนางสาวสุภาภรณ์ ทิพย์ผั้ว ผู้อำนวยการ สำนักกำกับกับการปฏิบัติงาน ทำหน้าที่เลขานุการ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

1. เสนอนโยบาย คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อ คณะกรรมการบริษัท
2. กำกับให้มีแนวทางดำเนินการเพื่อให้สามารถติดตามดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตาม หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของสถาบันกำกับหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายงานความคืบหน้า และผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัท
3. ทบทวนแนวทางหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับ แนวทางปฏิบัติของสากลและข้อเสนอแนะของสถาบันหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. ส่งเสริมการเผยแพร่วัฒนธรรมในการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้เป็นที่เข้าใจทั่วทุกระดับและมีผล ในทางปฏิบัติ

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีในปีที่ผ่านมา

ในปี 2561 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีการจัดประชุมคณะกรรมการบริษัท 3 ครั้ง เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารจัดการและจรรยาบรรณของบริษัท ทั้งในด้านการกำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติและการประเมินผล ตลอดจนพิจารณาทบทวนแนวปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน สรุปสาระสำคัญของงานที่ปฏิบัติได้ดังต่อไปนี้

1. ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 (CG Code) ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
2. ปรับปรุงคู่มือบริษัท เพื่อให้หลักในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการสอดคล้องกับกฎบัตร คณะกรรมการบริษัท
3. กำกับดูแลให้มีการสื่อสารหลักจรรยาบรรณของบริษัท เพื่อย้ำเตือนแก่พนักงานและตัวแทนประกันชีวิตให้ยึดถือหลักปฏิบัติดังกล่าวในการประพฤติตน และการบริหารจัดการงานภายใต้หน้าที่ของตน โดยการให้คำแนะนำการจัดทำสื่อมัลติมีเดียเป็นการ์ตูนแอนิเมชันให้เข้าใจและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น
4. ติดตาม ดูแลให้ผู้บริหารและพนักงานมีการปฏิบัติตามนโยบาย แนวทางปฏิบัติ และหลักจรรยาบรรณของบริษัท โดยเน้นให้ฝ่ายจัดการดำเนินการตามนโยบายการปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเป็นธรรมในทุกกิจกรรมของกระบวนการรับประกันภัย กับทั้งให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องกับการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริต และระเบียบปฏิบัติการใช้ข้อมูลภายในและการซื้อขายหลักทรัพย์อย่างเคร่งครัด
5. กำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของสถาบันกำกับหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และรายงานความคืบหน้าและผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมด 3 ท่าน ซึ่งในปี 2561 ได้มีการจัดประชุม จำนวน 3 ครั้ง มีรายชื่อดังนี้

ลำดับ ที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนการเข้าร่วมประชุม/ จำนวนครั้งที่จัดประชุม
1	ดร. ศิริ การเจริญดี	ประธานกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน	3/3
2	นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	กรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน	3/3
3	นางคมคาย ฐุสรานนท์	กรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน	3/3

โดยมี นายเสนาะ ธรรมพิพัฒน์กุล รองผู้จัดการใหญ่ และประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริหาร

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน

พิจารณากำหนดแนวทาง ขั้นตอน และวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการผู้จัดการใหญ่ รวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงานภายในระยะเวลาการพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานปกติของบริษัท

การทำหน้าที่ของคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ในระหว่างปี 2561 คณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานได้จัดให้มีการประชุม 3 ครั้ง เพื่อหารือและกำหนดแนวทาง ขั้นตอน วิธีการ รวมถึงเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การประเมินผลการปฏิบัติงานมีมาตรฐาน มีความเป็นธรรม และสามารถยึดเป็นแนวปฏิบัติได้อย่างสม่ำเสมอในอนาคต รวมทั้งเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการผู้จัดการใหญ่

9.3 การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

9.3.1 การสรรหากรรมการอิสระ

ในการแต่งตั้งกรรมการอิสระ คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนจะเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกกรรมการที่มีความเป็นอิสระตามนิยามของบริษัท เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอิสระ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมดของบริษัท แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ เพื่อที่จะนำเสนอในที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการ

คุณสมบัติของกรรมการอิสระ

- (1) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้น ๆ ด้วย
- (2) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
- (3) ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็น บิดามารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย
- (4) ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
- (5) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทสังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
- (6) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมาย หรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปี จากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
- (7) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่

- (8) ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย
- (9) ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

9.3.2 การสรรหากรรมการ

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนทำหน้าที่พิจารณาสรรหาบุคคลที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากกรรมการเดิมที่ครบวาระเพื่อให้ดำรงตำแหน่งต่อหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก รวมถึงพิจารณาจากรายชื่อที่มีผู้นำเสนอตามหลักเกณฑ์การเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอชื่อกรรมการทั้งนี้ โดยพิจารณาความเหมาะสมของความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถเฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์กับบริษัทและสามารถอุทิศเวลาให้กับงานของบริษัทได้อย่างเพียงพอ เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทมีองค์ประกอบที่เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายทางธุรกิจของบริษัท

9.3.3 การสรรหาผู้บริหาร

บริษัทได้มอบหมายให้มีคณะผู้ดำเนินการในการสรรหาผู้บริหารตามลำดับ ดังนี้

1. คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน เป็นผู้พิจารณาสรรหาผู้บริหารในตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการใหญ่และรองผู้จัดการใหญ่ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา
2. กรรมการผู้จัดการใหญ่ เป็นผู้พิจารณาสรรหาผู้บริหารในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ และผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่อาวุโส เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา
3. กรรมการผู้จัดการใหญ่ เป็นผู้พิจารณาสรรหาผู้บริหารในตำแหน่งผู้อำนวยการ และผู้อำนวยการอาวุโส เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริหารเป็นผู้พิจารณา

โดยคณะผู้ดำเนินการจะสรรหาคัดเลือกบุคลากรทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ มีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนมีความเป็นมืออาชีพที่เหมาะสมมาดำรงตำแหน่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่และดำเนินกิจการงานของบริษัทให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

9.4 การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

คณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะกรรมการบริหารทำหน้าที่กำกับดูแลการลงทุนประกอบธุรกิจอื่นของบริษัทซึ่งรวมถึงบริษัทย่อยให้เป็นไปตามนโยบายการประกอบธุรกิจอื่น นโยบายบริหารความเสี่ยงรวม และข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

บริษัทได้มีการส่งผู้บริหารเข้าไปเป็นกรรมการ เพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อย (โปรดศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในหน้า 3 และเอกสารแนบ 2) โดยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัทย่อย และดำเนินธุรกิจตามนโยบายบริษัท ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดแนวทางให้บุคคลที่บริษัททำการแต่งตั้งเป็นกรรมการหรือผู้บริหารในบริษัทย่อยนั้นถือปฏิบัติ โดยมีฝ่ายตรวจสอบประเมินการควบคุมภายใน และสำนักกำกับการปฏิบัติงานประเมินการปฏิบัติตามกฎระเบียบ คำสั่ง กฎหมาย ของบริษัทย่อยซึ่งจะต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกับบริษัท

9.5 การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

เพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลภายในของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่ หรืออยู่ในฐานะที่สามารถล่วงรู้ข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญของบริษัท อันเป็นสาระสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ (Insider trading) บริษัทได้กำหนดการใช้ข้อมูลภายในและการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นลายลักษณ์อักษรและแจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ทราบ โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานรวมถึงผู้เกี่ยวข้องนำข้อมูลภายในของบริษัทที่ตนได้รับทราบจากการปฏิบัติหน้าที่ไปซื้อ หรือขาย หรือเสนอซื้อ หรือเสนอขายหลักทรัพย์ หรือชักชวนให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของตนเองบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก
2. ห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และผู้ที่ถูกสันนิษฐานว่าเป็นบุคคลซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในรวมถึงผู้เกี่ยวข้องกระทำการซื้อขาย โอน หรือรับโอนหลักทรัพย์ในช่วงระยะเวลา 30 วันก่อนการเปิดเผยงบการเงินและ 1 วันหลังการเปิดเผยงบการเงิน
3. ห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานรวมถึงผู้เกี่ยวข้องที่รู้ข้อมูลภายในที่ไม่ใช่ข้อมูลงบการเงิน กระทำการซื้อขาย โอน หรือรับโอนหลักทรัพย์จนกว่าจะพ้น 1 วันหลังการเปิดเผยข้อมูล
4. ให้กรรมการ ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่รายงานการถือครองหลักทรัพย์ และการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ทั้งนี้ การรายงานให้รวมถึงการถือครองหลักทรัพย์โดยนิติบุคคลที่กรรมการและผู้บริหารเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละ 30 ของจำนวนสิทธิออกเสียง โดยให้นับรวมสิทธิออกเสียงของคู่สมรส หรือผู้ที่อยู่กินกันฉันสามีภริยา และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

9.6 ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี

ค่าตอบแทนจากการสอบบัญชี (Audit Fee)*

ลำดับที่	ชื่อบริษัทผู้จ่าย	ชื่อผู้สอบบัญชี	ค่าสอบบัญชี
1	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	นายชวลา เทียนประเสริฐกิจ บริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมัทส์ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด	1,880,000
รวมค่าตอบแทนจากการสอบบัญชี			1,880,000

ค่าบริการอื่น (Non-Audit fee)

ลำดับที่	ชื่อบริษัทผู้จ่าย	ประเภทของงานบริการอื่น (Non-Audit Service)	ผู้ให้บริการ	ค่าตอบแทนของงานบริการอื่น	
				ส่วนที่จ่ายไป ในระหว่างปี บัญชี	ส่วนที่ จะต้อง จ่ายใน อนาคต
1	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	ค่าตรวจสอบและสอบทาน รายการดำรงเงินกองทุนตาม ระดับความเสี่ยง	บริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมัทส์ ไชย ยศ สอบบัญชี จำกัด	1,470,000	-
2	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	ค่าสอบทานมูลค่าของบริษัทที่ คำนวณตามวิธีคณิตศาสตร์ ประกันภัย (Embedded value)	บริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมัทส์ ไชย ยศ สอบบัญชี จำกัด	1,000,000	-
รวมค่าตอบแทนจากค่าบริการอื่น				2,470,000	-

หมายเหตุ: * ส่วนของบริษัท

คำตอบแทนผู้สอบบัญชี (บริษัทย่อย)

คำตอบแทนจากการสอบบัญชีของบริษัท บีแอลเอ อินชัวร์ันส์ โบรกเกอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยในประเทศไทย และ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่จดทะเบียนในประเทศไทย กัมพูชา ตรวจสอบโดยนายชวาลา เทียนประเสริฐกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4301 จากบริษัท ดีลรอยท์ พูซ โธมัส สุโขทัย สอบบัญชี จำกัด ค่าสอบบัญชีต่อปี 60,000 บาท และ 14,200 ดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ

9.7 การนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 (CG Code) ไปปรับใช้

บริษัทได้ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และนำหลักปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance Code : CG Code) ปี 2560 ของสำนักงาน ก.ล.ต. มาประยุกต์ใช้ตามบริบทของบริษัทอย่างครบถ้วนแล้ว โดยคณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาแล้วพบว่า บริษัทได้นำหลักปฏิบัติส่วนใหญ่มาปรับใช้แล้วและนำเสนอคณะกรรมการบริษัทรับทราบในหลักการในการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2562

9.8 การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเรื่องอื่น ๆ

- ไม่มี -

9.9 การเปลี่ยนแปลงการถือครองหุ้นบริษัทของกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

ที่	รายชื่อกรรมการบริษัท	ตำแหน่ง	การถือครองหุ้น (หุ้น)		
			ของตนเอง	คู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	เพิ่ม/ลด (30 ส.ค. 60 – 27 ส.ค. 61)
1	ดร. ศิริ การเจริญดี	ประธานกรรมการและกรรมการอิสระ	-	-	-
2	นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	กรรมการอิสระ	579,200 (0.034%)	-	-
3	นางคมคาย อุตสาหกรรม	กรรมการ	-	-	-
4	นายประพันธ์ อิศวารี	กรรมการอิสระ	-	-	-
5	นายไชย โสภณพนิช	กรรมการ	82,000 (0.005%)	-	40,000
6	นายพนัส ธีรวิชัยกุล	กรรมการอิสระ	931,000 (0.055%)	3,000 (0.0002%)	-
7	รศ. ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย	กรรมการอิสระ	-	-	-
8	นางสาววิตรี รมยะรูป	กรรมการ	-	233,240 (0.014%)	-

ที่	รายชื่อกรรมการบริษัท	ตำแหน่ง	การถือครองหุ้น (หุ้น)		
			ของตนเอง	คู่สมรส/บุตรที่ยัง ไม่บรรลุนิติภาวะ	เพิ่ม/ลด (30 ส.ค. 60 – 27 ส.ค. 61)
9	นางประไพพรรณ ลิ้มทอง	กรรมการ	31,376,000 (1.84%)	4,000,000 (0.234%)	-
10	นายมิโนรุ คิมูระ ¹	กรรมการ	-	-	-
11	นายโคจิ อิชิบะ ²	กรรมการ	-	-	-
12	นายยูอิชิ ฮอนด้า	กรรมการ	-	-	-
13	นางสาวชลลดา ไสภณพนิช	กรรมการ	110,000 (0.006%)	-	-
14	นายเวทิต อัครมิ่งคละ	กรรมการ	-	-	-
15	ม.ล. จิรเศรษฐ ศุขสวัสดิ์ ³	กรรมการผู้จัดการใหญ่	-	-	-
16	นายเรืองศักดิ์ ปัญญาบดีกุล	รองผู้จัดการใหญ่ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายขาย	-	-	-
17	นายเสนาะ ธรรมพิพัฒน์กุล	รองผู้จัดการใหญ่ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน	100,000 (0.006%)	14,000 (0.001%)	-
18	นางสาวยศวีดี หงษ์ชุมแพ	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ สายการขายช่องทางสถาบันการเงิน	-	-	-
19	นายอนุชา ภิงคารวัฒน์	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ สายการขายช่องทางสามัญ	-	-	-
20	นางสาวจรรวรณ์ ลิ้มคุณธรรมโม	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ สายบัญชีและการเงิน และรักษาการผู้บริหารฝ่ายธุรการ	-	-	-
21	นางอรนุช ส้าราวณฤทธิ	ผู้อำนวยการอาวุโสสายประกันชีวิต	-	-	-

¹นายมิโนรุ คิมูระ ได้รับเลือกเป็นกรรมการแทน นายมาซาฮิโระ เคโนะ ที่ลาออก โดยแต่งตั้งเมื่อวันที่ 25 มี.ค. 2561

²นายโคจิ อิชิบะ ได้รับเลือกเป็นกรรมการแทน นายคาซึฮิโตะ โทดะ ที่ครบวาระ เมื่อวันที่ 27 เม.ย. 2561

³ม.ล. จิรเศรษฐ ศุขสวัสดิ์ ได้รับเลือกเป็นกรรมการแทน นายวิพล วรเสนาหฤท ที่ลาออก โดยแต่งตั้งเมื่อวันที่ 6 ส.ค. 2561

10. ความรับผิดชอบต่อสังคม

นโยบายสังคมและสิ่งแวดล้อม

บริษัทมุ่งมั่นดำเนินธุรกิจด้วยจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งนำไปสู่ความมั่นคงและความสุขในชีวิตของประชาชน

รวมทั้งร่วมมีส่วนในการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม การรักษาสิ่งแวดล้อมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการลดการใช้พลังงาน

บริษัทส่งเสริมให้พนักงาน ตัวแทน และครอบครัว ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของตนเองต่อสังคม ในด้านการศึกษา สุขภาพ ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

แนวทางเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม มีหลักการ 8 ข้อ

1. การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม

บริษัทประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงจริยธรรม ความเสมอภาค และความซื่อสัตย์ในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงสนับสนุนการแข่งขันที่เป็นธรรมและไม่ใช้วิธีการใด ๆ ที่ไม่ถูกต้องปฏิบัติต่อคู่แข่งทางการค้า ยกตัวอย่างเช่น

- 1) การรักษาข้อมูลของลูกค้าเป็นความลับ บริษัทได้จัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นความลับและไม่จัดสรร เปิดเผย หรือ จำหน่าย จ่าย แจก ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการให้แก่บุคคลภายนอกหรือผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง เว้นแต่ได้รับความยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลจากลูกค้าโดยสมัครใจแล้ว หรือเพื่อปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รัฐบาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล
- 2) การสื่อสารของบริษัทไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารผ่านช่องทางสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หรือช่องทางสื่อสารอื่นต้องเป็นการสื่อสารที่เป็นความจริง มีความเข้าใจง่ายและชัดเจน โดยละเว้นการสื่อสารที่เป็นเท็จ หรือที่อาจก่อให้เกิดการเข้าใจผิด หรือการให้ข่าวสารต่อสื่อมวลชนที่บิดเบือนหรือให้ร้ายป้ายสีคู่แข่งไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม
- 3) บริษัทมีนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการไม่ล่วงละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาหรือลิขสิทธิ์ โดยมีการกำหนด ห้ามมิให้มีการติดตั้งหรือนำ หรือใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ อันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่นกับเครื่องคอมพิวเตอร์ของบริษัท และห้ามนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่นมาใช้เกี่ยวกับงานของบริษัท

- 4) บริษัทประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงจริยธรรมความเสมอภาคและความซื่อสัตย์ในการดำเนินธุรกิจ สนับสนุนการแข่งขันที่เป็นธรรมและไม่ใช้วิธีการใด ๆ ที่ไม่ถูกต้องปฏิบัติต่อคู่แข่งทางการค้า เช่น
  - ไม่ทำความตกลงใด ๆ กับคู่แข่งหรือบุคคลใดที่มีลักษณะเป็นการลดหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้า
  - ไม่แสวงหาข้อมูล ความลับทางการค้าของคู่แข่งด้วยวิธีการที่ไม่สุจริต
- 5) บริษัทกำหนดให้ผู้บริหารและพนักงานของบริษัทต้องปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องโดยคำนึงถึงประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวที่ขัดแย้งกับผลประโยชน์บริษัท พึงหลีกเลี่ยงการมีส่วนได้เสียของตนเองกับงานที่ต้องปฏิบัติตามหน้าที่

2. การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

บริษัทที่มีความมุ่งมั่นและได้กำหนดเป็นนโยบายหลักขององค์กรในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ทุกรูปแบบทั้งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจในประเทศและต่างประเทศ บริษัทมีการกำหนดแนวปฏิบัติ ในหลายเรื่องเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว โดยกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ของบริษัทและบริษัทย่อยทุกคนรับทราบและตระหนักถึงภาระหน้าที่ในการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการ ทุจริตคอร์รัปชันเป็นอย่างดี และมีความมุ่งมั่นที่จะไม่กระทำการใด ๆ ที่เข้าข่ายทุจริตคอร์รัปชันหรือติดสินบน เจ้าพนักงาน เพื่อจูงใจให้กระทำหรือไม่กระทำการอื่นใด ๆ ที่มีขอบด้วยกฎหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ บริษัทได้รับประกาศนียบัตรรับรองเป็นสมาชิกแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต จากโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (CAC) มาตั้งแต่ปี 2557

บริษัทมีการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในแนวปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายต่อต้านการทุจริตโดยได้กำหนดให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับองค์กรที่ขอรับเงินบริจาค เช่น ผู้บริหารโครงการ ผู้รับผลประโยชน์ และวัตถุประสงค์ที่แท้จริง เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัททราบถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของแต่ละ โครงการ และไม่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนโครงการที่มีวัตถุประสงค์อื่นแอบแฝง

บริษัทให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มสามารถ แจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียน (Whistle Blowing) ในการทุจริตประพฤติมิชอบ และการฝ่าฝืนจรรยาบรรณของ กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ตัวแทนประกันชีวิต ที่ปรึกษาทางการเงิน หรือบุคคลใด ๆ ที่กระทำการแทนบริษัท หากบุคคลใดที่ทราบ มีข้อสงสัย หรือเชื่อว่ามีเหตุอันควรเชื่อโดยสุจริตว่า กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ตัวแทน ประกันชีวิต ที่ปรึกษาทางการเงิน หรือบุคคลใด ๆ ที่กระทำการแทนบริษัทและบริษัทย่อยทำการทุจริตสามารถ แจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียนผ่านช่องทางที่บริษัทกำหนด เพื่อให้มีการตรวจสอบข้อมูลข้อร้องเรียนตาม กระบวนการที่บริษัทกำหนดระบุไว้ และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ โดยบริษัทมีมาตรการการให้ความ ค้ำครองผู้แจ้งเรื่องร้องเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเผยแพร่อยู่บนเว็บไซต์ของบริษัท

มาตรการป้องกันการทุจริต

1. บริษัทมีกระบวนการตรวจสอบเพื่อป้องกันการทุจริต โดยจัดให้ฝ่ายตรวจสอบที่มีหน้าที่ตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในของบริษัท ซึ่งครอบคลุมถึงหน่วยงานจัดซื้อจัดจ้าง ฝ่ายตรวจสอบจะทำการตรวจสอบเป็นประจำตามรอบระยะเวลาที่กำหนด และหากพบหลักฐานการทุจริต ผู้กระทำผิดจะถูกรายงานความประพฤติต่อกรรมการผู้จัดการใหญ่ คณะกรรมการพิจารณาโทษพนักงาน คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี และคณะกรรมการตรวจสอบ รายละเอียดตามรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของบริษัทว่ามีประสิทธิภาพเพียงพอ
  2. บริษัทมีนโยบายชัดเจนกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับบุคลากรในบริษัท โดยระบุให้ผู้บริหารทุกคนรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองและต้องระมัดระวังมิให้มีส่วนได้ส่วนเสียในการทำการค้ากับบริษัทไว้อย่างชัดเจนใน
  3. กิจกรรมทางธุรกิจที่เสี่ยงต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนจะถูกพิจารณาโดยคณะกรรมการตรวจสอบที่ประกอบด้วยกรรมการอิสระ ในกรณีที่ผู้บริหารหรือกรรมการมีส่วนได้เสียในวาระการประชุมใด บริษัทมีข้อกำหนดให้ท่านต้องแจ้งต่อที่ประชุม และต้องออกจากการประชุมสำหรับวาระนั้น ๆ เพื่อให้ผู้ร่วมประชุมที่เหลือสามารถพิจารณาวาระดังกล่าวได้อย่างอิสระ
  4. บริษัทได้กำหนดเป็นนโยบายและแนวปฏิบัติสำหรับพนักงานทุกคนในเรื่องการรับหรือการให้ของขวัญ หากบริษัทรับทราบถึงการกระทำผิดสำนักกำกับการปฏิบัติงานและฝ่ายตรวจสอบมีหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงก่อนการรายงานต่อคณะกรรมการพิจารณาความผิดพนักงาน
  5. บริษัทมีกระบวนการอย่างเหมาะสมในการลงโทษพนักงานที่ทุจริตคอร์รัปชัน โดยฝ่ายตรวจสอบของบริษัทมีขั้นตอนการตรวจสอบ การสอบสวน การรายงานการทุจริตคอร์รัปชันกำหนดไว้อย่างชัดเจน
  6. กรรมการ และผู้บริหารระดับสูงของบริษัทต้องรายงานการมีส่วนได้เสีย และการดำรงตำแหน่งในบริษัทต่าง ๆ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกัน
- ### 3. การเคารพสิทธิมนุษยชน
- 1) บริษัทให้โอกาสการจ้างงานแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสิทธิภาพการทำงานของผู้สมัครเป็นสำคัญ โดยไม่กีดกันหรือแบ่งแยกความหลากหลายทางเพศ ศาสนา ความเชื่อทางการเมือง หรือแม้แต่บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
  - 2) การปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเท่าเทียม โดยไม่คำนึงถึงเพศ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ความเชื่อทางศาสนา สถานะทางสังคม ชชาติกำเนิด และความทุพพลภาพ

4. การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม

พนักงานของบริษัทถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าและมีความสำคัญในการดำเนินธุรกิจของบริษัท บริษัทจึงต้องปฏิบัติต่อพนักงานทุกคนด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ และเคารพในความเป็นพนักงาน โดยบริษัทจ่ายค่าตอบแทน จัดหาสวัสดิการที่ดีและเหมาะสม เพื่อเป็นการตอบแทนให้แก่พนักงาน รวมทั้งส่งเสริมให้พนักงานเกิดการพัฒนาตนเองและเรียนรู้อันจะทำให้เกิดความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ยกตัวอย่างเช่น

- 1) บริษัทเปิดโอกาสให้พนักงานได้รับการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถ โดยการสนับสนุนค่าสมัคร เรียน และค่าสอบ สำหรับเกียรติบัตรต่าง ๆ เช่น LOMA (Life Office Association), ICA (International Claim Association), CFA (Chartered Financial Analyst), CISA (Certified Investment and Securities Analyst), CFP (Certified Financial Planner), FSA (Fellow of the Society of Actuaries) เป็นต้น
- 2) บริษัทพิจารณาการเลื่อนขั้นจากความสามารถ และความประสพการณ์ทำงานในบริษัท โดยจะเห็นได้ว่าการปรับตำแหน่งของพนักงานประจำปีนั้น บริษัทไม่มีการแบ่งเพศแต่อย่างใด
- 3) บริษัทพิจารณาทบทวนจ่ายเงินค่าตอบแทนและการจัดสรรสวัสดิการแก่พนักงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าการจ่ายค่าตอบแทนของบริษัทอยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้ในอุตสาหกรรมเดียวกัน
- 4) การคุ้มครองทางสังคม เป็นการบรรเทาผลที่เกิดจากการลดยหรือสูญเสียรายได้จากประเด็นต่าง ๆ เช่น อุบัติเหตุ เจ็บป่วย คลอดบุตร ชราภาพ ว่างาน พิกการ เป็นต้น
- 5) กรณีพนักงานสาขาที่ปฏิบัติงานใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สาขาปัตตานี ยะลา และเบตง) เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของพนักงาน บริษัทให้ปิดเวลาทำการแตกต่างจากสาขาอื่น ๆ ก่อน 30 นาที และหยุดทำการวันเสาร์
- 6) การออกกรมธรรม์ประกันชีวิตสวัสดิการกลุ่มที่ครอบคลุมถึงครอบครัว เพื่อช่วยเหลือทางการเงินยามเจ็บไข้ได้ป่วยและเสียชีวิต อีกทั้งการออกกรมธรรม์สวัสดิการเพื่อขยายให้แก่พนักงานและครอบครัว รวมถึงพ่อและแม่ในราคาที่ถูกกว่าผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายให้แก่ลูกค้า

5. ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบายการปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเป็นทางการเป็นธรรมเนียม และแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการปฏิบัติต่อลูกค้า เพื่อทำหน้าที่ผลักดันและกำกับดูแลการปฏิบัติต่อลูกค้าให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยกำหนดมาตรการการควบคุม ติดตาม และกำกับดูแลคุณภาพการเสนอขายผลิตภัณฑ์ และการบริการของผู้เสนอขายจากทุกช่องทางอย่างเป็นทางการเป็นระบบ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้การนำเสนอผลิตภัณฑ์และการบริการแก่ลูกค้าอยู่บนพื้นฐานของความ เป็นธรรม คำนึงถึงผลประโยชน์และความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

- 1) ให้มีการเผยแพร่วัฒนธรรมการปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเป็นทางการ มีการควบคุมดูแลคุณภาพการ ให้บริการอย่างเป็นทางการเป็นระบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทันต่อเหตุการณ์ สามารถ ประเมินภาพรวมและความเสี่ยงของธุรกิจได้ครบถ้วน สามารถวัดผลสำเร็จ วิเคราะห์จุดที่มีปัญหา และหาสาเหตุ เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- 2) ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับความประสงค์ ความสามารถทางการเงิน และความสามารถในการทำความเข้าใจของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย เหมาะสมกับความสามารถใน การขายของพนักงานและผู้เสนอขาย และเหมาะสมกับระบบงาน
- 3) กำหนดค่าตอบแทนที่คำนึงถึงคุณภาพการให้บริการอย่างมีนัยสำคัญสำหรับพนักงาน ผู้เสนอขาย ของทุกช่องทาง และผู้บริหารที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลให้เกิดการให้บริการที่เป็นธรรม
- 4) ลูกค้าได้รับข้อมูลสำคัญครบถ้วน ไม่เกินจริง ไม่บิดเบือน เพียงพอต่อการตัดสินใจด้วยความเข้าใจ ที่ถูกต้อง และเพียงพอต่อการใช้บริการต่อไป
- 5) พนักงานและผู้เสนอขายได้รับการสื่อสารที่ช่วยให้ตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริการอย่าง เป็นธรรม มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่
- 6) ข้อมูลของลูกค้าได้รับการดูแลอย่างปลอดภัย มีการคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวของลูกค้าและการ รักษาความลับ การส่งต่อข้อมูลลูกค้าให้ผู้อื่นต้องไม่กระทบความเป็นส่วนตัวของลูกค้าและต้อง เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 7) การแก้ไขปัญหา การจัดการเรื่องร้องเรียน และการชดเชยเยียวยาต้องมีความชัดเจน รวดเร็ว เป็น อิศระ มีประสิทธิภาพ และยุติธรรม
- 8) บริหารจัดการเกี่ยวกับการให้บริการแก่ลูกค้ามีกระบวนการ ระบบควบคุม และการตรวจสอบการ ปฏิบัติงานที่คำนึงถึงการให้บริการอย่างเป็นทางการเป็นธรรมและรัดกุม ตรวจสอบความเสี่ยงและความผิดปกติ เพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- 9) การบริหารจัดการเกี่ยวกับการให้บริการแก่ลูกค้ามีระบบปฏิบัติการ การบริหารความเสี่ยงและแผนรองรับการปฏิบัติงาน ทั้งกรณีปกติและกรณีเหตุฉุกเฉินที่เชื่อมั่นได้ว่าคำสั่งหรือความประสงค์ของลูกค้าได้รับการดำเนินการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา ลูกค้าได้รับบริการอย่างต่อเนื่องและเป็นธรรม

6. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

บริษัทดำเนินธุรกิจประกันชีวิตจำเป็นต้องใช้เอกสารหลายอย่างในการพิจารณาอนุมัติธุรกรรม ตั้งแต่กระบวนการพิจารณารับประกันภัย การชดเชยค่าสินไหมทดแทน และการจ่ายเงินตามสัญญา เป็นต้น ดังนั้น เพื่อเป็นการลดการสิ้นเปลืองจากการดำเนินธุรกิจและเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม บริษัทได้ดำเนินการในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้งาน เพื่อช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ดังนี้

1. บริษัทลดการใช้กระดาษโดยการปรับเปลี่ยนวิธีใช้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มากยิ่งขึ้น เช่น
  - จัดทำระบบ Document Management System (DMS) ซึ่งรองรับการเก็บเอกสารเกี่ยวข้องกับการทำประกันชีวิตของผู้เอาประกันภัยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลของ ผู้เอาประกันภัยในวงจำกัด ซึ่งทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องใช้ข้อมูลดังกล่าวสามารถใช้ร่วมกันได้โดยไม่ต้องถ่ายสำเนาเอกสารซ้ำ
  - ปรับเปลี่ยนการจัดส่งหนังสือรับรองชำระเบี้ย ซึ่งใช้เป็นหลักฐานในการลดหย่อนภาษีได้ เช่นเดียวกับใบเสร็จรับเงินค่าเบี้ยประกันภัย โดยผู้เอาประกันภัยสามารถดาวน์โหลดเอกสารผ่านทางเว็บไซต์ หรือ Smart Customer ซึ่งช่วยให้ผู้เอาประกันภัยได้รับข้อมูลในรูปแบบไฟล์ที่พร้อมจัดส่งให้ทางสรรพากรผ่านระบบเว็บไซต์ของทางสรรพากร และเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการได้อีกทางหนึ่ง เนื่องจากบริษัทไม่ต้องจัดพิมพ์เอกสารและจัดส่งไปรษณีย์ให้กับผู้เอาประกัน
  - ยกเลิกการลาพนักงานผ่านกระดาษ เป็นลาบนระบบผ่านเว็บออนไลน์
  - ยกเลิกการปรีนส์สลิปเงินเดือนจากกระดาษคอร์บอน เป็นคู่มือในระบบกลางงานของพนักงานผ่านเว็บออนไลน์
2. บริษัทลดภาระการกรอกเอกสารของลูกค้าที่ต้องการเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลภายใต้กรมธรรม์ประกันสุขภาพ โดยอนุญาตให้โรงพยาบาลสามารถส่งข้อมูลเกี่ยวกับการรักษา และค่ารักษาพยาบาลมายังบริษัทโดยตรงผ่านแฟกซ์ โดยที่ลูกค้าไม่จำเป็นต้องกรอกเอกสารใด ๆ อีก และในกรณีที่บริษัทต้องคืนเงินค่ารักษาพยาบาลให้แก่ลูกค้า ลูกค้าสามารถเลือกรูปแบบของการรับชำระได้ เช่น การรับเงินผ่านเคาน์เตอร์เซอร์วิส หรือผ่านบัญชีธนาคาร เป็นต้น

3. บริษัทเลือกใช้เครื่องพิมพ์ประเภท all in one คือ สแกน (scan) ถ่ายสำเนา (copy) พิมพ์เอกสาร (print) โดยใช้เครื่องเดียวกัน ซึ่งการสแกนเอกสารนี้ ทำให้ทุกคนหันมาจัดเก็บเอกสารให้อยู่ในรูปแบบไฟล์ข้อมูลแทนการถ่ายสำเนา เป็นการลดใช้กระดาษอีกทางหนึ่ง
4. บริษัทได้มอบเอกสารกรมธรรม์ประกันชีวิตให้กับผู้เอาประกัน ซึ่งใช้กระดาษเป็นวัตถุดิบ โดยบริษัทได้เลือกซื้อกระดาษจากบริษัทที่มีผลิตภัณฑ์กระดาษที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
5. บริษัทได้เปลี่ยนหลอดไฟฉุกเฉินของอาคารสำนักงานใหญ่จากหลอด Halogen 12 V 50 W เป็นหลอด LED 5 W เพื่อลดการใช้พลังงานไฟฟ้า
6. การรณรงค์ให้ผู้บริหารและพนักงานสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่
  - 1) รณรงค์ประหยัดไฟ ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (Smart Home) (โครงการต่อเนื่องในองค์กร)
    - ไฟฟ้า โดยการเปลี่ยนการใช้หลอดไฟ T5 ภายในอาคารสำนักงาน ซึ่งสามารถลดค่ากระแสไฟฟ้าแสงสว่างได้ประมาณ 4 เท่าต่อหลอด การรณรงค์การปิดไฟในช่วงเวลากลางวัน การออกไปประชุม หรือหลังเลิกงาน การติดสติ๊กเกอร์เลขหมายกำกับบนโต๊ะทำงาน เพื่อควบคุมการใช้พลังงานเฉพาะพื้นที่ และการติดตั้งระบบปิดหน้าเครื่องคอมพิวเตอร์อัตโนมัติในองค์กร
    - น้ำประปา รณรงค์ใช้หลักการประหยัดน้ำ โดยการการเช็ดก่อนใช้ รองก่อนใช้ หรือการใช้น้ำซ้ำ การเปิด - ปิดก๊อกน้ำให้สนิทหลังการใช้งานแล้วทุกครั้ง และ/หรือหากพบอุปกรณ์การใช้น้ำชำรุด แจ้งผู้รับผิดชอบทราบทันที เพื่อกำจัดจุดรั่วไหลในองค์กร
  - 2) รณรงค์ประหยัดทรัพยากร (โครงการต่อเนื่องในองค์กร)
    - การจัดเก็บเอกสาร รณรงค์ใช้กระดาษใช้ซ้ำ (Re-use) หรือจัดเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์แทนการถ่ายสำเนา หรือการจัดทำระบบงบประมาณผ่านอิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบ B-Budget มาใช้แทนการทำงานผ่านกระดาษ เพื่อลดขั้นตอน/กระบวนการทำงานและลดการใช้กระดาษในองค์กร ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรกระดาษเกิดความคุ้มค่า รวมทั้งเป็นการลดพื้นที่ในการจัดเก็บเอกสาร เพื่อความปลอดภัยและป้องกันความเสี่ยงจากอัคคีภัยในสำนักงาน
    - การทำลายเอกสาร โดยการนำส่งบริษัท/ร้านค้าเพื่อนำไปทำลายโดยวิธีการต้ม ซึ่งจะสามารถนำมาสู่กระบวนการผลิตกระดาษใหม่ได้ ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรต้นไม้อย่างคุ้มค่า เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

- โครงการรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อมในออฟฟิศ โดยการจัดกล่องรับเอกสารที่เป็นกระดาษสีขาวในทุกจุดที่มีเครื่องถ่ายเอกสารในองค์กร เพื่อนำไปรีไซเคิลใหม่
- 3) รณรงค์ทำความสะอาด “Big Cleaning Day” ทุกวันศุกร์สุดท้ายของเดือน ที่สิ้นไตรมาส โดยคณะกรรมการ คปอ. ในองค์กร เพื่อความปลอดภัยในชีวิตการทำงาน และดูแล รมัตถะวังทรัพย์สินให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ป้องกันการเกิดอัคคีภัยในองค์กร ซึ่งเป็นโครงการที่ปฏิบัติต่อเนื่องในองค์กร

7. การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม

กรุงเทพประกันชีวิต ดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลและนโยบายการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมตลอดหลายปีที่ผ่านมา โดยมีการจัดการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อในหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งปฏิบัติทั้งจากภายในองค์กรสู่ภายนอกองค์กร มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสังคมในหลากหลายด้าน อาทิ เพื่อให้คนให้มีสุขภาพที่ดี เพื่อให้ประเพณีและวัฒนธรรมไทยอยู่คู่คนไทย เพื่อช่วยเหลือเยาวชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อให้คนไทยมีหลักประกันที่เหมาะสมกับคุณภาพชีวิต ได้มีความรู้ทางการเงินและวางแผนชีวิตอย่างเหมาะสม เป็นต้น ในปี 2561 ที่ผ่านมา กรุงเทพประกันชีวิตได้มีการดำเนินงานตามนโยบายเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมตลอดทั้งปี ดังนี้

1) **กิจกรรมชีวิตที่ออกแบบได้ เพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีหลักประกันที่เหมาะสม** ผ่านการออกบงูทให้คำปรึกษาการวางแผนอย่างรอบด้าน ซึ่งเป็นการให้คำแนะนำการวางแผนปกป้องความเสี่ยงผ่านแผนประกันชีวิต และประกันวินาศภัย และวางแผนการสร้างความมั่งคั่ง อาทิ การวางแผนภาษี การออม หรือการลงทุนที่เหมาะสม โดยที่ปรึกษาการเงินและตัวแทนประกันชีวิต ได้ออกให้คำแนะนำการวางแผนการเงินกับประชาชนในงานต่าง ๆ เช่น งานมันนี่ เอ็กซ์โป งาน SET in the City งานไทยแลนด์ สมารท์ มันนี่ งานวันประกันชีวิต งานสัปดาห์ประกันภัย และการให้คำแนะนำผ่านตัวแทนประกันชีวิตกับประชาชนทั่วประเทศ

2) **กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชนทั่วไป**

(1) **โครงการเดิน-วิ่ง เพื่อสุขภาพ กรุงเทพประกันชีวิต ฮาล์ฟ มาราธอน**

บริษัทจัดงานเดิน - วิ่ง เพื่อสุขภาพการกุศลภายใต้ชื่อ กรุงเทพประกันชีวิต ฮาล์ฟ มาราธอน 2018 ปีที่ 5 โดยมีผู้บริหาร พนักงานจากกระทรวงสาธารณสุข และบริษัทพันธมิตรอย่าง ธนาคารกรุงเทพ กรุงเทพประกันภัย โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ หลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง ไวตามินิลล์ และบริษัทชั้นนำอีกมากกว่า 10 บริษัท รวมนักวิ่งกว่า 3,500 ชีวิต ร่วมลงสนามชิงรางวัลอันทรงเกียรติด้วยพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ภายใต้แนวคิด “Happy Run Happy Health” ณ กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี โดยกิจกรรมนี้นับเป็นสนามวิ่งที่กรุงเทพประกันชีวิตได้จัดร่วมกับกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข มาตั้งแต่ปี 2557 เพื่อส่งเสริมให้คนไทยหันมาออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่แข็งแรง ซึ่งนับได้ว่าเป็นสนามวิ่งที่ได้รับการตอบรับที่ดีมากจากนักวิ่งมาโดยตลอด กิจกรรมนี้นอกจากกรุงเทพ

ประกันชีวิตเล็งเห็นถึงความสำคัญในการดูแลสุขภาพกาย-ใจประชาชน โดยสร้างส่งเสริมให้คนหันมาออกกำลังกายในรูปแบบง่าย ๆ คือ การวิ่ง บริษัทยังมุ่งเน้นสร้างเสริมสิ่งดี ๆ เพื่อตอบแทนกลับคืนสังคมอีกด้วย นอกจากสุขภาพที่ดีที่ประชาชนจะได้รับแล้ว ยังส่งต่อความสุขสู่ประชาชนทั่วประเทศ โดยรายได้จากค่าสมัครทั้งหมด (ไม่หักค่าใช้จ่าย) จะนำไปสร้างสวนสุขภาพ ลานกีฬาและจัดหาอุปกรณ์ออกกำลังกายเพื่อประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสุขภาพของคนในสังคมส่วนรวมต่อไป

(2) โครงการกรุงเทพประกันชีวิต กรีฑาดาวรุ่งมุ่งโอลิมปิกเยาวชน-ยุวชน ชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย 2018 เวทีคัดเลือกสุดยอดนักกรีฑาเยาวชนชาวไทย สานต่อความฝันสู่เวทีระดับนานาชาติ

บริษัทได้ร่วมสนับสนุนสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ การกีฬาแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และ 3 จังหวัดเจ้าภาพจัดการแข่งขัน (จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดกำแพงเพชร) ในการจัดโครงการ "กรุงเทพประกันชีวิต กรีฑาดาวรุ่งมุ่งโอลิมปิกเยาวชน-ยุวชน ชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย 2018" ขึ้นเป็นปีแรก เพื่อเป็นการตอกย้ำแนวคิดให้เยาวชนและยุวชนไทยหันมาออกกำลังกาย เพื่อชีวิตที่มีความสุขมากกว่า โครงการนี้เป็นการเฟ้นหานักกรีฑาเยาวชน-ยุวชน อายุตั้งแต่ 12-18 ปี ทั่วประเทศ เพื่อมาฝึกฝนในการเป็นนักกีฬาทีมชาติ

(3) โครงการสนับสนุนความพร้อมนักกีฬา

บริษัทร่วมสนับสนุนความปลอดภัยให้แก่ประชาชนและนักกีฬาไม่ต้องกังวลต่ออุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ด้วยประกันอุบัติเหตุตลอดปี 2561

• สนับสนุนความปลอดภัยนักวิ่งในงาน “เดิน-วิ่ง 2018 OLYMPIC DAY” มอบทุนประกันอุบัติเหตุรวมกว่า 150 ล้านบาท

บริษัทร่วมสนับสนุนกรมธรรม์คุ้มครองอุบัติเหตุแก่เหล่านักวิ่งในงาน “เดิน-วิ่ง 2018 OLYMPIC DAY” เพื่อตอกย้ำแนวคิด “การส่งเสริมสุขภาพและการออกกำลังกาย เพื่อชีวิตที่มีความสุขมากกว่า” โดยมอบความคุ้มครองชีวิตและค่ารักษาที่เกิดจากอุบัติเหตุแก่นักวิ่งที่ลงทะเบียนเข้าร่วมงานทุกคน รวมทุนประกันอุบัติเหตุกว่า 150 ล้านบาท เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการแข่งขันหรือเดิน-วิ่งเพื่อสุขภาพได้ออกกำลังกายกันอย่างปลอดภัย ไร้กังวล มีความสุขได้ง่าย ๆ จากการออกกำลังกาย

• สนับสนุนทัพกรีฑาไทยลุยศึกเอเชียนเกมส์ 2018 มอบกรมธรรม์ประกันชีวิตและอุบัติเหตุ 182 ล้านบาท

บริษัทสนับสนุนความพร้อมทัพนักกรีฑาทีมชาติไทยสู่ศึกเอเชียนเกมส์ 2018 ครั้งที่ 18 ณ กรุงจาการ์ตาและเมืองปาเล็มบัง ประเทศอินโดนีเซีย โดยมอบกรมธรรม์ประกันชีวิตและอุบัติเหตุ รวมมูลค่ากว่า 182 ล้านบาท คุ้มครองนักกรีฑาและคณะผู้ฝึกสอนกว่า 182 ชีวิต ต่อเนื่องเป็นปีที่ 6 เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้นักกรีฑาไทยและคณะฯ เตรียมความพร้อมและเข้าแข่งขันอย่างมั่นใจ ไร้กังวล

3) กิจกรรมสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่สืบไป

(1) สร้างความสุข สืบสานประเพณีแข่งขันเรือยาวจังหวัดพิจิตร ประจำปี 2561

ทีมตัวแทนประกันชีวิตและที่ปรึกษาการเงินร่วมสืบสานประเพณีอันดีงามและสร้างความสุขแก่ประชาชน ในงานแข่งขันเรือยาวจังหวัดพิจิตร ประจำปี 2561 ซึ่งถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ณ ลำน้ำน่าน บริเวณหน้าวัดท่าหลวง (พระอารามหลวง) อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยมีการแข่งขันเรือยาวหลายประเภท เช่น เรือยาวใหญ่ 41-55 ฝีพาย เรือยาวกลาง 31-40 ฝีพาย เรือยาวเล็ก ไม่เกิน 30 ฝีพาย เรือขุดโบราณเรือยาวเล็กประเภทเรือหญิง สำหรับปีนี้ได้เพิ่มรุ่นเยาวชนชาย อายุไม่เกิน 18 ปีร่วมการแข่งขันด้วย

(2) สืบสานพุทธศิลป์เมืองอุบลฯ พาชมนันทียนพรราชงามล้ำ เทิดไถ้พระบารมี

ประเพณีแห่เทียนพรรษา จ.อุบลราชธานี เป็นประเพณีอันยิ่งใหญ่ สืบทอดกันมายาวนานเป็นปีที่ 117 มีทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติอย่างมากมาย บริษัทร่วมสืบสานประเพณีอันดีงามด้วยการสนับสนุนการจัดสร้างต้นเทียนแกะสลักของวัดไชยมงคล เป็นปีที่ 6 ภายใต้แนวคิด “เทิดไถ้พระบารมี สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร” เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 66 พรรษา พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกแจกน้ำ พัด และหมวกคลายร้อนแก่ผู้เข้าร่วมงานตามแนวคิดกรุงเทพประกันชีวิต ชีวิตที่มีความสุขมากกว่าณ บริเวณทุ่งศรีเมือง จ.อุบลราชธานี

4) กิจกรรมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อสังคมที่น่าอยู่

(1) โครงการสวนสุขภาพ เพื่อชีวิตที่มีความสุข เป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการ เดิน-วิ่ง เพื่อสุขภาพการกุศล กรุงเทพประกันชีวิต ฮาล์ฟ มาราธอน โดยบริษัทนำรายได้ทั้งหมด ไม่หักค่าใช้จ่ายมาต่อยอดส่งมอบความสุขและสุขภาพที่ดีให้ประชาชน ในการปรับภูมิทัศน์ปรับปรุงลู่วิ่ง ณ สนามกีฬา กระทรวงสาธารณสุข ในโครงการปรับภูมิทัศน์สวนสุขภาพ เพื่อชีวิตที่มีความสุขต่อเนื่องเป็นแห่งที่ 6 โดยสนามกีฬา ณ กระทรวงสาธารณสุขแห่งนี้มีพื้นที่ถึง 3480 ตารางเมตร โดยจัดทำให้สภาพพื้นผิวเป็นพื้นยางที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและยังสามารถลดอัตราการเกิดอันตรายจากสภาพพื้นผิวเดิม

(2) โครงการ “Bhappy³” ครั้งที่ 11 ร่วมแรงร่วมใจ สร้างฝายสร้างป่า คืนคุณค่าให้แก่แผ่นดิน เป็นโครงการจัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร พนักงาน บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ และบริษัท ไอโออี กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นกิจกรรมซึ่งเชิญชวนผู้บริหารและพนักงานทั้ง 4 องค์กร ไปร่วมกันปลูกต้นไม้ สร้างฝายชะลอน้ำ ทำโป่งเทียม และป้อน Seed Bomb ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์น้ำเขาน้ำพุ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

(3) โครงการบีแอลเอ แอ็ปปี้ ไลฟ์ โภกรีน ภายในองค์กร เป็นโครงการต่อเนื่องที่ให้พนักงานในองค์กรทุกคนได้มีส่วนร่วมในการสร้างสังคมของเราให้น่าอยู่ขึ้นไปด้วยกัน

- โครงการประหยัดพลังงาน โดยการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร และวิธีการประหยัดพลังงาน ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (Smart Home) ของบริษัท
  - **ไฟฟ้า** รณรงค์การปิดไฟในช่วงเวลากลางวัน การออกไปประชุม หรือหลังเลิกงานโดยการติตติ๊กเกอร์เลขหมายกำกับบนโต๊ะทำงาน เพื่อควบคุมการใช้พลังงานเฉพาะพื้นที่ และการติดตั้งระบบปิดหน้าเครื่องคอมพิวเตอร์อัตโนมัติในองค์กร
  - **น้ำประปา** รณรงค์ใช้หลักการประหยัดน้ำ โดยการการเช็คก่อนใช้ รองก่อนใช้ หรือการใช้น้ำซัก การเปิด – ปิดก๊อกน้ำให้สนิทหลังการใช้งานแล้วทุกครั้ง และ/หรือหากพบอุปกรณ์การใช้น้ำชำรุด แจ้งผู้รับผิดชอบทราบทันที เพื่อกำจัดจุดรั่วไหลในองค์กร
- โครงการประหยัดทรัพยากรกระดาษ
  - **การจัดเก็บเอกสาร** รณรงค์ใช้กระดาษใช้ซ้ำ (Re - use) หรือ Scan เก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์แทนการถ่ายสำเนา เพื่อลดการใช้กระดาษในองค์กร ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรกระดาษเกิดความคุ้มค่ารวมทั้งเป็นการลดพื้นที่ในการจัดเก็บเอกสารเพื่อความปลอดภัยและป้องกันความเสี่ยงจากอัคคีภัยในสำนักงาน
  - **การทำลายเอกสาร** โดยการนำส่งบริษัท/ร้านค้าเพื่อนำไปทำลายโดยวิธีการต้ม ซึ่งจะสามารถนำมาสู่กระบวนการผลิตกระดาษใหม่ได้ ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรต้นไม้อย่างคุ้มค่า เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

- โครงการรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อมในออฟฟิศ โดยการจัดกล่องรับเอกสารที่เป็นกระดาษสีขาวในทุกจุดที่มีเครื่องถ่ายเอกสารในองค์กร เพื่อนำไปรีไซเคิลใหม่

- โครงการจัดกิจกรรมทำความสะอาด “Big Cleaning Day” ทุกวันศุกร์สุดท้ายของเดือนที่สิ้นไตรมาส โดยคณะกรรมการความปลอดภัยในการทำงาน (คปอ.) ของบริษัท ได้ดูแลความปลอดภัยในชีวิตการทำงาน และดูแลระมัดระวังทรัพย์สินให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยป้องกันการเกิดอัคคีภัยในองค์กร

(4) โครงการซ่อมอพยพหนีไฟประจำปีสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขา (8 สาขา) เพื่อรณรงค์ให้พนักงาน ผู้บริหาร และตัวแทนฝ่ายขาย รวมไปถึงประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีความสนใจเข้าร่วมได้ตระหนักและให้ความสำคัญถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในสำนักงาน สามารถป้องกันและระงับเหตุจากการเกิดอัคคีภัยในเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนได้รับความร่วมมือจากกรมสวัสดิการแรงงานพื้นที่ (จังหวัดหนองคาย) เข้าร่วมสังเกตการณ์ในการอบรมและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟของสำนักงานสาขาหนองคายอีกด้วย

8. การมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรมซึ่งได้จากการดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อมและผู้มีส่วนได้เสีย

จากแนวคิด “ Make a Change เปลี่ยนเพื่อชีวิตที่แตกต่าง ” ในปี 2561 บริษัทได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้
ตอบโจทย์ผู้บริโภคมากขึ้น โดยได้ออกแบบผลิตภัณฑ์ “กรุงเทพ 118” ซึ่งมีรูปแบบสินค้าที่พร้อมรองรับความ
เสี่ยงในการใช้ชีวิตและเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันต่าง ๆ ถือได้ว่าจำเป็นมากต่อชีวิตในยุคปัจจุบัน ความคุ้มครอง
ของผลิตภัณฑ์ “กรุงเทพ 118” นอกจากการให้ความคุ้มครองกรณีเสียชีวิตแล้ว บริษัทยังให้ความคุ้มครองเพิ่ม
ในกรณีเสียชีวิต หรือสูญเสียอวัยวะสาวยตาเนื่องจากอุบัติเหตุ พร้อมความคุ้มครองค่ารักษาพยาบาลเนื่องจาก
อุบัติเหตุสูงสุดถึง 5 เท่าของเบี้ยประกันภัยรายเดือนต่อครั้งที่เข้ารับรักษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นแบบประกันที่ผู้เอา
ประกันภัยจะได้รับความคุ้มครองมากขึ้น โดยที่ไม่ต้องจ่ายเบี้ยประกันภัยเพิ่ม

นอกจากนี้แล้วบริษัทยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนานวัตกรรมโดยนำเอาเทคโนโลยีด้านดิจิทัลเข้ามา
เสริมเพื่อรองรับความต้องการของผู้บริโภค โดยเน้นยกระดับทั้งในด้านการดำเนินการและบริการ เช่น การ
พัฒนาระบบช่องทางขายแบบออนไลน์ การพัฒนาแอปพลิเคชันที่หลากหลายให้กับลูกค้าและบุคคลทั่วไป
เพื่อเป็นช่องทางหนึ่งที่สามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของกรุงเทพประกันชีวิตได้อย่างรวดเร็วและสะดวกสบาย
 อาทิเช่น BLA Happy Life Mobile Application / BLA Line Official Account สำหรับลูกค้าผู้ถือกรมธรรม์
และบุคคลทั่วไป ซึ่งสามารถตรวจสอบสิทธิประโยชน์ ประวัติข้อมูลกรมธรรม์ สถานะการเคลม ติดตามการเข้า
ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนบริการผู้ช่วยส่วนบุคคล เช่น บริการช่วยเหลือฉุกเฉินทางการแพทย์ และ BLA
Smart Fund Mobile Application สำหรับบุคคลทั่วไปและผู้ถือหน่วยลงทุนผ่านบริษัทในฐานะที่เป็นนายหน้า
ค้าและจัดจำหน่ายหน่วยลงทุน ให้สามารถติดตามดูข้อมูลกองทุนรวมที่สนใจ จัดทำพอร์ตการลงทุนกองทุน
รวมจำลอง พร้อมเข้าถึงข้อมูลประวัติการซื้อขายตามที่ทำการกับบริษัทได้ตลอดเวลา เป็นต้น ทั้งนี้ บริษัท
เชื่อมั่นว่าทุกการพัฒนาที่บริษัทมุ่งมั่นสร้างขึ้นนั้นจะเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นเพื่อ
อนาคตที่ดีกว่า

11. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

11.1 ความเห็นของคณะกรรมการต่อการควบคุมภายใน

บริษัทให้ความสำคัญต่อระบบการควบคุมภายใน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญต่อการป้องกัน บริหารจัดการ ความเสี่ยงหรือความเสียหายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับบริษัทและผู้มีส่วนได้เสีย จึงจัดให้มีระบบการควบคุม ภายในที่รัดกุม เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของ บริษัทสามารถบรรลุวัตถุประสงค์

คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานความเพียงพอของระบบการควบคุม ภายในซึ่งประยุกต์ใช้ตามกรอบแนวการควบคุมภายในของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO 2013) ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment)

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญถึงการมีสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในที่ดี ได้ร่วมกับ ฝ่ายบริหารทุกระดับสร้างบรรยากาศในระดับสูง (Tone at the Top) ภายในบริษัทและบริษัทย่อย ที่แสดงถึง การให้ความสำคัญของคุณค่าความซื่อตรงและจริยธรรมในการประกอบธุรกิจประกันชีวิต ยึดหลักการ ให้บริการอย่างเป็นธรรม (Fair Market Conduct) มีโครงสร้างองค์กรที่เอื้ออำนวยให้ระบบการควบคุมภายใน ดำเนินไปได้ตามที่มุ่งหวังอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

2. การประเมินความเสี่ยง Risk Assessment

บริษัทมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรอนุมัติโดยคณะกรรมการ บริษัทและแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อพิจารณากลับนกรอง กำหนดกรอบและขอบเขตการ บริหารความเสี่ยงมีการสื่อสารนโยบายให้ทราบทั่วทั้งองค์กร มีคู่มือการบริหารความเสี่ยงเป็นแนวทางในการ ปฏิบัติงาน รวมทั้งกำหนดให้พนักงานมีการอบรมและสอบวัดความรู้เพื่อให้เข้าใจถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ภายในบริษัท มีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ตามแนวทางมาตรฐานสากล ERM (Enterprise Risk Management) นอกจากนี้ บริษัทยังกำหนดวิธีการดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์ไม่คาดคิด จนถึง คุบัตภัยร้ายแรงเพื่อไม่ให้เกิดการปฏิบัติงานหยุดชะงักติดต่อกันเป็นเวลานาน (Disruption) โดยบริษัทได้รับ มาตรฐานระบบการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ISO 22301 Business Continuity Management System (BCMS) นอกจากนี้บริษัทมีกระบวนการประเมินโอกาสที่จะเกิดการทุจริต เพื่อให้มีการจัดการต่อ การทำทุจริตครอบคลุมทุกรูปแบบทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมทั้งการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและ ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (Anti-Money Laundering)

3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

บริษัทมีนโยบายการควบคุมภายในซึ่งเปิดเผยไว้ในเว็บไซต์ (Website) และระบบเครือข่ายภายในองค์กร (Smart Home) ในกิจกรรมทางการเงินและกิจกรรมหลัก อันได้แก่ การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย การเก็บเบี้ยประกันภัย การพิจารณารับประกันภัย การจัดการค่าสินไหมทดแทน การจ่ายผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ การรับประกันภัยต่อ และการลงทุนประกอบธุรกิจอื่น กำหนดให้มีกระบวนการควบคุมภายในที่ชัดเจนเชื่อมโยงอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอเหมาะสมสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่บริษัทยอมรับได้ ทั้งนี้ บริษัทกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี เพื่อให้มั่นใจว่า ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศของบริษัทพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา ปลอดภัยจากการเข้าถึงของผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งทำให้บริษัทได้รับการประกาศรับรองระบบมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2013 เรื่องการจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Information Security Management System (ISMS))

4. ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร

บริษัทมีระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจได้อย่างเพียงพอถูกต้องและทันเวลา จัดทำหนังสือนัดประชุมหรือเอกสารประกอบการประชุมที่ระบุข้อมูลสำคัญที่จำเป็นและเพียงพอต่อการพิจารณาตัดสินใจก่อนการประชุม บริษัทมีนโยบายการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทและระเบียบปฏิบัติเรื่องการใช้ข้อมูลภายในและการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยห้ามกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานนำข้อมูลภายในไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน รวมทั้งการซื้อขายหลักทรัพย์ บริษัทมีช่องทางสื่อสารพิเศษ (Whistle-blower Hotline) ให้นำข้อมูลภายในหรือภายนอกบริษัท แจ้งเรื่องเกี่ยวกับการฉ้อฉล ทูจริต การกระทำที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือรายงานทางการเงินไม่ถูกต้องผ่านฝ่ายตรวจสอบหรือสำนักกำกับ การปฏิบัติงาน และผ่านคณะกรรมการตรวจสอบ สำหรับการร้องเรียนกรรมการและผู้บริหาร โดยตรงด้วยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) หรือส่งไปรษณีย์ตามที่ปรากฏในเว็บไซต์ของบริษัท และยังมีช่องทางร้องเรียนแจ้งข้อบกพร่อง และปัญหาการดำเนินงาน สำหรับผู้มีส่วนได้เสียผ่านทางเว็บไซต์บริษัทหรือส่งไปรษณีย์มาที่ส่วนบริการลูกค้า ทั้งนี้ บริษัทมีหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียน (Complain Unit) และสำนักกำกับ การปฏิบัติงาน เพื่อประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

5. การติดตามประเมินผล (Monitoring Activities)

บริษัทมีการจัดทำรายงานการดำเนินงานและพิจารณาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งนำเสนอให้คณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ กระบวนการติดตามของบริษัทเป็นไปตามมาตรฐานทั่วไปที่องค์กรควรจะมี ไม่ว่าจะเป็นการรายงานสิ่งผิดปกติต่อผู้บังคับบัญชา การสอบถามของผู้รับมอบอำนาจ การสอบถามจากสำนักกำกับ การปฏิบัติงาน การตรวจสอบและติดตามจากผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ระบบการควบคุมภายในของบริษัทยังดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้รับรายงานผลการประเมินการควบคุม

ภายในและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญจากฝ่ายตรวจสอบและผู้สอบบัญชีเป็นประจำทุกไตรมาส รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และกฎหมายจากสำนักกำกับการปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยง การกำหนดสัญญาณเตือนภัย จากฝ่ายบริหารความเสี่ยง เพื่อให้สามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรายงานผลต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำทุกไตรมาสเช่นเดียวกัน

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2562 คณะกรรมการบริษัทได้ประเมินระบบการควบคุมภายใน ประจำปี 2561 จากรายงานผลการประเมินที่ผ่านการสอบทานจากคณะกรรมการตรวจสอบแล้วมีความเห็นว่า ระบบการควบคุมภายในมีความเพียงพอและเหมาะสม โดยบริษัทจัดให้มีบุคลากรอย่างเพียงพอที่จะดำเนินการตามระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันทรัพย์สินจากการนำไปใช้โดยมิชอบหรือโดยไม่มีอำนาจ ตลอดจนการทำธุรกรรมกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้เป็นไปในลักษณะเดียวกันกับการดำเนินการกับธุรกิจอื่นทั่วไป เพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

11.2 ความเห็นของกรรมการตรวจสอบต่อการควบคุมภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นสอดคล้องกับคณะกรรมการตรวจสอบว่า ระบบการควบคุมภายในมีความเพียงพอและเหมาะสม

11.3 หัวหน้างานตรวจสอบภายในและหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท

บริษัทได้จัดตั้งฝ่ายตรวจสอบซึ่งมีความอิสระในการปฏิบัติงานและรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่ประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง การติดตามการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีและตามจรรยาบรรณทางธุรกิจของบริษัท มีการจัดทำแผนการตรวจสอบโดยประเมินความเสี่ยงด้วยวิธีการใช้ปัจจัยความเสี่ยง (Risk Factor Approach) และยังพิจารณาจากเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์และปัจจัยเสี่ยงอื่นที่เกี่ยวข้องของบริษัทผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ อีกทั้งฝ่ายตรวจสอบยังมีกฎบัตรที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมทั้งสิทธิ์ในการปฏิบัติงานตรวจสอบไว้อย่างชัดเจนมีคู่มือการตรวจสอบให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในจะยึดหลักตามมาตรฐานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing, IIA) ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานสำคัญ 3 ประการ คือ 1. มาตรฐานด้านคุณลักษณะ (Attribute Standards) 2. มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน (Performance Standards) 3. มาตรฐานด้านการนำไปใช้ (Implement Standards) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ในการแต่งตั้ง โยกย้ายและเลิกจ้าง หัวหน้างานตรวจสอบภายในต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมายของคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท

บริษัทได้จัดตั้งสำนักกำกับการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระที่ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของหน่วยงานทางการที่กำกับดูแลการประกอบธุรกิจของบริษัท โดยมี น.ส.สุภาภรณ์ ทิพย์ผืน ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเป็นผู้บริหารสำนักกำกับการปฏิบัติงาน (Compliance) ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2557 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท บัญชี การเงิน มีประสบการณ์การทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 19 ปี ในด้านการบัญชี กฎเกณฑ์ กฏระเบียบ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจด้านประกันชีวิต โดยมีคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งงานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทที่มีความเหมาะสม (ปรากฏในเอกสารแนบ 3)

12. รายการระหว่างกัน

12.1 ลักษณะของรายการระหว่างกัน

บริษัทและบริษัทย่อยมีบางรายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งเกี่ยวข้องกันโดยการถือหุ้น หรือการมีผู้ถือหุ้นและ/หรือมีกรรมการบางส่วนร่วมกัน พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันนั้น บริษัทคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์ที่แท้จริงมากกว่าที่เป็นไปตามรูปแบบของกฎหมาย หรือสัญญาที่กำหนดให้เป็นรายการส่วนใหญ่ดังกล่าว เป็นไปตามเงื่อนไขที่เป็นปกติของธุรกิจและเป็นไปตามราคาที่เกิดขึ้นในอัตราทั่วไป ซึ่งได้มีการเปิดเผยรายการระหว่างกันไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินปี 2561

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 34 บริษัทขอแจ้งรายละเอียดรายการระหว่างกันที่มีกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ดังนี้

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.60	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.61	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
1. บริษัท ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ("ธนาคาร") เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทร้อยละ 7.61 กลุ่มโสมภพนิชถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 28.57	สถาบันการเงิน	1.บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญของธนาคารเพื่อการลงทุน - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	203,637,511 2,404,683,600 73,054,550	(75,461,206) 2,348,613,600 -	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		2.บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารเพื่อการลงทุน - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้สุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้สุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับดอกเบี้ยจากการลงทุนดังกล่าว	- 6,316,260,699 312,602,941	- 5,729,391,397 306,248,954	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		3.บริษัทมีการตกลงแต่งตั้งธนาคารเป็นนายหน้าประกันชีวิตตามสัญญาหน้าประกันชีวิต - บริษัทจ่ายค่าจ้างและค่าบำเหน็จให้แก่ธนาคาร - เงินค่าจ้างและค่าบำเหน็จค้างจ่าย	1,836,479,893 366,786,367	1,704,705,197 268,975,338	-เป็นไปภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือโครงการช่องทางจำหน่าย Bancassurance ซึ่งการจ่ายค่าบำเหน็จดังกล่าว โดยรวมแบบประกันยังคงมี Profit Margin (ถ้าเปรียบเทียบกับเบี้ยประกันภัยรับ) ในประมาณเดียวกับแบบประกันที่ขายผ่านช่องทางตัวแทนประกันชีวิต
		4.บริษัทมีเงินฝากที่ธนาคาร - บริษัทฝากเงินสุทธิตหว่างงวด - บริษัทมีเงินฝาก ณ สิ้นงวด - บริษัทรับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	(985,762,785) 944,773,135 1,088,986	(366,218,359) 578,554,777 1,089,380	- เป็นรายการค้าปกติ และเป็นอัตราเดียวกันกับที่คิดกับลูกค้าทั่วไป
		5.บริษัทมีการใช้บริการธุรกรรมทางการเงินปกติผ่านทางธนาคารเช่น การรับชำระเบี้ยประกันทางเคาน์เตอร์ธนาคาร ทาง Internet Trading ทางบัตรเครดิตของธนาคาร การหักบัญชีเงินฝากอัตโนมัติ การเคลียร์เช็ค - บริษัทมีการจ่ายค่าธรรมเนียมแก่ธนาคาร	139,481,957	153,461,613	- เป็นรายการค้าปกติ และเป็นอัตราเดียวกันกับที่คิดกับลูกค้าทั่วไป

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.60	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.61	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
		6.บริษัททำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ - ลูกหนี้ตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ - เจ้าหนี้ตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ - กำไรจากสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	5,585,474,669 5,622,022,335 (267,708,880)	8,139,952,871 8,155,732,981 91,137,217	- เป็นการทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสี่ยง จากการผันผวนของอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนของเงินลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งเป็นไปตามปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต
2. บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) ("กรุงเทพประกันภัย") เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทร้อยละ 4.60 และมีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน - นายพนัส ธีรวิชัยกุล	ประกันภัย	7.บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญของกรุงเทพประกันภัยเพื่อการลงทุน - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว 8.กรุงเทพประกันภัยมีการทำประกันชีวิตกลุ่มกับทางบริษัท - บริษัทรับเบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม 9.บริษัทมีการทำประกันภัยอาคารและสิ่งปลูกสร้างกับกรุงเทพประกันภัย ทั้งใน ส่วนอาคารสำนักงานใหญ่และสาขา - บริษัทจ่ายเบี้ยประกันภัย - บริษัทประกันภัยจ่ายล่วงหน้า 10.บริษัทบีแอลเอ อินชัวร์รันส์ โบรกเกอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ทำสัญญาเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยกับกรุงเทพประกันภัย - รายได้ค่าตอบแทนและค่าบริการจัดการ - รายได้ค่าตอบแทนและค่าบริการดำรงรับ - ค่าเบี้ยประกันภัยค้างจ่าย - เงินรอรับคืนค่าเบี้ยประกัน	83,949,303 477,054,240 15,859,460 1,784,816 1,980,819 - 15,684,034 6,638,374 16,409,695 2,683	56,254,053 490,241,920 20,306,160 1,661,700 2,498,918 14,661 15,684,034 6,638,374 16,409,695 2,683	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป - เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป - เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย และเป็นราคาในอัตราทั่วไป - ค่าตอบแทนเป็นไปตามสัญญานายหน้าประกันวินาศภัยซึ่งเป็นปกติการค้าโดยทั่วไปของธุรกิจประกันวินาศภัย
3. บริษัท สรชัยวิวัฒน์ จำกัด ("สรชัยวิวัฒน์") มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน -กลุ่มโสมภณพณิชถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 28.90	พัฒนา อสังหาริมทรัพย์	11.บริษัทมีการให้สินเชื่อแก่สรชัยวิวัฒน์โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน - บริษัทมีเงินให้กู้ยืมคงค้าง - บริษัทรับดอกเบี้ยเงินกู้	73,059,528 5,591,277	47,614,074 3,954,455	- เป็นปกติทางการค้าและเป็นอัตราเดียวกับที่คิดให้กับลูกค้าทั่วไป

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.60	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.61	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
4.บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด(มหาชน)("บำรุงราษฎร์") มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน -กลุ่มโศภณพณิชถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 28.57	การแพทย์	12.บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญของบำรุงราษฎร์เพื่อการลงทุน - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	(172,332,735) 623,945,700 9,242,505	(396,061,234) 318,535,800 6,478,450	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		13.บำรุงราษฎร์มีการเรียกค่าสินไหมทดแทนตามที่ผู้เอาประกันของบริษัทมาใช้ บริการจากทางบำรุงราษฎร์ - บริษัทมีการชำระค่าสินไหมและค่าตรวจสุขภาพให้บำรุงราษฎร์ - ค่าสินไหมและค่าตรวจสุขภาพค้างจ่าย	33,632,854 6,296,487	12,983,830 1,626,422	- เป็นการจ่ายสินไหมตามเงื่อนไขกรมธรรม์ ซึ่งเป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		14. บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นกู้ของบำรุงราษฎร์ - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้สุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับดอกเบี้ยจากการลงทุนดังกล่าว	755,000,000 37,626,304	455,000,000 27,624,348	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		15.บำรุงราษฎร์มีการทำประกันชีวิตกลุ่มกับทางบริษัท - บริษัทรับเบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม	1,341,131	1,258,619	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
5. บริษัท น้ำตาลราชบุรี จำกัด ("น้ำตาลราชบุรี") มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน - นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	อุตสาหกรรม	16.บริษัทมีการเช่าอาคารเอส แอนด์ เอ จากน้ำตาลราชบุรี - บริษัทจ่ายค่าเช่าและค่าบริการ - ค่าเช่าและค่าบริการค้างจ่าย - เงินประกันค่าเช่าและบริการ - เช่าพื้นที่สำนักงาน 1,428.60 ตร.ม.สัญญาเช่า 3 ปี (1 ม.ค.60-31 ธ.ค.62) ค่าเช่าเดือนละ 163,560.41 บาท (114.49 บาท/ตร.ม.) ค่าบริการเดือนละ 560,033.91 บาท (366.37 บาท/ตร.ม.) - เช่าพื้นที่สำนักงาน 1,428.60 ตร.ม.สัญญาเช่า 3 ปี (1 ม.ค.57-31 ธ.ค.59) ค่าเช่าเดือนละ 152,860.20 บาท (107 บาท/ตร.ม.) ค่าบริการเดือนละ 523,393.32 บาท (366.37 บาท/ตร.ม.)	9,409,836 63,299 2,060,870	9,437,716 55,870 2,060,870	-เป็นการเช่าสำหรับสาขาสีลม โดยอัตราค่าเช่าและค่าบริการเป็นอัตราเดียวกับที่คิดกับลูกค้าทั่วไป

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.60	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.61	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
		ค่าเช่า ปี 61 1,962,724.92 บาท ค่าเช่าปี 60 1,962,724.92 บาท ค่าบริการพื้นที่ ปี 61 6,720,406.92 บาท ค่าบริการพื้นที่ ปี 60 6,720,406.92 บาท ค่าบริการสาธารณูปโภค (น้ำ-ไฟ) ปี61 754,583.68 บาท ค่าบริการสาธารณูปโภค (น้ำ-ไฟ) ปี 60 726,704.42 บาท เงินประกันค่าเช่า ปี61 490,681.23 บาท เงินประกันค่าเช่าปี 60 490,681.23 บาท เงินประกันค่าบริการ ปี61 1,570,188.54 บาท เงินประกันค่าบริการปี 60 1,570,188.54 บาท			
6. บริษัท นารายณ์ร่วมพิพัฒนา จำกัด ("นารายณ์ร่วมพิพัฒนา") ถือหุ้นโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท - กลุ่มโสมภณพินชถือหุ้นบริษัทร้อยละ 28.57	พัฒนา อสังหาริมทรัพย์	17.บริษัทมีการเช่าพื้นที่อาคารสำนักงานใหญ่จากนารายณ์ร่วมพิพัฒนา - บริษัทจ่ายค่าเช่าและค่าบริการ - ค่าเช่าและค่าบริการค้างจ่าย - ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - เงินประกันการเช่าและการใช้โทรศัพท์	46,420,395 - 34,410,824 6,790,140	48,293,634 - 22,617,443 6,790,140	
		- เช่าพื้นที่สำนักงาน 11,766.24 ตร.ม.สัญญาเช่าระยะเวลา 25 ปี (29 ธ.ค.38 - 30 พ.ย.2563) จ่ายค่าเช่าล่วงหน้าเป็นเงินรวม 294,156,000 บาท (25,000 บาท/ตร.ม./25 ปี) หรือ (83.33/ตร.ม./เดือน คงเหลือค่าเช่าล่วงหน้า ณ 30 ธันวาคม 2561 จำนวน 22,617,443.03 บาท โดยตัดจ่ายปี 61 จำนวน 11,793,380.88 บาท ตัดจ่ายปี 60 จำนวน 11,793,380.38 บาท ค่าใช้จ่ายรายเดือน ตร.ม.ละ 5 บาท เริ่ม ม.ค.39 และปรับเปลี่ยนอีกร้อยละ 10 ตั้งแต่ ม.ค.41 ในปีต่อไปจะปรับเปลี่ยนอีกร้อยละ 10 ทุก ๆ 5 ปี ตั้งแต่ปี 2561 ค่าเช่ารายเดือนๆละ 94,748.25 บาท (8.05 บาท/ตร.ม.) ปี61 เป็นเงิน 1,136,979 บาท ปี 60 เป็นเงิน 1,033,617.24 บาท ค่าบริการเดือนละ ตั้งแต่ 1 ส.ค.55 เป็นค่าบริการเดือนละ 405,935.28 บาท (34.50บาท/ตร.ม.) ปี61 เป็นเงิน 5,212,209 บาท(รวม VAT)) ปี 60 เป็นเงิน 5,212,209 บาท(รวม VAT)			- เป็นการเช่าพื้นที่สำหรับสำนักงานใหญ่ โดยการจ่ายค่าเช่าล่วงหน้า 25 ปี บริษัทได้รับประโยชน์หากเปรียบเทียบกับการไม่จ่ายค่าเช่าล่วงหน้าแต่นำเงินไปหาผลประโยชน์ (ในปี 2538 จะมีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ปีของธนาคารพาณิชย์ร้อยละ 11) เพื่อนำมาจ่ายค่าเช่าในราคาปกติทั่วไปซึ่งจะจ่ายค่าเช่าได้ประมาณ 7 เท่าเท่านั้น นอกจากนี้ หากเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพียงอย่างเดียวจะเห็นได้ว่ามีราคาต่ำกว่าราคาตลาดในบริเวณใกล้เคียง

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.60	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.61	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
		<p>- เช่าพื้นที่สำนักงาน 3,173 ตร.ม. สัญญาเช่า 3 ปี (1ส.ค.57 - 31ก.ค.60) ค่าเช่าเดือนละ 500,000 บาท (157.58 บาท/ตร.ม.) ต่อสัญญาเช่า 3 ปี (1 ส.ค. 60-31 ก.ค.63) ปี61 เป็นเงิน 6,000,000 บาท ปี 60 เป็นเงิน 6,000,000 บาท</p> <p>ค่าบริการเดือนละ 1,038,905 บาท (327.42 บาท/ตร.ม.) ปี61 เป็นเงิน 13,339,540.20บาท (รวม VAT) ปี 60 เป็นเงิน 13,339,540.20บาท (รวม VAT)</p> <p>ค่าบำรุงพื้นที่เดือนละ 111,055 บาท (35 /ตร.ม.) และตั้งแต่ 1 ส.ค.60-31 ก.ค. 63 เดือนละ 123,747บาท (39/ตร.ม.)ปี61 เป็นเงิน 1,588,911.48 บาท (รวม VAT) ปี 60 เป็นเงิน 1,493,848.40 บาท (รวม VAT)</p>			<p>- เช่าพื้นที่สำหรับสำนักงานใหญ่เพิ่มเติมโดยเป็นอัตราตามสัญญาซึ่งเป็นอัตราเดียวกับที่คิดให้กับลูกค้าทั่วไป</p>
		<p>- เช่าพื้นที่สำนักงาน 727.12 ตร.ม. สัญญาเช่า 3 ปี (ตั้งแต่ 1 พ.ย.58-31ค.ค.61) ค่าเช่าเดือนละ 34,400 บาท (47.31/ตร.ม.) ปี61 เป็นเงิน 344,000 บาท ปี 60 เป็นเงิน 412,800 บาท</p> <p>ค่าบริการเดือนละ 60,000 บาท (82.52/ตร.ม.) ปี61 เป็นเงิน 642,000 บาท (รวม VAT) ปี 60 เป็นเงิน 770,400 บาท (รวม VAT)</p> <p>ค่าบริการส่วนกลาง 26,903.44 บาท (37 /ตร.ม.) ปี61 เป็นเงิน 287,866.81 บาท (รวม VAT) ปี 60 เป็นเงิน 345,440.17 บาท (รวม VAT)</p>			<p>- เช่าพื้นที่สำหรับสำนักงานใหญ่เพิ่มเติมโดยเป็นอัตราตามสัญญาซึ่งเป็นอัตราเดียวกับที่คิดให้กับลูกค้าทั่วไป</p>
		<p>- เช่าพื้นที่สำนักงาน 428 ตร.ม. สัญญาเช่า 3 ปี (1 ก.ค.59-30 มิ.ย.62) ค่าเช่าเดือนละ 87,000 บาท (203.27/ตร.ม.) ปี61 เป็นเงิน 1,044,000 บาท ปี 60 เป็นเงิน 1,044,000 บาท</p> <p>ค่าบริการเดือนละ 153,000 บาท (357.48/ตร.ม.) ปี61 เป็นเงิน 1,964,520บาท (รวม VAT)</p> <p>ค่าบริการเดือนละ 131,280 บาท (306.73/ตร.ม.) ปี 60 เป็นเงิน 1,964,520 บาท (รวม VAT)</p> <p>ค่าบริการส่วนกลาง 14,980บาท (35/ตร.ม.) ปี61 เป็นเงิน 192,343.20 บาท (รวม VAT)</p> <p>ค่าบริการส่วนกลาง 14,980 บาท (30/ตร.ม.) ปี 60 เป็นเงิน 192,343.20 บาท (รวม VAT)</p>			<p>- เช่าพื้นที่สำหรับสำนักงานใหญ่เพิ่มเติม โดยเป็นอัตราตามสัญญาซึ่งเป็นอัตราเดียวกับที่คิดให้กับลูกค้าทั่วไป</p>

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.60	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.61	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
		<p>ค่าเช่ารวม ปี 61 20,318,359.88 บาท</p> <p>ค่าเช่ารวม ปี 60 20,283,798.12 บาท</p> <p>ค่าบริการพื้นที่และบำรุงรักษา รวม ปี 61 23,227,390.68 บาท</p> <p>ค่าบริการพื้นที่และบำรุงรักษา รวม ปี 60 23,318,300.96 บาท</p> <p>ค่าบริการสาธารณูปโภค(น้ำ-ไฟ-ที่จอดรถ) ปี 61 4,612,883.80 บาท</p> <p>ค่าบริการสาธารณูปโภค(น้ำ-ไฟ-ที่จอดรถ) ปี 60 2,656,296.41 บาท</p> <p>ภาษีโรงเรือน ปี 61 135,000.00 บาท</p> <p>ภาษีโรงเรือน ปี 60 162,000.00 บาท</p> <p>เงินประกันการใช้โทรศัพท์ ปี 61 507,655.00 บาท</p> <p>เงินประกันการใช้โทรศัพท์ ปี 60 507,655.00 บาท</p> <p>เงินประกันการเช่าอาคารรวม ปี 61 6,790,140.00 บาท</p> <p>เงินประกันการเช่าอาคารรวม ปี 60 6,790,140.00 บาท</p>			
		<p>18. นายารายณ์ร่วมพิพัฒน์มีการทำประกันชีวิตกลุ่มกับทางบริษัท</p> <p>- บริษัทรับเบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม</p>	10,250	10,142	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
<p>7. บริษัท อาคารกรุงเทพธุรกิจ(1987) จำกัด ("อาคารกรุงเทพธุรกิจ")</p> <p>มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน</p> <p>- กลุ่มโสมภพนิชถือหุ้นบริษัทร้อยละ 28.90</p>	ให้เช่าทรัพย์สิน	<p>19. บริษัทมีการเช่าพื้นที่อาคารปี.ปี. จากอาคารกรุงเทพธุรกิจ</p> <p>- บริษัทจ่ายค่าเช่าและค่าบริการ</p> <p>- ค่าเช่าและค่าบริการค้างจ่าย</p> <p>- เงินประกันการเช่า</p> <p>- เช่าพื้นที่สำนักงาน 2 ชั้น ๆ ละ 837 ตร.ม. รวม 1,674 ตร.ม. ชั้น 10 ตั้งแต่ 1 ส.ค. 57 - 31 ก.ค. 60 ค่าเช่าเดือนละ 305,505 บาท (365 บาท/ตร.ม.) และตั้งแต่ 1 ส.ค. 60 - 31 ก.ค. 62 ค่าเช่าเดือนละ 385,020 บาท (460 บาท/ตร.ม.) รวมเงินเป็น 4,620,240 บาท</p> <p>ชั้น 11 ตั้งแต่ 1 เม.ย.57 - 31 มี.ค. 60 ค่าเช่าเดือนละ 305,505 บาท (365 บาท/ตร.ม.) และตั้งแต่ 1 เม.ย.60 - 31 มี.ค. 62 ค่าเช่าเดือนละ 385,020 บาท (460บาท/ตร.ม.) รวมเงินเป็น 4,620,240 บาท</p> <p>ค่าเช่ารวม ปี 61 9,240,480.00 บาท</p> <p>ค่าเช่ารวม ปี 60 8,445,330.00 บาท</p>	<p>9,597,530</p> <p>65,305</p> <p>2,310,120</p>	<p>10,332,005</p> <p>4,376</p> <p>2,310,120</p>	-เป็นการเช่าสำหรับสาขาอโศก โดยอัตราค่าเช่าและค่าบริการเป็นอัตราเดียวกับที่คิดกับลูกค้าทั่วไป

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.60	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.61	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
		<p>ค่าบริการสาธารณูปโภค(น้ำ-ไฟ-ที่จอดรถ)ปี 61 1,091,525.24 บาท</p> <p>ค่าบริการสาธารณูปโภค(น้ำ-ไฟ-ที่จอดรถ)ปี 60 1,152,199.82 บาท</p> <p>เงินประกันการเช่า ปี 61 2,310,120.00 บาท</p> <p>เงินประกันการเช่า ปี 60 2,310,120.00 บาท</p>			
8. บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด ("ทริส") มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน - นายศิริ การเจริญดี	ธุรกิจบริการ	20. บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญของทริส - บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	1,000,000 585,000	1,000,000 -	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิตและเป็นราคาในอัตราทั่วไป
9. บริษัท ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำกัด (มหาชน) ("ยูเนี่ยนอุตสาหกรรม") มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน - ธนาคารกรุงเทพเป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 7.77 - กลุ่มโกลด์เฟนิชเป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 3.10	อุตสาหกรรม	21. บริษัทมีการลงทุนในหุ้นบุริมสิทธิของยูเนี่ยนอุตสาหกรรม - บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นบุริมสิทธิสุทธิ ณ สิ้นงวด	166,700	166,700	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		22. ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมมีการทำประกันชีวิตกลุ่มกับทางบริษัท - บริษัทรับเบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม	226,688	209,926	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
10. บริษัท ไทคอน อินดัสเทรียล คอนเนคชั่น จำกัด(มหาชน) ("ไทคอน อินดัสเทรียล") ถือหุ้นโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้น รายใหญ่ของบริษัท - กลุ่มโกลด์เฟนิชถือหุ้นบริษัทร้อยละ 28.57	พัฒนา อสังหาริมทรัพย์	23. บริษัทมีเงินลงทุนในหน่วยลงทุนของไทคอน อินดัสเทรียล - บริษัทมีการลงทุนในหน่วยลงทุนสุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีเงินลงทุนในหน่วยลงทุนสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	288,640,315 1,625,148,966 174,167,235	21,085,559 1,821,713,764 78,940,622	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
11. บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน) ("อินโดรามา เวนเจอร์ส") มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน - นายศิริ การเจริญดี	ปิโตรเคมี และเคมีภัณฑ์	24. บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นกู้ของอินโดรามา เวนเจอร์ส - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้ระหว่างงวด - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้สุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับดอกเบี้ยจากการลงทุนดังกล่าว	1,490,000,000 1,990,000,000 46,867,962	500,000,000 2,490,000,000 91,302,862	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.60	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.61	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
		25. บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญของอินโดรามา เวนเจอร์ส - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิระหว่างงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	(65,595,488) 306,612	- -	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
12. บริษัท อาเซียคัลลิงสินค้า จำกัด (“อาเซียคัลลิงสินค้า”) ถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท - กลุ่มโสมภณพนิชถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 28.57	ให้เช่าทรัพย์สิน	26. บริษัทให้บริการเก็บรักษาเอกสารกับอาเซียคัลลิงสินค้า - บริษัทชำระค่าธรรมเนียมเก็บรักษาเอกสาร	3,108,124	3,066,847	- เป็นค่าบริการรับฝากกล่องเอกสาร ซึ่งเป็นอัตราค่าบริการเดียวกับที่คิดให้กับลูกค้าทั่วไป
13. บริษัท เอก-ชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด (“เทสโก้โลดส์”) มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน - นายสุนทร อรุณานนท์ชัย	พาณิชย์	27. บริษัทให้บริการรับฝากชำระค่าเบี้ยประกันภัยกับเทสโก้โลดส์ - บริษัทจ่ายค่าธรรมเนียมการฝากชำระค่าเบี้ยประกันภัย	303,570	223,000	- เป็นค่าบริการรับฝากชำระค่าเบี้ยประกันภัย ซึ่งเป็นอัตราค่าบริการเดียวกับที่คิดให้กับลูกค้าทั่วไป
		28. บริษัทมีเงินลงทุนในหน่วยลงทุนของเทสโก้โลดส์ - บริษัทมีการลงทุนในหน่วยลงทุนสุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีเงินลงทุนในหน่วยลงทุนสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	299,961,451 2,420,197,340 109,780,714	- 2,636,395,840 122,594,060	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		29. บริษัทมีการซื้อบัตรของขวัญกับทางเทสโก้โลดส์ - บริษัทชำระค่าบัตรของขวัญ	16,865,600	6,179,500	- เป็นการซื้อสินค้าและบริการตามปกติการค้าทั่วไป ซึ่งเป็นราคาที่คิดกับลูกค้าในอัตราทั่วไป
		30. บริษัทเช่ารถยนต์ประจำตำแหน่งกับบางกอกมิตซูบิชิ ยูเอฟเจ ลิส - บริษัทจ่ายค่าเช่ารถยนต์	292,752	97,584	- เป็นรายการค้าปกติ และเป็นอัตราเดียวกันกับที่คิดกับลูกค้าทั่วไป
14. บริษัท บางกอกมิตซูบิชิ ยูเอฟเจ ลิส จำกัด (“บางกอก มิตซูบิชิ ยูเอฟเจ ลิส”) มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน - กลุ่มโสมภณพนิชถือหุ้นบริษัทร้อยละ 28.57	บริการ				
15. บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน) (“รพ.สมิติเวช”) มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน	การแพทย์	31. รพ.สมิติเวช มีการเรียกค่าสินไหมทดแทนตามที่อยู่อาศัยของสมาชิกมาใช้บริการจากทาง รพ.สมิติเวช - บริษัทมีการจ่ายค่าสินไหมและค่าตรวจสุขภาพให้ รพ.สมิติเวช	41,511,646	6,449,629	- เป็นการจ่ายสินไหมตามเงื่อนไขกรมธรรม์ ซึ่งเป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิตและเป็นราคาในอัตราทั่วไป

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.60	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.61	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
- นายศิริ การเจริญดี (นายศิริฯ ลาออกจากกรรมการ รพ.สมติเวช ตั้งแต่ 1 พ.ค.61)		- ค่าสินไหมและค่าตรวจสุขภาพค้างจ่าย	4,171,083	-	
16. บริษัท ไทยรีประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ("ไทยรีประกันชีวิต") มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน - นางคมคาย รุสวานนท์ (นางคมคายฯเป็นกรรมการในไทยรีประกันชีวิต ตั้งแต่ 4 เมษายน 2559)	ประกันภัย	32. บริษัทมีการทำสัญญาการประกันชีวิตต่อกับไทยรีประกันชีวิต - เบี้ยประกันจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อในประเทศ - ค่าสินไหมรับจากการเอาประกันภัยต่อในประเทศ - เงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันต่อในประเทศ - เงินค้างจ่ายเกี่ยวกับการประกันต่อในประเทศ	279,148,432 231,956,563 230,783,654 187,294,254	314,024,289 297,029,977 222,375,275 145,081,573	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิตต่อ และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
		33. บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญของไทยรีประกันชีวิต - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิระหว่างงวด - บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากการลงทุนดังกล่าว	25,245,193 38,374,540 516,200	27,419,883 39,508,830 -	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
17. บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน) ("หลักทรัพย์บัวหลวง") บริษัทย่อยของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท - ธนาคารกรุงเทพถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 7.61	หลักทรัพย์	34. หลักทรัพย์บัวหลวงมีการทำประกันชีวิตกลุ่มกับทางบริษัท - บริษัทรับเบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม	889,984	1,022,448	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิต และเป็นราคาในอัตราทั่วไป
18. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวงจำกัด ("บลจ.บัวหลวง") มีผู้ถือหุ้นและกรรมการบางส่วนร่วมกัน - นายวิพล วรเสนาฤทธ (นายวิพลฯ ลาออกจากกรรมการบริษัท ตั้งแต่วันที่ 5 พ.ค.61) - นายโชน โสภณพนิช (นายโชนฯ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทตั้งแต่วันที่ 2 พ.ย.61)	จัดการกองทุน	35. บริษัทมีการลงทุนในหุ้นสามัญของบลจ.บัวหลวง - บริษัทมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญสุทธิ ณ สิ้นงวด - บริษัทได้รับเงินปันผลจากเงินลงทุนดังกล่าว 36. บริษัททำสัญญาเป็นผู้สนับสนุนการขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนกับบลจ.บัวหลวง - บริษัทได้รับค่าธรรมเนียมการขายระหว่างงวด - บริษัทจ่ายค่าธรรมเนียมธนาคารระหว่างงวด	10,000,000 55,800,000 72,323,174 783,982	10,000,000 60,000,000 38,165,558 -	- เป็นการลงทุนของบริษัทซึ่งเป็นปกติทางการค้าของธุรกิจประกันชีวิตและเป็นราคาในอัตราทั่วไป - ค่าธรรมเนียมการขายและรับซื้อคืนหน่วยลงทุนเป็นไปตามสัญญาซึ่งเป็นปกติทางการค้าโดยทั่วไปของธุรกิจหลักทรัพย์และนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์

กิจการที่เกี่ยวข้อง / ความสัมพันธ์กับบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะรายการ	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.60	สำหรับปีสิ้นสุด 31.ธ.ค.61	เหตุผลและความจำเป็นของการทำรายการ
		37.บริษัทมีการว่าจ้าง บลจ.บัวหลวง บริหารจัดการกองทุน - ค่าธรรมเนียมบริหารจัดการกองทุน	15,789,901	3,374,511	- ค่าบริหารจัดการกองทุนเป็นอัตราเดียวกับที่ บลจ.บัวหลวง คิดกับลูกค้าทั่วไป
19. บริษัทไอ-ไดเรคท์ โดพี อินซัวร์นส์ โบรกเกอร์ จำกัด (ไอ-ไดเรคท์)	นายหน้าประกันชีวิต	38.บริษัทมีการว่าจ้างไอ-ไดเรคท์เพื่อให้บริการศูนย์บริการทางโทรศัพท์ - ค่าธรรมเนียมบริหารจัดการกองทุน	-	761,900	- ค่าบริการเป็นไปตามเงื่อนไขสัญญา ซึ่งเป็นราคาในอัตราที่คิดกับลูกค้าทั่วไป
20. ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริษัท นายชาติรี ไสภณพนิช นายเดชา ตูลานันท์ นายสุวรรณ แทนสถิตย์ นายปานศักดิ์ พุฒษากิจ -กลุ่มโสมณพนิชถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 28.57 -ธนาคารกรุงเทพถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 7.61 นายชาติรีฯ สิ้นสุดการเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการบริษัท ตั้งแต่ 27 มิถุนายน 2561 นายสุวรรณฯ สิ้นสุดการเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการบริษัท ตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 2561	-	39. ค่าตอบแทนที่ปรึกษาคณะกรรมการบริษัท	4,860,000	2,358,000	- เป็นการจ่ายค่าจ้างและค่าเบี้ยประชุม ให้แก่ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริษัทเช่นเดียวกับกรรมการบริษัท
21.กรรมการบริษัท,กรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหาร 4 รายแรก	-	40. เบี้ยประกันชีวิต	1,516,521	2,929,429	- เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันชีวิตและเป็นราคาในอัตราทั่วไป

2.2 ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการระหว่างกัน

รายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นนั้น เพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัท เป็นการรักษาและขยายฐานลูกค้าของบริษัท รวมทั้งช่วยเสริมสร้างธุรกิจของบริษัทให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง ซึ่งได้ผ่านการสอบทานจากคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง และเป็นไปด้วยความเป็นธรรม เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับที่ทำกับบุคคลภายนอกทั่วไปด้วยราคาที่สมเหตุสมผล รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ ถูกต้องและครบถ้วน

12.3 ขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน

บริษัทมีระบบการควบคุมภายในหลายระดับตามลักษณะของรายการ มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายในการดำเนินธุรกิจที่บริษัทดำเนินการกับกิจการอื่นทั่วไป เพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการทำรายการระหว่างกัน คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบายเพื่อให้การพิจารณาอนุมัติธุรกรรม โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ ถือเป็นเหมือนเป็นรายการที่กระทำกับบุคคลภายนอก และกระทำโดยผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียในธุรกรรมนั้น ทั้งนี้ได้อนุมัติในหลักการให้ฝ่ายจัดการมีอำนาจเข้าทำรายการระหว่างกันที่มีเงื่อนไขการค้าทั่วไปได้ มีการกำหนดขั้นตอนและอำนาจอนุมัติตามประเภทและมูลค่าของรายการที่เกิดขึ้น ซึ่งยึดถือและปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในเรื่องการเปิดเผยและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวข้องกันอย่างเคร่งครัด และมีคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาทบทวนถึงความเหมาะสมและความสมเหตุสมผลของรายการ มีรายงานสรุปการทำธุรกรรมที่เกิดขึ้น เพื่อรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส

12.4 นโยบายการทำรายการระหว่างกันในอนาคต

การมีรายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่บริษัทจะมีต่อไปในอนาคต เป็นไปตามความจำเป็น และความสมเหตุสมผลที่ได้อธิบายไว้ข้างต้น คณะกรรมการตรวจสอบจะมีการตรวจสอบรายละเอียดความสมเหตุสมผลของรายการ โดยบริษัทจะปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ที่กำหนดไว้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม บริษัทมุ่งดำเนินธุรกิจด้วยความชัดเจน โปร่งใส และยุติธรรมต่อลูกค้า คู่ค้า ผู้ถือหุ้น ตลอดจนรักษาผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

สรุปรายงานการสอบบัญชี

รายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัทระหว่างปี 2559 ถึง 2561 สามารถสรุปได้ดังนี้

ปี 2559

รายงานผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ซึ่งตรวจสอบโดยนางนงลักษณ์ พุ่มน้อย ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4172 จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด โดยผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขว่าฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ปี 2560

รายงานผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ซึ่งตรวจสอบโดยนายชวลา เทียนประเสริฐกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4301 จากบริษัท ดีลอยท์ ทูช โธมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด โดยผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขว่าฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ปี 2561

รายงานผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ซึ่งตรวจสอบโดยนายชวลา เทียนประเสริฐกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4301 จากบริษัท ดีลอยท์ ทูช โธมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด โดยผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขว่าฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

13.1.2 ตารางสรุปงบการเงินของบริษัท

ผลกระทบของมาตรฐานบัญชีใหม่

ในปี 2559 บริษัทได้จัดประเภทรายการบางรายการในงบการเงินใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการบังคับใช้ของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย และตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดโดยประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยลงวันที่ 4 มีนาคม 2559 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ซึ่งข้อกำหนดที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินนี้ คือการจัดประเภทสัญญาประกันภัย ทั้งนี้ บริษัทได้ทำการจัดประเภทสัญญาและพบว่าแบบประกันของบริษัททั้งหมดจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัย ไม่มีแบบประกันที่ถูกจัดเป็นประเภทสัญญาลงทุน และการจัดประเภทดังกล่าวนี้ไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือส่วนของผู้ถือหุ้นตามที่ได้รายงานไว้

ในปี 2560 มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการได้ถูกประกาศบังคับใช้ ซึ่งมาตรฐานฉบับปรับปรุงนี้กำหนดทางเลือกเพิ่มเติมสำหรับการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินลงทุนในการร่วมค้า และเงินลงทุนในบริษัทร่วม ในงบการเงินเฉพาะกิจการโดยสามารถเลือกบันทึกตามวิธีส่วนได้เสียได้ตามที่อธิบายไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า ทั้งนี้ บริษัทเลือกใช้วิธีราคาหุ้นในการแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการซึ่งเป็นวิธีเดิมที่บริษัทปฏิบัติ จึงไม่มีผลกระทบต่อส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกำไรของบริษัท

ในปี 2561 กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง และฉบับใหม่รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความ และการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐานการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท

เงินลงทุนในบริษัทย่อย (บีแอลเอ อินชัวร์นส์ โบรกเกอร์)

เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2557 บริษัทได้มาซึ่งอำนาจควบคุมในบริษัท บีแอลเอ อินชัวร์นส์ โบรกเกอร์ จำกัด (“บริษัทย่อย”) ซึ่งเป็นบริษัทที่ประกอบกิจการนายหน้าประกันวินาศภัย โดยการซื้อหุ้นและสิทธิออกเสียงในบริษัทย่อยละ 84 ทำให้บริษัทมีส่วนได้เสียในบริษัท บีแอลเอ อินชัวร์นส์ โบรกเกอร์ จำกัด เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 15 เป็นร้อยละ 99 และทำให้บริษัทต้องจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม 2557 เป็นต้นมา

ในปี 2558 บริษัทได้เข้าซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนในบริษัท บีแอลเอ อินชัวร์นซ์ โบรกเกอร์ จำกัด จำนวน 1,980,000 หุ้น ราคาหุ้นละ 10 บาท คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 19,800,000 บาท เนื่องจากบริษัททยอยจดทะเบียนเพิ่มทุนจำนวน 20 ล้านบาท ทำให้ทุนจดทะเบียนของบริษัททยอยเพิ่มขึ้นจาก 4 ล้านบาท เป็น 24 ล้านบาท โดยถือเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99 ของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัททยอย

ในปี 2559 ถึง 2561 ไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการถือหุ้นในบริษัททยอยในระหว่างปี

เงินลงทุนในบริษัททยอย (Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc.)

ในปี 2559 บริษัทได้เข้าร่วมลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศกัมพูชา ดำเนินธุรกิจหลักด้านการรับประกันชีวิต บริษัทมีสัดส่วนการร่วมลงทุนร้อยละ 52

ในปี 2560 ไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการถือหุ้นในบริษัททยอยในระหว่างปี

ในปี 2561 เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company ซึ่งเป็นบริษัททยอยของบริษัทมีมติอนุมัติให้หยุดการประกอบกิจการและดำเนินการชำระบัญชีโดยสมัครใจ ทั้งนี้บริษัทได้จัดประเภทขาดทุนสุทธิของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company เป็นการดำเนินงานที่ยกเลิก

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561

หน่วย:ล้านบาท

	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะ					
	2561	%	2560	%	2559	%	2561	%	2560	%	2559	%
สินทรัพย์												
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	9,825.59	3.03	3,975.79	1.29	13,109.07	4.64	9,745.78	3.00	3,877.09	1.26	13,020.69	4.61
เบี้ยประกันภัยค้างรับ	1,910.40	0.59	1,910.41	0.62	2,199.55	0.78	1,910.40	0.59	1,910.41	0.62	2,199.55	0.78
รายได้จากการลงทุนค้างรับ - สุทธิ	2,690.94	0.83	2,457.62	0.80	2,053.26	0.73	2,690.94	0.83	2,457.62	0.80	2,053.26	0.73
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	539.18	0.17	404.71	0.13	374.22	0.13	539.18	0.17	404.71	0.13	374.22	0.13
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	703.97	0.22	928.47	0.30	649.43	0.23	703.97	0.22	928.47	0.30	649.43	0.23
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	274.89	0.08	349.45	0.11	21.85	0.01	274.89	0.08	349.45	0.11	21.85	0.01
สินทรัพย์ลงทุน												
เงินลงทุนในหลักทรัพย์												
เงินลงทุนเพื่อค้า	33.50	0.01	87.96	0.03	155.10	0.05	33.50	0.01	87.96	0.03	155.10	0.05
เงินลงทุนซื้อขาย	75,171.94	23.16	77,121.93	24.98	65,314.23	23.13	75,171.94	23.16	77,121.93	24.98	65,314.23	23.13
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	217,424.08	66.99	208,373.41	67.49	185,817.49	65.81	217,424.08	66.99	208,373.41	67.49	185,817.49	65.81
เงินลงทุนทั่วไป	30.30	0.01	29.59	0.01	29.59	0.01	30.30	0.01	29.59	0.01	29.59	0.01
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	98.44	0.03	151.12	0.05	132.53	0.05
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	11,561.54	3.56	9,404.60	3.05	7,912.17	2.80	11,561.54	3.56	9,404.60	3.05	7,912.17	2.80
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	17.75	0.01	18.82	0.01	19.88	0.01	17.75	0.01	18.82	0.01	19.88	0.01
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1,333.67	0.41	1,314.55	0.43	1,157.56	0.41	1,331.79	0.41	1,311.78	0.42	1,153.52	0.41
ค่าความนิยม	4.96	0.00	4.96	0.00	4.96	-	-	-	-	-	-	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	3.75	0.00	11.25	0.00	19.56	0.01	3.61	0.00	10.88	0.00	18.95	0.01
สินทรัพย์ภายใต้การตีบัญชี	2,154.03	0.66	1,511.62	0.49	2,818.60	1.00	2,154.03	0.66	1,511.62	0.49	2,818.60	1.00
สินทรัพย์อื่น	897.39	0.28	824.05	0.27	699.64	0.25	861.10	0.27	779.46	0.25	667.65	0.24
รวมสินทรัพย์	324,577.85	100.00	308,729.19	100.00	282,356.15	100.00	324,553.23	100.00	308,728.91	100.00	282,358.71	100.00

	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะ					
	2561	%	2560	%	2559	%	2561	%	2560	%	2559	%
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น												
หนี้สิน												
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	283,237.77	87.26	265,978.19	86.15	243,098.66	86.10	283,237.67	87.27	265,978.19	86.15	243,098.66	86.10
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยคือ	585.44	0.18	1,003.20	0.32	592.52	0.21	585.44	0.18	1,003.20	0.32	592.52	0.21
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	644.29	0.20	765.61	0.25	2,775.41	0.98	644.29	0.20	765.61	0.25	2,775.41	0.98
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	7.54	0.00	0.00	-	403.63	0.14	7.54	0.00	-	-	403.63	0.14
ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	178.64	0.06	228.83	0.07	201.81	0.07	177.11	0.05	227.10	0.07	200.41	0.07
หนี้สินอื่น	1,416.02	0.44	1,988.60	0.64	1,955.05	0.69	1,405.45	0.43	1,968.51	0.64	1,947.23	0.69
รวมหนี้สิน	286,069.70	88.14	269,964.43	87.44	249,027.08	88.20	286,057.50	88.14	269,942.61	87.44	249,017.87	88.19
ส่วนของผู้ถือหุ้น												
ทุนเรือนหุ้น												
ทุนจดทะเบียน												
หุ้นสามัญ 1,708,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท	1,708.00		1,708.00		1,708.00		1,708.00		1,708.00		1,708.00	
หุ้นที่ออกและชำระแล้ว												
หุ้นสามัญ 1,707,566,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท												
(31 ธันวาคม 2559: หุ้นสามัญ 1,705,953,060 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท)	1,707.57	0.53	1,707.57	0.55	1,705.95	0.60	1,707.57	0.53	1,707.57	0.55	1,705.95	0.60
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	3,360.99	1.04	3,360.99	1.09	3,309.86	1.17	3,360.99	1.04	3,360.99	1.09	3,309.86	1.17
สำรองส่วนทุนจากการขายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	-	-	-	-	11.32	-	-	-	-	-	11.32	-
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้นจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ	-	-	-	-	20.30	0.01	-	-	-	-	20.30	0.01
กำไรสะสม												
จัดสรรแล้ว												
สำรองตามกฎหมาย	170.80	0.05	170.80	0.06	170.80	0.06	170.80	0.05	170.80	0.06	170.80	0.06
อื่นๆ	400.00	0.12	400.00	0.13	400.00	0.14	400.00	0.12	400.00	0.13	400.00	0.14
ยังไม่ได้จัดสรร	27,908.09	8.60	23,841.91	7.72	21,482.02	7.61	27,894.51	8.59	23,872.30	7.73	21,502.22	7.62
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น												
ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย												
- สูทธิจากภาษีเงินได้	4,961.86	1.53	9,274.64	3.00	6,220.39	2.20	4,961.86	1.53	9,274.64	3.00	6,220.39	2.20
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลง												
ค้างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(4.70)	(0.00)	(4.44)	(0.00)	0.30	-	-	-	-	-	-	-
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	38,504.60	11.86	38,751.46	12.55	33,320.94	11.80	38,495.73	11.86	38,786.30	12.56	33,340.84	11.81
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	3.55	0.00	13.29	0.00	8.14	-	-	-	-	-	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	38,508.16	11.86	38,764.76	12.56	33,329.07	11.80	38,495.73	11.86	38,786.30	12.56	33,340.84	11.81
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	324,577.85	100.00	308,729.19	100.00	282,356.15	100.00	324,553.23	100.00	308,728.91	100.00	282,358.71	100.00

งบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561
หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะ					
	2561	%	2560	%	2559	%	2561	%	2560	%	2559	%
รายได้												
เบี้ยประกันภัยรับ	40,891.99	75.91	44,039.16	78.18	43,332.86	78.13	40,892.09	76.01	44,039.21	78.20	43,332.92	78.15
หัก: เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ	(1,303.54)	(2.42)	(1,096.81)	(1.95)	(978.44)	(1.76)	(1,303.54)	(2.42)	(1,096.81)	(1.95)	(978.44)	(1.76)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	39,588.45	73.49	42,942.35	76.23	42,354.42	76.37	39,588.55	73.58	42,942.40	76.25	42,354.48	76.38
หัก: สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้เพิ่มขึ้น (ลดลง จากปีก่อน)	(34.24)	(0.06)	(27.58)	(0.05)	(72.97)	(0.13)	(34.24)	(0.06)	(27.58)	(0.05)	(72.97)	(0.13)
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการเอาประกันภัยต่อ	39,554.21	73.42	42,914.77	76.18	42,281.45	76.23	39,554.31	73.52	42,914.82	76.21	42,281.52	76.25
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	374.93	0.70	268.15	0.48	248.90	0.45	374.93	0.70	268.15	0.48	248.90	0.45
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	12,255.04	22.75	11,552.14	20.51	10,600.07	19.11	12,202.36	22.68	11,552.14	20.51	10,600.07	19.12
ผลกำไรจากเงินลงทุน	1,486.22	2.76	1,361.74	2.42	2,319.90	4.18	1,486.22	2.76	1,361.74	2.42	2,319.90	4.18
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการปรับปรุงมูลค่ายุติธรรม	61.98	0.12	101.40	0.18	(79.94)	(0.14)	61.98	0.12	101.40	0.18	(79.94)	(0.14)
รายได้อื่น	137.94	0.26	131.65	0.23	91.64	0.17	120.03	0.22	116.21	0.21	80.07	0.14
รวมรายได้	53,870.33	100.00	56,329.85	100.00	55,462.02	100.00	53,799.83	100.00	56,314.47	100.00	55,450.51	100.00
ค่าใช้จ่าย												
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น จากปีก่อน	17,313.05	32.14	23,182.75	41.16	26,104.09	47.07	17,313.05	32.18	23,182.75	41.17	26,104.09	47.08
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน	25,562.45	47.45	23,504.75	41.73	18,538.60	33.43	25,562.45	47.51	23,504.75	41.74	18,538.60	33.43
หัก: ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน รับคืนจากการรับประกันภัยต่อ	(891.20)	(1.65)	(680.40)	(1.21)	(766.26)	(1.38)	(891.20)	(1.66)	(680.40)	(1.21)	(766.26)	(1.38)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	3,465.08	6.43	3,507.59	6.23	3,164.92	5.71	3,455.23	6.42	3,498.85	6.21	3,158.82	5.70
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	857.18	1.59	982.53	1.74	625.30	1.13	857.16	1.59	982.44	1.74	625.17	1.13
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1,770.55	3.29	1,672.36	2.97	1,698.55	3.06	1,763.97	3.28	1,665.09	2.96	1,691.92	3.05
รวมค่าใช้จ่าย	48,077.11	89.25	52,169.58	92.61	49,365.19	89.01	48,060.66	89.33	52,153.49	92.61	49,352.34	89.00
กำไรก่อนภาษีเงินได้	5,793.22	10.75	4,160.26	7.39	6,096.82	10.99	5,739.17	10.67	4,160.98	7.39	6,098.17	11.00
กำไรจ่ายภาษีเงินได้	813.15	1.51	515.74	0.92	975.81	1.76	813.15	1.51	515.74	0.92	975.81	1.76
กำไรหลังภาษีเงินได้	4,980.07	9.24	3,644.52	6.47	5,121.02	9.23	4,926.02	9.16	3,645.24	6.47	5,122.36	9.24
การดำเนินงานที่ยกเลิก												
ขาดทุนจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	(19.84)	(0.04)	(17.58)	(0.03)	(20.64)	(0.04)						
กำไรสุทธิ	4,960.23	9.21	3,626.94	6.44	5,100.38	9.20						
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น												
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:												
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(3,871.71)	(6.87)	4,971.17	8.83	(773.99)	- 1.40	(3,871.71)	(6.88)	4,971.17	8.83	(773.99)	(1.40)
การโอนกลับกำไรที่เกิดขึ้นจริงจากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	(1,519.27)	(2.70)	(1,153.35)	- 2.05	342.66	0.62	(1,519.27)	(2.70)	(1,153.35)	(2.05)	342.66	0.62
ผลกำไรจากการโอนเปลี่ยนประเภทเงินทุน	-	-	-	-	3,224.35	5.81	-	-	-	-	3,224.35	5.81
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงิน ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(0.50)	(0.02)	(9.12)	(0.02)	0.58	-	-	-	-	-	-	-
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	1,078.20	1.91	(763.56)	(1.36)	(558.61)	(1.01)	1,078.20	1.91	(763.56)	(1.36)	(558.61)	(1.01)
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง - สุทธิจากภาษีเงินได้	(4,313.28)	(7.66)	3,045.14	5.41	2,235.00	4.03	(4,312.78)	(7.66)	3,054.25	5.42	2,234.42	4.03
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:												
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	21.18	-	(2.46)	-	0.29	-	20.93	-	(2.11)	-	0.33	-
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(4.18)	-	0.43	-	0.06	-	(4.19)	-	0.42	-	(0.07)	-
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง - สุทธิจากภาษีเงินได้	17.00	-	(2.03)	-	0.23	-	16.75	-	(1.69)	-	0.26	-
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษีเงินได้	(4,296.28)	5.40	3,043.11	5.40	2,235.23	4.03	(4,296.04)	(7.63)	3,052.56	5.42	2,234.68	4.03
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	663.95	1.18	6,670.05	11.84	7,335.61	13.23	629.98	1.12	6,697.80	11.89	7,357.05	13.27
กำไรต่อหุ้น												
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน												
กำไรสำหรับปี	2.91		2.13		3.00		2.89		2.14		3.00	

งบกระแสเงินสด สำหรับสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะ		
	2561	2560	2559	2561	2560	2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน						
เบี้ยประกันภัยรับจากการรับประกันภัยโดยตรง	40,667.07	43,815.78	42,695.02	40,667.13	43,815.65	42,695.02
เงินจ่ายเกี่ยวกับการรับประกันภัยต่อ	(1,239.06)	(425.73)	(636.24)	(1,239.06)	(425.73)	(636.24)
ดอกเบี้ยรับ	10,027.84	9,560.65	9,704.29	9,975.12	9,560.61	9,704.29
เงินปันผลรับ	2,003.42	1,599.72	1,453.32	2,003.42	1,599.72	1,453.32
รายได้จากการลงทุนอื่น	1,421.10	1,817.25	2,171.75	1,555.98	1,817.25	2,171.75
รายได้อื่น	137.61	139.43	78.76	119.70	124.00	78.76
เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัย						
และค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยโดยตรง	(24,736.17)	(23,272.23)	(17,814.76)	(24,736.17)	(23,272.23)	(17,814.76)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจากการรับประกันภัยโดยตรง	(3,569.33)	(3,436.49)	(2,945.24)	(3,567.12)	(3,429.08)	(2,945.24)
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	(674.59)	(691.32)	(487.05)	(674.59)	(691.32)	(487.05)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(2,170.16)	(1,612.22)	(1,534.36)	(2,145.58)	(1,604.08)	(1,608.57)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(369.82)	(511.74)	(2,108.93)	(369.82)	(511.74)	(2,108.93)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	(17,911.76)	(32,975.90)	(30,305.05)	(17,993.97)	(32,994.49)	(30,305.05)
เงินให้กู้ยืม	(2,053.35)	(1,336.56)	(1,535.25)	(2,053.35)	(1,336.56)	(1,535.25)
เงินลงทุนอื่น	5,356.27	(278.34)	9,074.61	5,356.27	(278.34)	9,074.61
เงินสดสุทธิได้มา(ใช้ไป)จากกิจกรรมดำเนินงาน	6,889.06	(7,607.70)	7,810.88	6,897.95	(7,626.34)	7,736.67
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน						
เงินจ่ายสุทธิจากการซื้อขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(108.71)	(246.33)	(680.26)	(108.71)	(246.33)	(680.26)
เงินจ่ายสุทธิจากการซื้อบริษัทย่อย	-	(18.59)	(108.77)	-	(18.59)	(108.77)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(108.71)	(264.92)	(789.04)	(108.71)	(264.92)	(789.04)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน						
เงินสดรับเพิ่มทุนจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ	-	21.13	53.94	-	21.13	53.94
เงินสดรับล่วงหน้าค่าหุ้นจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิ	-	-	20.30	-	-	20.30
เงินปันผลจ่าย	(920.55)	(1,273.47)	(1,088.76)	(920.55)	(1,273.47)	(1,088.76)
เงินสดสุทธิใช้ไปจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(920.55)	(1,252.34)	(1,014.53)	(920.55)	(1,252.34)	(1,014.53)
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศ	(10.00)	(8.32)	-	-	-	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	5,849.80	(9,133.28)	6,007.31	5,868.69	(9,143.60)	5,933.10
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	3,975.79	13,109.07	7,101.76	3,877.09	13,020.69	7,087.58
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	9,825.59	3,975.79	13,109.07	9,745.78	3,877.09	13,020.69

ตารางสรุปอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio)

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะ		
	2561	2560	2559	2561	2560	2559
อัตราส่วนสภาพคล่อง						
อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (เท่า)	8.21	4.53	6.44	8.19	4.59	6.43
อัตราส่วนหมุนเวียนเบี้ยประกันภัยค้ำประกัน (วัน)	17.05	17.03	16.50	17.05	17.03	16.50
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร						
อัตราส่วนเบี้ยประกันภัยสุทธิต่อเบี้ยประกันภัยรับ (%)	96.73	97.45	97.57	96.73	97.45	97.57
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	14.86	9.87	12.92	14.75	9.90	12.94
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยต่อเบี้ยประกัน (%)	10.57	10.20	8.75	10.55	10.18	8.73
อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (%)	4.60	4.65	5.20	4.60	4.65	5.20
อัตราเบี้ยประกันภัยสุทธิ (เท่า)	1.02	1.19	1.40	1.02	1.19	1.40
อัตรากำไรสุทธิ (%)	9.21	6.44	9.20	9.16	6.47	9.24
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	12.84	10.06	16.91	12.75	10.11	16.98
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน						
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (%)	1.57	1.23	1.92	1.56	1.23	1.93
อัตราส่วนรายได้รวมต่อสินทรัพย์รวม (เท่า)	0.17	0.19	0.21	0.17	0.19	0.21
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน						
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	7.43	6.96	7.47	7.43	6.96	7.47
อัตราส่วนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ (เท่า)	0.97	0.90	0.79	0.97	0.90	0.79
อัตราส่วนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย (เท่า)	144.96	105.35	142.59	144.91	105.41	142.64
อัตราส่วนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม (เท่า)	0.12	0.13	0.12	0.12	0.13	0.12
อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์รวม (เท่า)	0.85	0.84	0.83	0.85	0.84	0.83
อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	7.15	6.66	7.04	7.16	6.66	7.04
อัตราส่วนหนี้สินจากสัญญาประกันภัยต่อสินทรัพย์ลงทุน (เท่า)	0.90	0.89	0.89	0.90	0.89	0.89
อัตราการจ่ายเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ (%)	24.74	25.35	25.00	24.91	25.23	25.00
ต้นทุน						
ราคาตรา (บาท)	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
มูลค่าหุ้นตามบัญชี (บาท)	22.55	22.70	19.54	22.54	22.71	19.54
กำไรสุทธิ/หุ้น (บาท)	2.91	2.13	3.00	2.89	2.14	3.00
เงินปันผล (บาท)	0.72	0.54	0.75	0.72	0.54	0.75
ราคาหุ้น ณ วันสิ้นงวด (บาท)	26.25	35.25	53.00	26.25	35.25	53.00
อัตราทางการเงินเดบิต						
เบี้ยประกันภัยรับ (%)	(7.15)	1.63	(3.36)	(7.15)	1.63	(3.36)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ (%)	(7.83)	1.50	(3.75)	(7.83)	1.50	(3.75)
กำไรจากการรับประกันภัย (%)	38.69	(22.44)	1.86	37.40	(22.36)	1.88
กำไรจากการลงทุน (%)	9.14	(41.30)	99.45	9.14	(41.30)	99.45
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ (%)	39.25	(31.76)	24.76	37.93	(31.77)	24.66
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ (%)	57.67	(47.15)	25.32	57.67	(47.15)	25.32
กำไรสำหรับปี (%)	36.76	(28.89)	24.15	35.14	(28.84)	24.53
สินทรัพย์รวม (%)	5.13	9.34	13.13	5.13	9.34	13.13

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

ในการอ่านคำอธิบายและบทวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน นักลงทุนควรศึกษาข้อมูลทางการเงิน และงบการเงินของบริษัทที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว รวมทั้งหมายเหตุประกอบงบการเงินและข้อมูลที่น่าเสนอไว้ในเอกสารฉบับนี้ประกอบ โดยบริษัทได้จัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินไทย ข้อมูลทางการเงินที่แสดงไว้ในตารางภายใต้หัวข้อนี้ เป็นข้อมูลภายใต้งบการเงินของบริษัท การวิเคราะห์อัตราและมูลค่า รวมทั้งข้อมูลโดยเฉลี่ยในงบแสดงฐานะการเงิน เป็นการคำนวณจากงบแสดงฐานะการเงินรายปี

14.1 ฐานะการเงิน

งบการเงินเฉพาะกิจการ

สินทรัพย์

สินทรัพย์รวมของบริษัทประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เบี้ยประกันภัยค้ำรับ รายได้จากการลงทุนค้ำรับ - สุทธิ สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ สินทรัพย์ลงทุน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ นอกจากนี้ยังมีสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนสุทธิ สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และสินทรัพย์อื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีสินทรัพย์รวมจำนวน 282,358.71 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 32,781.44 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.13 จากสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2558 โดยการเพิ่มขึ้นดังกล่าวส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นผลมาจากกระแสเงินสดที่ได้มาจากการดำเนินงานของบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีสินทรัพย์รวมจำนวน 308,728.91 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 26,370.20 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.34 จากสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2559 โดยการเพิ่มขึ้นดังกล่าวส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นผลมาจากกระแสเงินสดที่ได้มาจากการดำเนินงานของบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีสินทรัพย์รวมจำนวน 324,553.23 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 15,824.32 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.13 จากสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2560 โดยการเพิ่มขึ้นดังกล่าวส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นผลมาจากกระแสเงินสดที่ได้มาจากการดำเนินงานของบริษัท

เงินลงทุนในหลักทรัพย์
ตารางแสดงร้อยละของประเภทการลงทุนแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการลงทุน

หน่วย : ล้านบาท

เงินลงทุนในหลักทรัพย์	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หลักทรัพย์เพื่อค้า	155.10	0.06	87.96	0.03	33.50	0.01
หลักทรัพย์เพื่อขาย	65,314.22	25.99	77,121.93	27.00	75,171.94	25.69
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	185,817.49	73.94	208,373.41	72.96	217,424.08	74.29
เงินลงทุนทั่วไป	29.59	0.01	29.59	0.01	30.30	0.01
รวมทั้งสิ้น	251,316.40	100.00	285,612.89	100.00	292,659.82	100.00

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 251,316.40 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 89.01 ของสินทรัพย์รวมของบริษัท โดยแบ่งเป็นเงินลงทุนเพื่อค้าจำนวน 155.10 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.06 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนเพื่อขายจำนวน 65,314.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 25.99 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดจำนวน 185,817.49 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 73.94 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนทั่วไปจำนวน 29.59 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ และในระหว่างไตรมาส 1 ปี 2559 บริษัทฯ ได้มีการจัดประเภทตราสารหนี้ที่เดิมตั้งใจจะถือจนครบกำหนด เป็นประเภทถือไว้เพื่อขายตามราคาทุนตัดจำหน่าย ณ วันที่ขายเป็นจำนวนเงินเท่ากับ 19,564.11 ล้านบาท มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงประเภทจำนวน 22,758.43 ล้านบาท เพื่อรองรับความผันผวนต่ออัตราดอกเบี้ย รวมทั้งในปี 2559 บริษัทได้เข้าร่วมลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศกัมพูชา ดำเนินธุรกิจหลักด้านการรับประกันชีวิต บริษัทมีสัดส่วนการร่วมลงทุนร้อยละ 52

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 285,612.89 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 92.51 ของสินทรัพย์รวมของบริษัท โดยแบ่งเป็นเงินลงทุนเพื่อค้าจำนวน 87.96 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.03 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนเพื่อขายจำนวน 77,121.93 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 27.00 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดจำนวน 208,373.41 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 72.96 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนทั่วไปจำนวน 29.59 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 292,659.82 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 90.17 ของสินทรัพย์รวมของบริษัท โดยแบ่งเป็นเงินลงทุนเพื่อค้าจำนวน 33.50 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนเพื่อขายจำนวน 75,171.94 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 25.69 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดจำนวน 217,424.08 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 74.29 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินลงทุนทั่วไปจำนวน 30.30 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์แต่ละประเภทจะพบว่า สัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทในแต่ละปีไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก โดยบริษัทจะจัดสรรเงินลงทุนส่วนใหญ่ไปในตราสารหนี้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นตราสารระยะยาวภาครัฐซึ่งสอดคล้องกับภาระหนี้ที่มีต่อผู้ถือกรมธรรม์ ขณะที่ตราสารหนี้ภาคเอกชนจะเป็นการลงทุนเพื่อเพิ่มอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนโดยมีระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ สำหรับในปี 2561 ด้วยภาวะที่อัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาลอยู่ในระดับต่ำ ทำให้บริษัทฯ เน้นการลงทุนในตราสารหนี้ภาคเอกชนเพื่อเป็นการเพิ่มผลตอบแทนจากการลงทุน นอกจากนี้ ยังเพิ่มสัดส่วนการลงทุนในตราสารทุน กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และ REIT ซึ่งยังให้ผลตอบแทนที่ดี และมองหาโอกาสในการลงทุนในต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

ทางด้านการจัดสรรเงินลงทุน จะเห็นได้ว่า บริษัทมีนโยบายในการลงทุนแบบระมัดระวัง ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนการลงทุนของบริษัทนั้น มากกว่าร้อยละ 70 เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด โดยมีการลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้าไม่ถึงร้อยละ 1 ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งหมดในปี 2559-2561 ซึ่งการลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้านี้จัดเป็นการลงทุนที่หวังผลตอบแทนระยะสั้น

ตารางแสดงสัดส่วนเงินลงทุนในตราสารหนี้แยกตามระยะเวลาครบกำหนด

หน่วย : ล้านบาท

ระยะเวลาครบกำหนด ของตราสารหนี้	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาครบกำหนดภายใน 1 ปี	16,288.61	8.76	17,566.14	8.43	12,349.93	5.68
ระยะเวลาครบกำหนด 1-5 ปี	23,113.73	12.44	29,893.48	14.35	44,977.14	20.69
ระยะเวลาครบกำหนดเกิน 5 ปี	146,415.15	78.80	160,913.79	77.22	160,097.01	73.63
รวมทั้งสิ้น	185,817.49	100.00	208,373.41	100.00	217,424.08	100.00

เมื่อพิจารณาถึงเงินลงทุนในตราสารหนี้ทั้งหมดของบริษัทพบว่า บริษัทมีการลงทุนในตราสารหนี้ที่เน้นผลตอบแทนในระยะยาวเป็นหลัก ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้ที่แบ่งตามระยะเวลาการครบกำหนดมากกว่าร้อยละ 70 ของเงินลงทุนในตราสารหนี้ของบริษัท เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ที่มีระยะเวลาครบกำหนดเกินกว่า 5 ปี

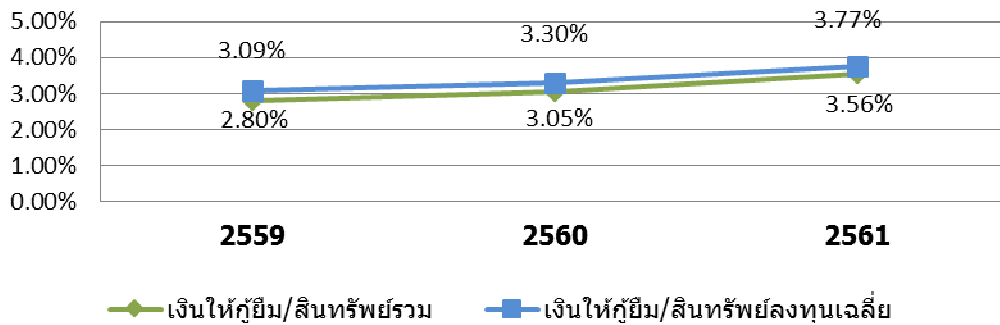
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ

เงินให้กู้ยืม - สุทธิ ประกอบด้วยเงินให้กู้ยืมโดยมีกรรมธรรม์เป็นประกัน เงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน และเงินให้กู้ยืมโดยมีบุคคลค้ำประกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีเงินให้กู้ยืมสุทธิทั้งสิ้น 7,912.17 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.89 เมื่อเปรียบเทียบกับสิ้นปี 2558

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีเงินให้กู้ยืมสุทธิทั้งสิ้น 9,404.60 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.86 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 โดยการเติบโตส่วนใหญ่ของเงินให้กู้ยืมเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินให้กู้ยืมโดยมีกรรมธรรม์เป็นประกัน มีอัตราการเติบโตประมาณร้อยละ 12.93 ซึ่งมีการเติบโตตามจำนวนกรรมธรรม์ที่มีผลบังคับของบริษัทที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เงินให้กู้ยืมที่มีทรัพย์สินจำนองเป็นประกันยังมีอัตราเติบโตเพิ่มขึ้นมากที่ร้อยละ 42.85

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีเงินให้กู้ยืมสุทธิทั้งสิ้น 11,561.54 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.93 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 โดยการเติบโตส่วนใหญ่ของเงินให้กู้ยืมเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินให้กู้ยืมโดยมีกรรมธรรม์เป็นประกัน มีอัตราการเติบโตประมาณร้อยละ 9.76 ซึ่งมีการเติบโตตามจำนวนกรรมธรรม์ที่มีผลบังคับของบริษัทที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เงินให้กู้ยืมที่มีทรัพย์สินจำนองเป็นประกันยังมีอัตราเติบโตเพิ่มขึ้นมากที่ร้อยละ 64.07

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของเงินให้กู้ยืมต่อสินทรัพย์รวมของบริษัท จะเห็นได้ว่ามีอัตราส่วนที่ค่อนข้างต่ำ ประมาณร้อยละ 3.77 และ 3.56 เมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ลงทุนเฉลี่ยและสินทรัพย์รวมตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการลงทุนโดยการให้กู้ยืมนั้น ไม่ใช่นโยบายในการลงทุนหลักของบริษัท ตามกราฟที่แสดงต่อไปนี้

กราฟแสดงสัดส่วนเงินให้กู้ยืมต่อสินทรัพย์

หนี้สิน

หนี้สินรวมของบริษัทในปี 2559 บริษัทมีหนี้สินรวม เท่ากับ 249,017.87 ล้านบาท ปี 2560 บริษัทมีหนี้สินรวม เท่ากับ 269,942.61 ล้านบาท และปี 2561 บริษัทมีหนี้สินรวม เท่ากับ 286,057.50 ล้านบาท

การเพิ่มขึ้นของหนี้สินรวมมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของหนี้สินจากสัญญาประกันภัย ซึ่งการเพิ่มขึ้นของรายการดังกล่าวเป็นผลมาจากการดำเนินงานของบริษัทที่มีการเติบโตมาโดยตลอด 3 ปีที่ผ่านมา โดยรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงหนี้สินที่สำคัญมีดังนี้

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย ประกอบด้วย สำรองประกันชีวิต สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย สำรองเบี้ยประกันภัย ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย และ หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ โดยบริษัทมียอดคงเหลือของหนี้สินจากสัญญาประกันภัยตามตารางดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำรองประกันชีวิต	233,412.29	96.02	256,595.05	96.47	273,908.10	96.71
สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	233.74	0.10	367.96	0.14	265.65	0.09
สำรองเบี้ยประกันภัย	1,134.22	0.47	1,180.09	0.44	1,322.76	0.47
ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย	137.01	0.06	168.39	0.06	188.06	0.07
หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์	8,181.40	3.35	7,666.70	2.89	7,553.10	2.66
รวมทั้งสิ้น	243,098.66	100.00	265,978.19	100.00	283,237.67	100.00

การเพิ่มขึ้นของหนี้สินจากสัญญาประกันภัยมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของเงินสำรองประกันชีวิตมีดังนี้

เงินสำรองประกันชีวิต

เงินสำรองประกันชีวิตเป็นยอดเงินสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มทำประกันภัยถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนและเงินจ่ายคืนตามกรมธรรม์ ที่ประมาณว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีผลบังคับอยู่ทั้งหมด บริษัทคำนวณเงินสำรองประกันชีวิตภายใต้สัญญาประกันภัยระยะยาวโดยอ้างอิงตามวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Premium Valuation or NPV) ซึ่งเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยรวมกับเงินสำรองเพิ่มเติมสำหรับความเสี่ยงจากสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณแตกต่างไปจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงอีกร้อยละ 4 ของเงินสำรองตามวิธีเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้เกี่ยวข้องกับอัตราภวะ อัตราเจ็บป่วย อายุ และอัตราคิดลด

บริษัทมีเงินสำรองประกันชีวิตจำนวน 233,412.29 ล้านบาท 256,595.05 ล้านบาท และ 273,908.10 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราปรับเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 ร้อยละ 12.59 ปี 2560 ร้อยละ 9.93 และปี 2561 ร้อยละ 6.75 โดยสาเหตุของการเพิ่มขึ้นของเงินสำรองดังกล่าวได้อธิบายไว้ในหัวข้อ “ค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินสำรองประกันภัยเพิ่มจากปีก่อน” ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อถัดไป

หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์

หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ของบริษัทประกอบด้วย เงินจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์ค้างจ่ายและเบี้ยประกันชีวิตรับล่วงหน้า โดยบริษัทมีหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์จำนวน 8,181.40 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 2.36 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์จำนวน 7,666.70 ล้านบาท ลดลงจากปี 2559 ร้อยละ 6.29 และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์จำนวน 7,553.10 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 1.48 โดยบริษัทมียอดคงเหลือของหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ตามตารางดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เงินฝากเนื่องจากกรมธรรม์ประกันภัย	7,456.82	91.14	7,126.81	92.96	7,053.38	93.38
เบี้ยประกันภัยรับล่วงหน้า	634.34	7.75	462.38	6.03	421.00	5.57
เจ้าหนี้-กรณียกเว้นเบี้ยประกัน	90.24	1.11	77.51	1.01	78.72	1.05
รวม	8,181.40	100.00	7,666.70	100.00	7,553.10	100.00

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ที่มีจำนวนลดลงนั้นเป็นผลจากการลดลงของเงินฝาก เนื่องจากกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งเงินฝากเนื่องจากกรมธรรม์ประกันภัยในส่วนนี้เป็นเงินค้ำจ่ายตามกรมธรรม์ ที่ครบกำหนดแล้วแต่ผู้เอาประกันภัยแสดงเจตจำนงในการฝากเงินตามเงื่อนไขดังกล่าวไว้กับบริษัท โดยบริษัทให้ผลตอบแทนแก่ผู้เอาประกันภัยตามเงื่อนไข

ส่วนของผู้เอาของ

ในปี 2559 2560 และ 2561 บริษัทมีส่วนของผู้เอาของจำนวน 33,340.84 ล้านบาท 38,786.30 ล้านบาท และ 38,495.73 ล้านบาทตามลำดับ คิดเป็นส่วนของผู้เอาของที่เพิ่มขึ้นในปี 2559 จำนวน 6,342.52 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 23.49 โดยเป็นผลจากการกำไรสำหรับปี 2559 จำนวน 5,122.36 ล้านบาท ผลกำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายสุทธิจำนวน 2,234.42 ล้านบาท ผลกระทบจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 53.94 ล้านบาท และลดลงจากการจ่ายเงินปันผลในระหว่างปีจำนวน 1,088.76 ล้านบาท

สำหรับปี 2560 ส่วนของผู้เอาของเพิ่มขึ้นจำนวน 5,445.46 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 16.33 โดยเป็นผลจากการกำไรสำหรับปี 2560 จำนวน 3,645.24 ล้านบาท ผลกำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายสุทธิจำนวน 3,054.25 ล้านบาท ผลกระทบจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 21.13 ล้านบาท และลดลงจากการจ่ายเงินปันผลในระหว่างปีจำนวน 1,273.47 ล้านบาท

สำหรับปี 2561 ส่วนของผู้เอาของลดลงจำนวน 290.57 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 0.75 โดยเป็นผลจากการกำไรสำหรับปี 2561 จำนวน 4,926.02 ล้านบาท ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายสุทธิจำนวน 4,312.78 ล้านบาท ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ 16 ล้านบาท และลดลงจากการจ่ายเงินปันผลในระหว่างปีจำนวน 920.55 ล้านบาท

งบการเงินรวม

สำหรับปี 2559 สินทรัพย์ของบริษัทลดลงเล็กน้อยประมาณ 2.56 ล้านบาท และหนี้สินเพิ่มสูงขึ้นประมาณ 9.21 ล้านบาท ส่งผลให้ส่วนของผู้เอาของตามงบการเงินรวมต่ำกว่าส่วนของผู้เอาของตามงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 11.77 ล้านบาท ซึ่งเท่ากับผลขาดทุนที่บริษัทได้บันทึกในงบกำไรขาดทุนตามที่กล่าวในวรรคก่อนสำหรับปี ซึ่งในปี 2559 บริษัทได้เข้าร่วมลงทุนใน Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย

สำหรับปี 2560 สินทรัพย์ของบริษัทเพิ่มขึ้นเล็กน้อยประมาณ 0.28 ล้านบาท และหนี้สินเพิ่มสูงขึ้นประมาณ 21.82 ล้านบาท ส่งผลให้ส่วนของผู้เอาของตามงบการเงินรวมต่ำกว่าส่วนของผู้เอาของตามงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 21.54 ล้านบาท ซึ่งเท่ากับผลขาดทุนที่บริษัทได้บันทึกในงบกำไรขาดทุนตามที่กล่าวในวรรคก่อนสำหรับปี

สำหรับปี 2561 สินทรัพย์ของบริษัทเพิ่มขึ้นประมาณ 24.62 ล้านบาท และหนี้สินเพิ่มสูงขึ้นประมาณ 12.19 ล้านบาท ส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นของเจ้าของตามงบการเงินรวมสูงกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นของเจ้าของตามงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 12.42 ล้านบาท เนื่องจากงบเฉพาะกิจการมีการตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อยและผลขาดทุนที่บริษัทได้บันทึกในงบกำไรขาดทุนตามที่กล่าวไว้ในวรรคก่อนสำหรับปี

14.2 ผลการดำเนินงาน

งบการเงินเฉพาะกิจการ

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงสร้างในการดำเนินธุรกิจหลักของบริษัทคือ การรับประกันชีวิต โดยที่มาของรายได้ที่สำคัญ คือ รายได้จากเบี้ยประกันภัยรับ และรายได้จากการลงทุน

ในปี 2559 2560 และ 2561 บริษัทมีรายได้รวมเป็นจำนวน 55,450.51 ล้านบาท 56,314.47 ล้านบาท และ 53,799.83 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นรายได้ที่เพิ่มขึ้นในปี 2559 จำนวน 64.50 ล้านบาท เพิ่มขึ้นในปี 2560 จำนวน 863.96 ล้านบาท และลดลงในปี 2561 จำนวน 2,515 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 ร้อยละ 0.12 อัตราเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2560 ร้อยละ 1.56 และอัตราลดลงสำหรับปี 2561 ร้อยละ 4.47 โดยรายได้จากเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการประกันภัยต่อยังคงมีสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับรายได้รวม โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 76.25 ร้อยละ 76.21 และร้อยละ 73.52 ในปี 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ

สำหรับกำไรในปี 2559 2560 และ 2561 รวมเป็นจำนวนเงิน 5,122.36 ล้านบาท 3,645.24 ล้านบาท และ 4,926.02 ล้านบาทตามลำดับ ในปี 2559 เพิ่มขึ้นจำนวน 1,009.05 ล้านบาท ปี 2560 ลดลงจำนวน 1,477.12 ล้านบาท และปี 2561 เพิ่มขึ้นจำนวน 1,280.78 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละสำหรับปี 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.53 ปี 2560 ลดลงร้อยละ 28.84 และ ปี 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.14

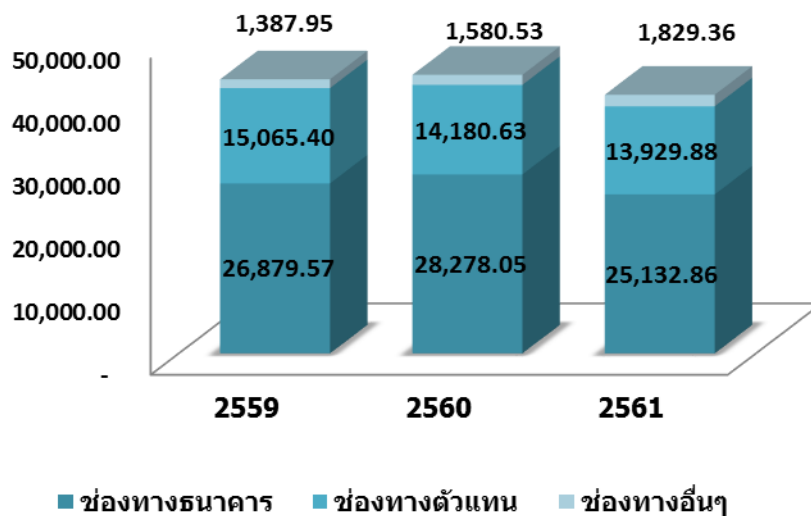
รายได้ของบริษัท

รายได้รวมของบริษัทได้มาจากเบี้ยประกันภัยรับ รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ รายได้จากการลงทุน ผลกำไรจากเงินลงทุน ผลกำไร (ขาดทุน) จากการปรับมูลค่ายุติธรรม และรายได้อื่น โดยมีรายละเอียดที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงดังนี้

รายได้จากเบี้ยประกันภัยรับ

บริษัทมีรายได้จากเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการประกันภัยต่อ³ เท่ากับ 42,281.52 ล้านบาท 42,914.82 ล้านบาท และ 39,554.31 ล้านบาท ในปี 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตสำหรับปี 2559 ลดลงร้อยละ 3.75 สำหรับปี 2560 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.50 และสำหรับปี 2561 ลดลงร้อยละ 7.83 เป็นผลมาจากช่องทางธนาคารเป็นหลัก

กราฟแสดงสัดส่วนการขายผ่านช่องทางต่าง ๆ ของเบี้ยประกันภัยรับรวม

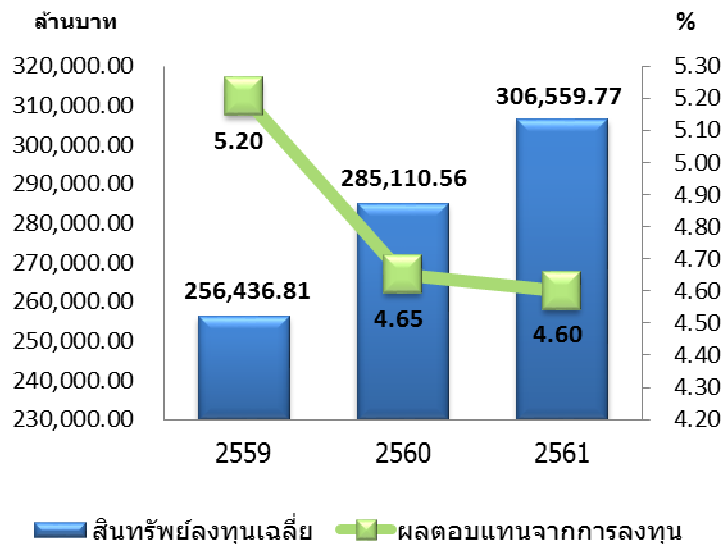
จากกราฟข้างต้น เบี้ยประกันภัยรับผ่านช่องทางธนาคารนั้น มีรายได้จากเบี้ยประกันภัยรับรวมผ่านช่องทางธนาคารในปี 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 26,879.57 ล้านบาท 28,278.05 ล้านบาท และ 25,132.86 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการลดลงสำหรับปี 2559 ร้อยละ 8.25 เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2560 ร้อยละ 5.2 และลดลงสำหรับปี 2561 ร้อยละ 11.12 ทั้งนี้ โดยในปี 2559-2561 บริษัทเน้นการขายแบบประกันที่มีความคุ้มครองระยะยาว มีการชำระเบี้ยประกันภัยหลายปี ในขณะที่เบี้ยประกันภัยรับจากช่องทางตัวแทนก็มีการเติบโตที่ลดลง โดยรายได้จากเบี้ยประกันภัยรับรวมผ่านช่องทางตัวแทนเท่ากับ 15,065.40 ล้านบาท 14,180.63 ล้านบาท และ 13,929.88 ล้านบาท ในปี 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 ร้อยละ 5.42 ลดลงสำหรับปี 2560 ร้อยละ 5.87 และลดลงสำหรับปี 2561 ร้อยละ 1.77 ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการแข่งขันที่สูงขึ้น

³ เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ คือเบี้ยประกันภัยรับหลังหักเบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ และสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน

รายได้จากการลงทุนสุทธิ

นอกจากรายได้จากเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการรับประกันภัยต่อแล้ว บริษัทยังมีรายได้จากการลงทุน ซึ่งเป็นรายได้จากการลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ และจากการให้กู้ยืมเงิน ซึ่งประกอบด้วย ดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นต้น ทั้งนี้บริษัทมีรายได้จากการลงทุนสุทธิจำนวน 10,600.07 ล้านบาท 11,552.14 ล้านบาท และ 12,202.36 ล้านบาท ในปี 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 ร้อยละ 6.96 สำหรับปี 2560 ร้อยละ 8.98 และสำหรับปี 2561 ร้อยละ 5.63 โดยการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการลงทุนสุทธินั้นเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้จากดอกเบี้ยและส่วนลดรับตามฐานเงินลงทุนที่มีการขยายตัวตลอด 3 ปีที่ผ่านมาจากการขยายตัวของธุรกิจ ประกอบกับรายได้เงินปันผลยังขยายตัวดีตามการเพิ่มสัดส่วนการลงทุนในตราสารทุน กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และ REIT

กราฟแสดงสินทรัพย์ลงทุนเฉลี่ยและอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

นอกจากนี้การที่บริษัทเน้นการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำเป็นส่วนใหญ่ เช่น พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น ทำให้บริษัทไม่ประสบปัญหาในเรื่องของการด้อยค่าของสินทรัพย์ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังมีนโยบายในการลงทุนโดยให้มีระยะเวลาครบกำหนดของการลงทุนสอดคล้องกับภาระจากการเอาประกันชีวิต ซึ่งจะช่วยให้ลดความเสี่ยงในเรื่องของความสามารถในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน และผลประโยชน์ตามกรมธรรม์อื่น ๆ ให้กับผู้เอาประกันภัย

ผลกำไรจากเงินลงทุน

ผลกำไรจากเงินลงทุนเป็นกำไรจากการขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ บริษัทมีกำไรจากการลงทุนในหลักทรัพย์เท่ากับ 2,319.90 ล้านบาท 1,361.74 ล้านบาท และ 1,486.22 ล้านบาท ในปี 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงสำหรับปี 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 99.45 สำหรับปี 2560 ลดลงร้อยละ 41.30 และสำหรับปี 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.14

ผลกำไรจากเงินลงทุน	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
กำไรจากตราสารทุน	1,965.65	1,195.30	1,419.55
กำไรจากตราสารหนี้	354.25	166.44	66.67
รวมผลกำไรจากการลงทุน	2,319.90	1,361.74	1,486.22

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย ประกอบด้วย สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน(หักผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการประกันภัยต่อ) ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยค่าใช้จ่ายนั้น มีรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงดังนี้

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อนคือ ผลต่างระหว่างสำรองประกันชีวิตปีก่อนกับสำรองประกันชีวิตปีปัจจุบัน

สำรองประกันภัยเป็นยอดเงินสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มทำประกันภัยถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนและเงินจ่ายคืนตามกรมธรรม์ที่ประมาณว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีผลบังคับอยู่ทั้งหมด บริษัทคำนวณสำรองประกันภัยภายใต้สัญญาประกันภัยระยะยาวโดยอ้างอิงตามวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Premium Valuation หรือ NPV) ซึ่งเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย รวมกับเงินสำรองเพิ่มเติมสำหรับความเสี่ยงจากสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณแตกต่างไปจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงอีกร้อยละ 4 ของเงินสำรองตามวิธีเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ ข้อสมมติหลักที่ใช้เกี่ยวข้องกับอัตรา mortalitas อัตราเจ็บป่วย อายุและอัตราคิดลด

บริษัทมีค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินสำรองประกันภัยเท่ากับ 26,104.09 ล้านบาท 23,182.75 ล้าน และ 17,313.05 ล้านบาท ในปี 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่ลดลงสำหรับปี 2559 ร้อยละ 12.62 สำหรับปี 2560 ร้อยละ 11.19 และสำหรับปี 2561 ร้อยละ 25.32 นอกจากนี้เมื่อคำนวณอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนนี้เทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ จะได้อัตราส่วนดังกล่าวในปี 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ ร้อยละ 61.74 ร้อยละ 54.02 และร้อยละ 43.77 ตามลำดับ สำหรับปี 2559 มีเงินครบกําหนด และเงินจ่ายตามเงื่อนไขที่เพิ่มขึ้นจำนวนมากทำให้สำรองลดลง และการลดลงของ LAT Reserve จากการเริ่มใช้อัตราคิดลดเบี้ยคิดลดในการคำนวณใหม่ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 เป็นต้นมา ส่งผลให้บริษัทบันทึก LAT Reserve ลดลงเป็นจำนวน 345 ล้านบาท (2558: บันทึก LAT Reserve 345 ล้านบาท) สำหรับปี 2560 เงินครบกําหนด และเงินจ่ายตามเงื่อนไขที่เพิ่มขึ้นจำนวนมากทำให้สำรองลดลง และสำหรับปี 2561 มีเงินครบกําหนด

กำหนด และเงินจ่ายตามเงื่อนไขที่เพิ่มขึ้นจำนวนมากทำให้สำรองลดลง และได้มีการกลับรายการ LAT Reserve จำนวน 660 ล้านบาท (2560: บันทึก LAT Reserve 660 ล้านบาท)

ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัย	16,528.44	21,367.10	23,409.88
ค่าสินไหมทดแทนสุทธิ	1,243.90	1,457.25	1,261.36
รวม	17,772.34	22,824.35	24,671.24

ค่าใช้จ่ายในส่วนของผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นระหว่างปีประกอบด้วย ค่าสินไหมทดแทนที่มีการจ่ายให้กับผู้รับผลประโยชน์ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยประสบอุบัติเหตุหรือเสียชีวิต และเงินผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันชีวิต เมื่อผู้เอาประกันภัยมีอายุครบตามที่กรมธรรม์กำหนด หรือครบช่วงเวลาที่ยกเว้นที่กำหนดไว้ เงินค่ามรณะกรรม และค่าเวนคืนกรมธรรม์ บริษัทมีค่าใช้จ่ายจำนวน 16,528.44 ล้านบาท 21,367.10 ล้านบาท และ 23,409.88 ล้านบาท ในปี 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 ร้อยละ 16.81 สำหรับปี 2560 ร้อยละ 29.27 และสำหรับปี 2561 ร้อยละ 9.56 นอกจากนี้เมื่อคำนวณอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนนี้เทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ จะได้อัตราส่วนดังกล่าวในปี 2559 2560 และ 2561 เท่ากับร้อยละ 42.03 ร้อยละ 53.19 และร้อยละ 62.37 ตามลำดับ

การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่เกิดขึ้นระหว่างปี 2561 นั้น ส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินครบกำหนดจำนวน 597.54 ล้านบาทหรือร้อยละ 13.14 ค่าเวนคืนกรมธรรม์จำนวน 788.50 ล้านบาทหรือร้อยละ 12.20 และเงินจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์จำนวน 447.87 ล้านบาทหรือร้อยละ 5.62

ค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าสินไหมทดแทนสุทธิ ประกอบด้วย จำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่จ่ายให้ผู้เอาประกันภัยสำหรับประกันภัยอุบัติเหตุและสุขภาพ รวมถึงจำนวนเงินที่จ่ายสำหรับการประเมินและจัดการค่าสินไหมทดแทน เช่น เงินที่จ่ายให้แก่ผู้ประเมินภัย รวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในฝ่ายจัดการค่าสินไหมทดแทน ค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทนมีจำนวน 1,243.90 ล้านบาท 1,457.24 ล้านบาท และ 1,261.36 ล้านบาท ในปี 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตสำหรับปี 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.28 สำหรับปี 2560 เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.15 และสำหรับปี 2561 ลดลงร้อยละ 13.44 นอกจากนี้เมื่อคำนวณอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนนี้เทียบกับเบี้ย

ประกันภัยรับสุทธิ จะได้อัตราส่วนดังกล่าวในปี 2559 2560 และ 2561 เท่ากับร้อยละ 2.94 ร้อยละ 3.40 และ ร้อยละ 3.19 ตามลำดับ

ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ

ค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าจ้างและค่าบำเหน็จประกอบด้วย ค่าจ้างและค่าบำเหน็จที่จ่ายให้ตัวแทนหรือนายหน้าประกันชีวิต รวมทั้งผู้บริหารตัวแทนประกันชีวิต เนื่องในการชักชวนหรือซื้อของ หรือจัดการให้บุคคลได้ทำสัญญาประกันชีวิต รวมถึงนายหน้านิติบุคคล และค่านายหน้าจ่ายให้กับธนาคารในกรณีที่มีการจำหน่ายกรมธรรม์ผ่านช่องทางธนาคาร บริษัทที่มีค่าใช้จ่ายรวมในส่วนของค่าจ้างและค่าบำเหน็จ จำนวน บาท 3,158.82 ล้านบาท 3,498.85 ล้านบาท และ 3,455.23 ล้านบาท ในปี 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตสำหรับปี 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.84 ปี 2560 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.76 และปี 2561 ลดลงร้อยละ 1.25 นอกจากนี้เมื่อคำนวณอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนนี้เทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ จะได้อัตราส่วนดังกล่าวในปี 2559 2560 และ 2561 เท่ากับร้อยละ 7.47 ร้อยละ 8.15 และร้อยละ 8.74 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปี 2561 ค่าใช้จ่ายนี้มีอัตราที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้สาเหตุเกิดจากบริษัทเน้นสัดส่วนการขายแบบประกันระยะยาวมากขึ้น ซึ่งมีอัตราค่าตอบแทนที่สูงกว่าแบบประกันระยะสั้น

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบสุขภาพ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในส่วนพิจารณารับประกันภัยเป็นหลัก เงินสมทบสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย รวมถึงเงินสมทบกองทุนประกันชีวิต โดยค่าใช้จ่ายประเภทนี้มีจำนวน 625.17 ล้านบาท 982.44 ล้านบาท และ 857.16 ล้านบาท ในปี 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 ร้อยละ 3.82 คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2560 ร้อยละ 57.15 และคิดเป็นอัตราลดลงสำหรับปี 2561 ร้อยละ 12.75

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายสำหรับพนักงานที่ไม่ใช่พนักงานในส่วนการรับประกันภัยและการจัดการค่าสินไหมทดแทน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ค่าภาษีอากร และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น เป็นต้น เมื่อพิจารณาโดยรวมจะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีจำนวนทั้งสิ้น 1,691.92 ล้านบาท 1,665.09 ล้านบาท และ 1,763.97 ล้านบาท ในปี 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่ลดลงสำหรับปี 2559 ร้อยละ 4.86 สำหรับปี 2560 ลดลงร้อยละ 1.59 และสำหรับปี 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.94 โดยสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมเมื่อเทียบกับเบี้ยประกันภัยรับสุทธิจะได้อัตราส่วนเท่ากับร้อยละ 4.00 ร้อยละ 3.88 และร้อยละ 4.46 ตามลำดับ จากนโยบายการบริหารค่าใช้จ่ายของบริษัท

กำไรสำหรับปี

บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจโดยมีผลกำไรสำหรับปีอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2559 2560 และ 2561 บริษัทมีกำไรสำหรับปีจำนวน 5,122.36 ล้านบาท 3,645.24 ล้านบาท และ 4,926.02 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 จำนวน 1,009.05 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 24.53 ลดลงสำหรับปี 2560 จำนวน 1,477.12 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 28.84 และเพิ่มขึ้นสำหรับปี 2561 จำนวน 1,280.78 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 35.14 โดยสัดส่วนกำไรสำหรับปีเมื่อเทียบกับรายได้รวมจะได้สัดส่วนเท่ากับร้อยละ 9.24 ร้อยละ 6.47 และ ร้อยละ 9.16 ตามลำดับ แม้ว่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธิลดลงร้อยละ 7.83 ขณะที่รายได้จากเงินลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.63 ส่งผลให้รายได้รวมลดลง 4.47 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายการรับประกันภัยลดลง 7.85 ซึ่งเป็นผลมาจากสำรองประกันภัยเพิ่มในอัตราที่ลดลง ร้อยละ 25.32 โดยมีการกลับรายการ LAT Reserve จำนวน 660 ล้านบาท (2560: บันทึก LAT Reserve 660 ล้านบาท)

กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี

บริษัทมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2559 2560 2561 จำนวน 7,357.05 ล้านบาท 6,697.80 ล้านบาท และ 629.98 ล้านบาท โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นสำหรับปี 2559 จำนวน 4,797.27 ล้านบาท หรือร้อยละ 187.41 เมื่อเทียบกับปี 2558 คิดเป็นอัตราที่ลดลงสำหรับปี 2560 จำนวน 659.24 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.96 เมื่อเทียบกับปี 2559 และคิดเป็นอัตราที่ลดลงสำหรับปี 2561 จำนวน 6,067.82 ล้านบาท หรือร้อยละ 90.59 เมื่อเทียบกับปี 2560 เป็นผลจากกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จนี้ได้รวมกำไรสำหรับปีกับรายการ “ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิของเงินลงทุนเผื่อขาย” และ “ผลต่างจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์” เนื่องจากภาวะตลาดปรับตัวลดลง จึงทำให้กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จลดลงในปี 2561

งบการเงินรวม

กำไรสำหรับปี และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี

สำหรับปี 2559 บริษัทรวมมีรายการที่เพิ่มเติมจากบริษัทย่อยหลัก ๆ ดังนี้ รายได้อื่นจำนวน 11.57 ล้านบาท ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจำนวน 6.10 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวน 6.63 ล้านบาท

สำหรับปี 2560 บริษัทรวมมีรายการที่เพิ่มเติมจากบริษัทย่อยหลัก ๆ ดังนี้ รายได้อื่นจำนวน 15.43 ล้านบาท ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจำนวน 8.74 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวน 7.27 ล้านบาท

สำหรับปี 2561 บริษัทรวมมีรายการที่เพิ่มเติมจากบริษัทย่อยหลัก ๆ ดังนี้ รายได้อื่นจำนวน 17.91 ล้านบาท ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจำนวน 9.85 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวน 6.58 ล้านบาท

บริษัทแสดงกำไรสำหรับปี 2559 ที่ 5,100.38 ล้านบาท และมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2559 ที่ 7,335.61 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่ำกว่าจำนวนที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 21.44 ล้านบาทจากการรวมผลขาดทุนจากบริษัทย่อย

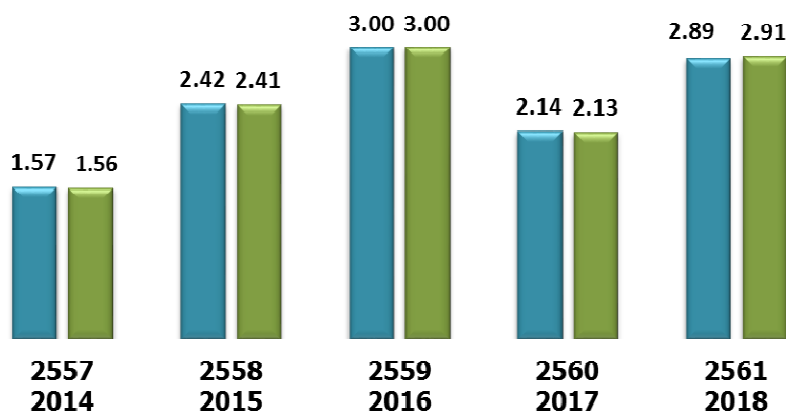
บริษัทแสดงกำไรสำหรับปี 2560 ที่ 3,626.94 ล้านบาท และมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2560 ที่ 6,670.05 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่ำกว่าจำนวนที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 27.75 ล้านบาทจากการรวมผลขาดทุนจากบริษัทย่อย

บริษัทแสดงกำไรสำหรับปี 2561 ที่ 4,960.23 ล้านบาท และมีกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2561 ที่ 663.95 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงกว่าจำนวนที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 33.97 ล้านบาทเนื่องจากงบเฉพาะกิจการมีการตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย 53 ล้านบาท และจากการรวมผลขาดทุนจากบริษัทย่อย 19 ล้านบาท

กำไรต่อหุ้น (ล้านบาท) Earnings per share (Million Baht)

■ งบการเงินเฉพาะกิจการ The separate financial statement

■ งบการเงินรวม
The consolidated financial statement

14.3 กระแสเงินสด

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

หากพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของบริษัท ซึ่งเท่ากับ 7,736.67 ล้านบาท -7,626.34 ล้านบาท และ 6,897.95 ล้านบาท โดยปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 177.23 ในปี 2559 ซึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของดอกเบี้ยรับและเงินปันผลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานลดลงร้อยละ 31

ปรับตัวลดลงร้อยละ 198.61 ในปี 2560 ซึ่งเป็นผลมาจาก

- 1) เบี้ยประกันภัยรับสุทธิจำนวน 43,816 ล้านบาทในปี 2560 เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่ 1,121 ล้านบาท
- 2) ดอกเบี้ยรับและเงินปันผลและรายได้จากการลงทุนอื่นจำนวน 12,978 ล้านบาทในปี 2560 ลดลงจากปี 2559 จำนวน 352 ล้านบาท
- 3) เงินจ่ายตามกรรมธรรม์ประกันภัยที่เกิดขึ้นระหว่างปีและค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัย โดยตรงเพิ่มขึ้น 5,457 ล้านบาทจาก 17,815 ล้านบาทในปี 2559 เป็น 23,272 ล้านบาทในปี 2560
- 4) เงินลงทุนหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ 33,273 ล้านบาททำให้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานลดลงด้วยจำนวนเดียวกัน ในขณะที่ปี 2559 มีการลงทุนในเงินลงทุนหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ 21,230 ล้านบาท

ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 190.45 ในปี 2561 ซึ่งเป็นผลมาจากดอกเบี้ยรับและเงินปันผลและรายได้จากการลงทุนอื่นจำนวน 13,534.52 ล้านบาทในปี 2561 เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 556.93 ล้านบาท และเงินลงทุนหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นลดลงสุทธิ 12,637.69 ล้านบาททำให้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นด้วยจำนวนเดียวกัน ในขณะที่ปี 2560 มีการลงทุนในเงินลงทุนหลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ 33,272.83 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน

หากพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดใช้ไปสุทธิในกิจกรรมลงทุนของบริษัทในปี 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 789.04 ล้านบาท 264.92 ล้านบาทและ 108.71 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งกิจกรรมหลักคือเงินจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จำนวน 108.71 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

บริษัทมีรายการกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน ประกอบด้วยเงินสดรับเพิ่มทุนจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ ปี 2559 จำนวน 53.94 ล้านบาท และ ปี 2560 จำนวน 21.13 ล้านบาท และเงินปันผลจ่ายในปี 2559 ปี 2560 และปี 2561 จำนวน 1,088.76 ล้านบาท 1,273.47 ล้านบาท และ 920.55 ล้านบาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เงินปันผลจ่ายเป็นไปตามผลประกอบการของบริษัท ซึ่งไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของบริษัท

14.4 อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนสภาพคล่อง

บริษัทมีอัตราหมุนเวียนเบี่ยประกันภัยค้ำรับในปี 2559 ถึงปี 2561 เท่ากับ 16.50 วัน 17.03 วัน และ 17.05 วัน ตามลำดับ ดังจะเห็นได้ว่า อัตราการหมุนเวียนของเบี่ยประกันภัยค้ำรับดังกล่าว ยังต่ำกว่านโยบายของบริษัทที่ให้ระยะเวลาผ่อนผันในการชำระเบี่ยประกันภัยเป็นเวลา 30 – 60 วัน นอกจากนี้ อัตราหมุนเวียนเบี่ยประกันภัยค้ำรับในแต่ละปีมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งแสดงถึงการรักษาอัตราในการเรียกชำระเบี่ยประกันภัยของบริษัท และการรักษาอัตราความคงอยู่ตามกรมธรรม์

อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

บริษัทมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ลงทุนในปี 2559 ถึงปี 2561 เท่ากับ ร้อยละ 5.20 ร้อยละ 4.65 และ ร้อยละ 4.60 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยบริษัทมีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนอยู่ที่ประมาณร้อยละ 5 ซึ่งอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนปรับตัวลดลงเล็กน้อยจากผลกระทบของตลาดตราสารหนี้ซึ่งอัตราผลตอบแทนมีแนวโน้มลดลง

อัตรากำไรสุทธิ ในปี 2559 ถึงปี 2561 เท่ากับ ร้อยละ 9.24 ร้อยละ 6.47 และ ร้อยละ 9.16 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนในปี 2561 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2560 เกิดจากลดลงของสำรองประกันภัยที่เพิ่มจากปีก่อน

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

บริษัทมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมในปี 2559 ถึงปี 2561 เท่ากับร้อยละ 1.93 ร้อยละ 1.23 และ ร้อยละ 1.56 ตามลำดับ สำหรับอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นในปี 2561 นี้ มีสาเหตุสำคัญจากกำไรสำหรับปีที่เพิ่มขึ้น

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

บริษัทที่มีอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์รวมในปี 2559 ถึงปี 2561 เท่ากับ 83.20 เท่า 83.67 เท่า และ 84.94 เท่า ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินจากสัญญาประกันภัยต่อสินทรัพย์ลงทุน ในปี 2559 ถึงปี 2561 ซึ่งเท่ากับ 0.89 เท่า 0.89 เท่า และ 0.90 เท่า ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าบริษัทมีความสามารถเพียงพอที่จะสามารถชำระหนี้สินที่เกิดขึ้นในอนาคตให้กับผู้เอาประกัน

กำไรต่อหุ้น

บริษัทมีราคาหุ้นที่ตราไว้มูลค่าหุ้นละ 1 บาท มูลค่าหุ้นตามบัญชี ในปี 2559 ถึงปี 2561 เท่ากับ 19.54 บาท 22.71 บาท และ 22.54 ตามลำดับ และกำไรสำหรับปีต่อหุ้น ในปี 2559 ถึงปี 2561 เท่ากับ 3.00 บาท 2.14 บาท และ 2.89 บาท ตามลำดับ มูลค่าหุ้นตามบัญชีเพิ่มขึ้นเป็นผลจากกำไรสำหรับปี และกำไรสำหรับปีต่อหุ้นเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการสำรองประกันภัยเพิ่มในอัตราที่ลดลง ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายการรับประกันภัยลดลงตามที่กล่าวข้างต้นเป็นสาเหตุหลัก เงินปันผลในปี 2559 ถึงปี 2561 เท่ากับ 0.75 บาท 0.54 บาท และ 0.72 บาท ตามลำดับ ซึ่งบริษัทจ่ายจากกำไรสะสม

ความเพียงพอของเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยง (Risk-Based Capital: RBC)

บริษัทที่มีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อเงินกองทุนที่ต้องดำรงตามกฎหมาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 ที่ร้อยละ 252 252 และ 260 ตามลำดับ ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าอัตราที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (“คปภ.”) ที่ร้อยละ 140

14.5 ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

14.5.1 ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี (Audit Fee)

บริษัทจ่ายค่าตอบแทนการสอบบัญชีให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัท ดีลอยท์ ฮูช โรมัทส์ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด จำนวนเงินรวม 1,880,000 บาท

14.5.2 ค่าบริการอื่น ๆ (Non Audit Fee)

บริษัทจ่ายค่าตอบแทนของงานบริการอื่น ได้แก่ การตรวจสอบและการสอบทานรายงานการดำรงเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยงให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัทเป็นจำนวน 1,470,000 บาท และ Embedded value ของบริษัทที่คำนวณตามวิธีคณิตศาสตร์ประกันภัย จำนวนเงินรวม 1,000,000 บาท

การรับรองความถูกต้องของข้อมูล

บริษัทได้สอบถามข้อมูลในรูปแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีฉบับนี้แล้วด้วยความระมัดระวัง บริษัทขอรับรองว่า ข้อมูลดังกล่าวถูกต้องครบถ้วน ไม่เป็นเท็จ ไม่ทำให้ผู้อื่นสำคัญผิด หรือไม่ขาดข้อมูลที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ นอกจากนี้ บริษัทขอรับรองว่า

- (1) งบการเงินและข้อมูลทางการเงินที่สรุปมาในรูปแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี ได้แสดงข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของบริษัทและบริษัทย่อยแล้ว
- (2) บริษัทได้จัดให้มีระบบการเปิดเผยข้อมูลที่ดี เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลในส่วนที่เป็นสาระสำคัญทั้งของบริษัทและบริษัทย่อยอย่างถูกต้องครบถ้วนแล้ว รวมทั้งควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามระบบดังกล่าว
- (3) บริษัทได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี และควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามระบบดังกล่าว และบริษัทได้แจ้งข้อมูลการประเมินระบบการควบคุมภายใน ณ วันที่ 8 พฤศจิกายน 2561 ต่อผู้สอบบัญชีและกรรมการตรวจสอบของบริษัทแล้ว ซึ่งครอบคลุมถึงข้อบกพร่องและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของระบบการควบคุมภายใน รวมทั้งการกระทำที่มีขอบที่อาจมีผลกระทบต่อการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย

ในการนี้เพื่อเป็นหลักฐานว่าเอกสารทั้งหมดเป็นเอกสารชุดเดียวกันกับที่บริษัทได้รับรองความถูกต้องแล้ว บริษัทได้มอบหมายให้นางสาวสุภาภรณ์ ทิพย์ฝัน เป็นผู้ลงลายมือชื่อกำกับเอกสารนี้ไว้ทุกหน้าด้วย หากเอกสารใดไม่มีลายมือชื่อของนางสาวสุภาภรณ์ ทิพย์ฝัน กำกับไว้ บริษัทจะถือว่าไม่ใช่ข้อมูลที่บริษัทได้รับรองความถูกต้องของข้อมูลแล้วดังกล่าวข้างต้น

ชื่อ	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
1. ม.ล.จิระเศรษฐ์ สุขสวัสดิ์	กรรมการผู้จัดการใหญ่	
2. คุณชลลดา ไสภณพนิช	กรรมการ	
ผู้รับมอบอำนาจ		
ชื่อ	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
1. นางสาวสุภาภรณ์ ทิพย์ฝัน	ผู้อำนวยการสำนักกำกับการปฏิบัติงาน	

**เอกสารแนบ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน
ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชี และเลขานุการบริษัท**

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
1. ดร. ศิริ การเจริญดี ประธานกรรมการ กรรมการอิสระ ประธานกรรมการประเมินผล การปฏิบัติงาน ประธานกรรมการสรรหา และพิจารณาค่าตอบแทน กรรมการบริหาร กรรมการลงทุน แต่งตั้งเมื่อ 26 เมษายน 2556	70	- ปริญญาเอก Monetary Economics and Econometrics & Operations Research, Monash University, Australia	ทางตรง ไม่มี	ไม่มี	มี.ค. 61 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
		- ปริญญาโท Economic Statistics and Monetary Economics, University of Sydney, Australia	ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	ต.ค. 2560 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
		- ปริญญาโท Economic Statistics and Monetary Economics, University of Sydney, Australia			พ.ค. 60 - มี.ค. 61	รักษาการประธานกรรมการ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
		- ปริญญาตรี (เกียรตินิยม) Economic Statistics, University of Sydney, Australia			ธ.ค. 2559 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการลงทุน	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
		- หลักสูตร Audit Committee Program (ACP 6/2548)			ธ.ค. 2559 – พ.ค. 61	ประธานคณะกรรมการบริหาร	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
		- หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 60/2548 สมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย			2556 - ธ.ค. 2559	กรรมการลงทุน	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
		- หลักสูตร Directors Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 4/2546 สมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย			2553 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการสรรหาและ พิจารณาค่าตอบแทน	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
		- หลักสูตร Advanced Management Program, รุ่นที่ 113/2538, Harvard Business School			2546 - ธ.ค. 2559	กรรมการบริหาร	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
		- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการ ตลาดทุน รุ่นที่ 5/2550			2542 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
					2561 - ปัจจุบัน	กรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ และประธาน คณะกรรมการการเงินและทรัพย์สิน	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
			2559 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ และประธาน กรรมการสรรหาและพิจารณา ค่าตอบแทน	บริษัท ทริส เสด็จ จำกัด		
			2557 – ก.ค. 2561	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการ ตรวจสอบ และประธาน กรรมการบริหารความเสี่ยง	บริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน)		
			2557 – ก.ค. 2561	กรรมการอิสระ และกรรมการ	บริษัท สมิตีเวซ จำกัด (มหาชน)		

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
					2553 - ปัจจุบัน	ตรวจสอบ อนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการปรับปรุงระบบการเงิน และงบประมาณ	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)
					2552 - 2557	กรรมการ กรรมการบริหารความ เสี่ยง และกรรมการประเมินผลงาน ผู้บริหาร	ธนาคารแห่งประเทศไทย
					2547 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหาพิจารณา ค่าตอบแทนและกำกับดูแลกิจการ	บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)
					2546 - ปัจจุบัน	คณะกรรมการจัดทำบันทึกข้อตกลง และประเมินผลการดำเนินงาน รัฐวิสาหกิจ (รายสาขา)	สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย รัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง
					2546 - ปัจจุบัน	กรรมการ ประธานกรรมการสรรหา กรรมการตรวจสอบกรรมการ พิจารณาผลตอบแทน	บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด
					2543 - ก.พ. 2561	ประธานกรรมการตรวจสอบ และ กรรมการสรรหาและกำหนด ค่าตอบแทน	บริษัท โฟสต์ พับลิชซิง จำกัด (มหาชน)
					2543 - เม.ย. 2560	รองประธานกรรมการ และประธาน คณะกรรมการตรวจสอบ	บริษัท น้ำมันพืชไทย จำกัด (มหาชน)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
2. นายสุนทร อรุณานนท์ชัย กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ กรรมการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน แต่งตั้งเมื่อ 30 เมษายน 2557	76	<ul style="list-style-type: none"> - ปริญญาโท MBA-University of Arkansas, USA - ปริญญาตรี Southern Arkansas University, USA - ปริญญาตรีบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น - หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ปรอ. รุ่นที่ 366 - ประกาศนียบัตรชั้นสูงหลักสูตรการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 5 สถาบันพระปกเกล้า - หลักสูตร ผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการ ตลาดทุน รุ่นที่ 6 - หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 98/2551 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย - หลักสูตร Directors Accreditation Program (DAP) CP รุ่น 4/2548 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย 	ทางตรง 0.034% ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	ต.ค. 2560 - ปัจจุบัน 2550 - ปัจจุบัน 2519 - ปัจจุบัน 2560 - ปัจจุบัน 2541 - ปัจจุบัน 2531 - ปัจจุบัน 2528 - ปัจจุบัน 2547 - 2560	กรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน ประธานกรรมการตรวจสอบ กรรมการและกรรมการอิสระ รองประธานกรรมการอาวุโส ประธานกรรมการ กรรมการผู้จัดการใหญ่ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด บริษัท ซีพีแลนด์ จำกัด บริษัท น้ำตาลราชบุรี จำกัด บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
3. นางคมคาย อูสรานนท์ กรรมการ ประธานกรรมการบริหาร ประธานกำกับดูแลกิจการที่ดี กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน แต่งตั้งเมื่อ 26 เมษายน 2556	67	<ul style="list-style-type: none"> - ปริญญาโท พัฒนาการเศรษฐกิจมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ - ปริญญาตรี พาณิชยศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 26/2546 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการ บริษัทไทย - ประกาศนียบัตร หลักสูตรนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 34 สถาบันพัฒนาข้าราชการ - ปริญญาบัตร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (ปรอ.) รุ่นที่ 17/2546 สถาบันป้องกัน ราชอาณาจักร - ประกาศนียบัตร หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 7 - ประกาศนียบัตร หลักสูตรวิทยาการประกันภัย ระดับสูง รุ่นที่ 1/2554 สถาบันวิทยาการ ประกันภัยระดับสูง 	<p>ทางตรง</p> <p>ไม่มี</p> <p>ทางอ้อม</p> <p>ไม่มี</p>	ไม่มี	<p>พ.ศ. 2561 – ปัจจุบัน</p> <p>ต.ศ. 2560 - ปัจจุบัน</p> <p>ก.ศ. 2559 - ก.พ.2560</p> <p>2557 - ปัจจุบัน</p> <p>2556 - ปัจจุบัน</p> <p>พ.ย. 2559 – ปัจจุบัน</p> <p>ก.ศ. 2559 - ปัจจุบัน</p> <p>เม.ย.2557 - มิ.ย.2559</p> <p>ม.ค. 2556 - เม.ย.2557</p>	<p>ประธานกรรมการบริหาร</p> <p>กรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน</p> <p>กรรมการบริหาร</p> <p>กรรมการลงทุน</p> <p>รักษาการกรรมการผู้จัดการใหญ่</p> <p>กรรมการบริหารความเสี่ยง</p> <p>กรรมการ และประธานกรรมการกำกับ ดูแลกิจการที่ดี</p> <p>กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน และประธาน กรรมการบริหารความเสี่ยง</p> <p>กรรมการอิสระ</p> <p>กรรมการตรวจสอบ</p> <p>ที่ปรึกษากรรมการผู้จัดการใหญ่</p>	<p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท ไทยีประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p>

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
4. คุณประพันธ์ อิศวารี กรรมการอิสระ ประธานกรรมการบริหาร ความเสี่ยง กรรมการตรวจสอบ แต่งตั้งเมื่อ 30 เมษายน 2557	62	- ปริญญาตรี สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง - หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 101/2551 สมาคมส่งเสริม สถาบันกรรมการบริษัทไทย - หลักสูตร Audit Certification Program (ACP) รุ่นที่ 21/2550 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการ บริษัทไทย	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	2559 - ปัจจุบัน	กรรมการตรวจสอบ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
					2557 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
					2557 - 2559	กรรมการลงทุน	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
					2557 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
					ม.ค. 2561 - ปัจจุบัน	กรรมการ	บริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป
					ม.ค. 2561 - ปัจจุบัน	กรรมการ	บริษัท แรนฮิล วอเตอร์ เทคโนโลยีส์ (ไทย) จำกัด
					ม.ค. 2561 - ปัจจุบัน	กรรมการ	บริษัท อนุรักษ์ วอเตอร์ ทรีทเม้นท์ ฟาซิลิตี้ส์ จำกัด
					2558 - ปัจจุบัน	กรรมการ	RFC Propco Limited
					2557 - ปัจจุบัน	กรรมการ	BC Andaman Ltd.
					2557 - ปัจจุบัน	กรรมการ	BC Golf Resort Management Co., Ltd.
					2557 - ปัจจุบัน	กรรมการ	Blue Canyon Holding (Thailand) Ltd.
					2557 - ปัจจุบัน	กรรมการ	Blue Canyon Property Corp., Ltd.
					2557 - ปัจจุบัน	กรรมการ	Blue Canyon Development Co., Ltd.
					2557 - ปัจจุบัน	กรรมการ	Canyon Capital Ltd.
					2557 - ปัจจุบัน	กรรมการ	Legacy Resources (Thailand) Ltd.
2557 - ปัจจุบัน	กรรมการ	Murex Co., Ltd.					
2557 - ปัจจุบัน	กรรมการ	Pluakdaeng Eastern Estate Co., Ltd.					
2559 - ต.ค. 2560	กรรมการ	บริษัท อินเทอร์เน็ตคาบาบาดวง (UK) จำกัด					

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
5. นายไชน โสภณพนิช กรรมการ และรองประธาน กรรมการบริหาร กรรมการผู้มีอำนาจ ลงนามผูกพันบริษัท แต่งตั้งเมื่อ 15 ธันวาคม 2560	44	<ul style="list-style-type: none"> ปริญญาโท เศรษฐศาสตร์และความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ Johns Hopkins University ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์ Upper Second Class Honours, University College London หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 142/2554 สมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย หลักสูตร Advance Audit Committee Program (AACP) รุ่นที่ 29/2561 	ทางตรง 0.005% ทางอ้อม ไม่มี	ลูกชาย คุณเชิดชู โสภณพนิช	๕.ค. 2560 - ปัจจุบัน 2556 - ก.ค. 2559 2554 - ก.ค. 2559 2554 - ก.ค. 2559 พ.ย. 2561 – ปัจจุบัน 2561 – ปัจจุบัน 2560 - ปัจจุบัน 2560 - ปัจจุบัน 2560 - ปัจจุบัน 2560 – ปัจจุบัน 2560 - 2561 2556 - 2559 2555 - 2559 2555 - 2559 2555 - 2558 2554 - 2559 2551-2559 2545 - ปัจจุบัน 2539 – ปัจจุบัน	กรรมการ และกรรมการบริหาร กรรมการลงทุน กรรมการ และกรรมการบริหาร กรรมการผู้จัดการใหญ่ กรรมการ กรรมการ กรรมการ และกรรมการตรวจสอบ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ และกรรมการบริหาร กรรมการ กรรมการ กรรมการ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด บริษัท เวลามาใต้ เรสซิเดนเชส (วิลล่า) จำกัด บริษัท ไทยศรีประกันภัย จำกัด บริษัท บางกอก บีทีเอ็มยู จำกัด บริษัท บางกอก มิตซูบิชิ ยูเอฟเจ ลิส จำกัด บริษัท เย็นใจ จำกัด UNICEF บริษัท เวลา ซะอ่า เรสซิเดนเชส จำกัด บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด สมาคมนักวางแผนการเงินไทย Cambodia Life Insurance Company Plc สมาคมประกันชีวิตไทย บริษัท ไอเดียส์ 1606 จำกัด บริษัท วัฒนเชิดชู จำกัด บริษัท เพลเซอร์ ออฟ ลิฟวิ้ง จำกัด

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
6. คุณพนัส ธีรวณิชย์กุล กรรมการอิสระ กรรมการสรรหา และพิจารณาค่าตอบแทน แต่งตั้งเมื่อ 26 เมษายน 2559	66	- ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - ปริญญาตรีเศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - หลักสูตร Advanced Course in General (Non-Life) Insurance, Swiss Insurance training centre, Switzerland - หลักสูตร Marine Consequential Loss Insurance, Germany - หลักสูตร Insurance School of Japan - หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 129/2553 สมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย	ทางตรง 0.0545% ทางอ้อม 0.0002%	ไม่มี	ธ.ค. 2560 - ปัจจุบัน เม.ย. 2559 - ปัจจุบัน ม.ค. 2559 - ธ.ค. 61 2554 - ปัจจุบัน 2554 - 2558 2553 - 2558	กรรมการอิสระ กรรมการและกรรมการสรรหาและ พิจารณาค่าตอบแทน กรรมการและประธานคณะผู้บริหาร กรรมการ และกรรมการธรรมาภิบาล กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ผู้อำนวยการใหญ่	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)
7. รศ. ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการกำกับดูแล กิจการที่ดี แต่งตั้งเมื่อ 30 เมษายน 2557	67	- ปริญญาโท Industrial Eng. & Management, A.I.T - ปริญญาตรี วิศวกรรม (เกียรตินิยม) วิศวกรรม อุตสาหกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - Diploma of Lead Assessor of ISO-9000, QMI	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	2557 - ปัจจุบัน 2558 - ปัจจุบัน 2556 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี Executive Committee Chair Professor of Innovation	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) พัฒนาและตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา (สมศ.) Council of Engineers (Thailand) Management of Chulalongkorn University

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
8. นางสาววิตรี รมยะรูป กรรมการ กรรมการบริหาร กรรมการลงทุน กรรมการผู้มีอำนาจ ลงนามผูกพันบริษัท แต่งตั้งเมื่อ 29 เมษายน 2558	58	- ปริญญาโท MBA (Finance) สถาบันบัณฑิต บริหารธุรกิจศศินทร์ - ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์ Bernard College, Columbia University, USA - Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 176/2556 สมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย - หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการ ตลาดทุน (หลักสูตร วตท.) รุ่นที่ 17	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม 0.0137%	เป็นหลานสาว ของ นายเชิดชู โสภณิช	2560 - ปัจจุบัน 2546 - ปัจจุบัน 2542 - ปัจจุบัน 2552 - ปัจจุบัน 2552 - ปัจจุบัน 2551 - ปัจจุบัน 2548 - ปัจจุบัน 2543 - ปัจจุบัน 2542 - ปัจจุบัน	กรรมการลงทุน กรรมการบริหาร กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการผู้จัดการ กรรมการ กรรมการ กรรมการผู้จัดการ กรรมการ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท ซีดีเรียลตี้ จำกัด บริษัท เอเชีย อินดัสเตรียลพาร์ค จำกัด บริษัท ไรเวอไรไซด์ การ์เด้น มารีน่า จำกัด บริษัท ซาเตรียนโฮลดิ้ง จำกัด บริษัท สุขุมวิท ซีดี จำกัด บริษัท เอเชียเสริมกิจ จำกัด
9. นายมิโนรุ คิมูระ กรรมการ กรรมการสรรหาและ พิจารณาค่าตอบแทน แต่งตั้งเมื่อ 25 มีนาคม 2561	51	- ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต Kyoto University ประเทศญี่ปุ่น	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	พ.ศ. 2561- ปัจจุบัน มี.ค. 2561- ปัจจุบัน 2561- ปัจจุบัน 2561- ปัจจุบัน 2561- ปัจจุบัน 2561- ปัจจุบัน 2561- ปัจจุบัน 2561- ปัจจุบัน 2559 – 2561	กรรมการสรรหาและพิจารณา ค่าตอบแทน กรรมการ Executive Officer, Head of Asia Pacific Director and Chairman Director Director Director Commissioner General Manager, International Planning & Operation	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) Nippon Life Insurance Company Nippon Life Asia Pacific (Regional HQ) Nippon Life Global Investors Singapore Reliance Nippon Life Insurance Company Limited (India) Reliance Nippon Life Asset Management Limited (India) PT Asuransi Jiwa Sequis Life (Indonesia) Nippon Life Insurance Company

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
					2558 – 2559	General Manager, Treasury and Capital Markets	Nippon Life Insurance Company
					2553 – 2557	General Manager, Separate Account Investment	Nippon Life Insurance Company
10. นายโคจิ อิชิบะ กรรมการ แต่งตั้งเมื่อ 27 เมษายน 2561	49	- ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต Doshisha University ประเทศญี่ปุ่น	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	เม.ย. 2561 - ปัจจุบัน 2561- ปัจจุบัน 2557 – 2559 2554 – 2558	กรรมการ General Manager, Global Insurance Business General Manager, International Planning & Operation Secondment	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) Nippon Life Insurance Company Nippon Life Insurance Company Reliance Life Insurance Company Ltd (India)
11. นายยูอิชิ ฮอนด้า กรรมการ กรรมการบริหาร กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี กรรมการผู้มีอำนาจ ลงนามผูกพันบริษัท แต่งตั้งเมื่อ 29 เมษายน 2558	48	- ปริญญาตรี พาณิชยศาสตร์ Doshisha University ประเทศญี่ปุ่น	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	2559 - ปัจจุบัน 2559 – พ.ค. 2561 2558 - ปัจจุบัน 2558 - มี.ค. 59 2552 - 2558	กรรมการบริหาร กรรมการบริหาร ความเสี่ยง และกรรมการกำกับดูแล กิจการที่ดี กรรมการสรรหาและพิจารณา ค่าตอบแทน กรรมการ กรรมการผู้จัดการใหญ่ Deputy General Manager	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) Nippon Life Asia Pacific (Regional HQ) Pte. Ltd. International Business and Chief Portfolio Manager, Nissay Asset Management Corp., Tokyo

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
12. นางประไพวรรณ ลิ้มทรง กรรมการ แต่งตั้งเมื่อ 30 เมษายน 2557	51	- ปริญญาโท MBA สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ - ปริญญาตรี พาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 80/2549 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการ บริษัทไทย	ทางตรง 1.8375% ทางอ้อม 0.234%	ไม่มี	2548 - ปัจจุบัน 2550 - ปัจจุบัน 2547 - ปัจจุบัน 2534 - ปัจจุบัน	กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรีนสปอต จำกัด บริษัท เอ็น แอล แอสเซตี จำกัด บริษัท เอ็น แอล เรสซิเดนซ์ จำกัด
13. นางสาวชลลดา ไสภณพนิช กรรมการ กรรมการผู้มีอำนาจ ลงนามผูกพันบริษัท แต่งตั้งเมื่อ 15 ธันวาคม 2560	38	- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ Stanford University สหรัฐอเมริกา - ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์ University of Cambridge อังกฤษ - Chartered Financial Analyst (CFA), Association of Investment Management and Research, USA	ทางตรง 0.0064% ทางอ้อม ไม่มี	ลูกสาว คุณเชิดชู ไสภณพนิช	มี.ค. 2561 – ปัจจุบัน ธ.ค. 2560 - ปัจจุบัน 2554 – มี.ค. 2561	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ สายกลยุทธ์และ วางแผนธุรกิจองค์กร และรักษาการ ผู้อำนวยการ ฝ่ายลงทุนตราสารทุน กรรมการ ผู้อำนวยการ ฝ่ายลงทุนตราสารทุน	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
14. นายเวทิต อัครมังคละ	50	- ปริญญาโท Banking, Corporate and Finance Law, Fordham University สหรัฐอเมริกา - ปริญญาตรีนิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - หลักสูตร เนติบัณฑิต เนติบัณฑิตยสภา - Advanced Management Program, Harvard - Business School, Boston, USA (2559) - Leading Disruptive Innovation with Design Thinking, Stamford University - The Asian Financial Leaders Program - หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 90/2550 สมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	เม.ย. 2561 – ปัจจุบัน 2554 – ปัจจุบัน	กรรมการ ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ ผู้จัดการสาย ทรัพยากรบุคคล ผู้อำนวยการอาวุโส ผู้จัดการสาย ทรัพยากรบุคคล ผู้อำนวยการอาวุโส บริหารแรงงาน สัมพันธ์ สายทรัพยากรบุคคล ผู้อำนวยการอาวุโส ปฏิบัติการ ทรัพยากรบุคคล สายทรัพยากรบุคคล	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
15. มล. จิรเศรษฐ ศุขสวัสดิ์ กรรมการ กรรมการบริหาร กรรมการลงทุน กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการผู้จัดการใหญ่ กรรมการผู้มีอำนาจ ลงนามผูกพันบริษัท แต่งตั้งเมื่อ 6 สิงหาคม 2561	62	- ปริญญาโท MBA Southeastern Oklahoma State University, USA - ปริญญาตรีเศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	ส.ค. 2561- ปัจจุบัน ส.ค. 2560 - ก.ค.2561 2559 – 2560 2555 – 2559 ส.ค. 2561 – ปัจจุบัน ส.ค.2559 - ก.ค.2561 ส.ค.2555 - ก.ค.2559	กรรมการ กรรมการบริหาร กรรมการ ลงทุน กรรมการบริหารความเสี่ยง และกรรมการผู้จัดการใหญ่ ที่ปรึกษากรรมการผู้จัดการใหญ่ ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการ ภายนอก ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ อุปนายกฝ่ายบริหาร อุปนายกฝ่ายวิชาการ อุปนายกฝ่ายการตลาด	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท เอไอเอ จำกัด บริษัท เอไอเอ จำกัด สมาคมประกันชีวิตไทย สมาคมประกันชีวิตไทย สมาคมประกันชีวิตไทย

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อนหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
16. นายเรืองศักดิ์ ปัญญาบติกุล รองผู้จัดการใหญ่ ประธาน เจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายขาย กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการกำกับดูแล กิจการที่ดี แต่งตั้งเมื่อ 1 มิถุนายน 2561	55	<ul style="list-style-type: none"> - ปริญญาโท วิทยาศาสตร์ (วิจัยดำเนินงาน) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ - ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ - Certified Financial Planner (CFP), Financial Planning Standard Board, USA - หลักสูตรใบอนุญาตผู้วางแผนการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ - หลักสูตร Marketing Strategies, Limra International Inc. - หลักสูตร Actuarial Courses 1991, Singapore Actuarial Society and Singapore Insurance Institute - Fellow, Life Management Institute (FLMI), Life Office Management Association, USA 	<p>ทางตรง</p> <p>ไม่มี</p> <p>ทางอ้อม</p> <p>ไม่มี</p>	ไม่มี	<p>มิ.ย. 2561 – ปัจจุบัน</p> <p>2559 - ปัจจุบัน</p> <p>2556 - พ.ค. 2561</p> <p>2556 - ปัจจุบัน</p> <p>2552 - ปัจจุบัน</p> <p>2556 - ปัจจุบัน</p>	<p>รองผู้จัดการใหญ่ ประธานเจ้าหน้าที่ บริหารฝ่ายขาย</p> <p>ประธานกรรมการ</p> <p>ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่อาวุโส</p> <p>สายการตลาด</p> <p>กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี</p> <p>กรรมการบริหารความเสี่ยง</p> <p>กรรมการ</p>	<p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท บีแอลเอ อินชัวร์นซ์ โบรกเกอร์ จำกัด</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท บีแอลเอ อินชัวร์นซ์ โบรกเกอร์ จำกัด</p>

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อนหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
16. นายเสนาะ ธรรมพิพัฒนกุล รองผู้จัดการใหญ่ ประธาน เจ้าหน้าที่บริหารฝ่าย การเงิน กรรมการลงทุน กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการกำกับดูแล กิจการที่ดี ผู้รับผิดชอบสูงสุดในสาย บัญชีและการเงิน เลขานุการบริษัท (รายละเอียดตามหัวข้อที่ 8.3 เรื่องโครงสร้างการ จัดการ) แต่งตั้งเมื่อ 1 มิถุนายน 2561	55	<ul style="list-style-type: none"> - ปริญญาโท เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต Western Michigan University, USA - ปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ - คุณวุฒิ Chartered Financial Analyst (CFA), Association of Investment Management and Research, USA - คุณวุฒิ Certified Financial Planner (CFP), Financial Planning Standard Board, USA - Audit Committee Program (ACP) รุ่นที่ 19/2549 สมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย - Directors Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 64/2549 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการ บริษัทไทย - Effective Minutes Taking(EMT) รุ่นที่ 4/2548 - หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 198/2557 สมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัท - Fellow, Life Management Institute (FLMI), Life Office Management Association, USA - หลักสูตร Company Secretary Program (CSP) รุ่นที่ 2/2544 สมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย 	<p>ทางตรง 0.0059%</p> <p>ทางอ้อม 0.00082%</p>	ไม่มี	<p>มิ.ย 2561 – ปัจจุบัน</p> <p>2556 - ปัจจุบัน</p> <p>2556 - ปัจจุบัน</p> <p>2555 - ปัจจุบัน</p> <p>2551- ปัจจุบัน</p> <p>2556 – พ.ค. 2561</p>	<p>รองผู้จัดการใหญ่ ประธานเจ้าหน้าที่ บริหารฝ่ายการเงิน</p> <p>กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี</p> <p>กรรมการบริหารความเสี่ยง</p> <p>กรรมการลงทุน</p> <p>เลขานุการบริษัท</p> <p>ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่อาวุโส สายการลงทุน</p>	<p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p> <p>บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)</p>

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
17. นางสาวศวดี หงษ์ชุมแพ ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่สายการ ขายช่องทางสถาบันการเงิน แต่งตั้งเมื่อ 1 กันยายน 2561	43	- ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ - Diploma in International Direct Marketing ประเทศอังกฤษ	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	ก.ย 2561 – ปัจจุบัน ก.ค. 2559 - ก.ค 2561 ก.ค 2558 - ธ.ค. 2558 ธ.ค.2556 - พ.ค.2558	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ สายการขาย ช่องทางสถาบันการเงิน ประธานบริหารฝ่ายประจำภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ปรึกษาประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กรรมการผู้จัดการใหญ่และประธาน เจ้าหน้าที่บริหาร	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) Swiss Re Asia Pte.Ltd.Singapore บริษัท ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท แมงูไลฟ์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
18. นายอนุชา ึงคารวัฒน์ ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่สายการ ขายช่องทางสามัญ แต่งตั้งเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2561	55	- ปริญญาโท บริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร สถาบัน บัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย - ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต Michigan State University, USA	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	ก.ย 2561 – ปัจจุบัน 2558 -2559 2557 – 2558 2552 – ปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ สายการขาย ช่องทางสามัญ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงาน บริหารตัวแทน ประธานเจ้าหน้าที่สายงานพัฒนา ธุรกิจ แฟนไชส์ซี	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท อลิอันซ์ อยุธยา ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท วินน์ อินเทอร์เน็ตชั่นแนล โบรคเกอร์ จำกัด บริษัท ซับเวย์ อินลิ้งค์ จำกัด
19. นางสาวจรรุวรรณ ลิ้มคุณธรรมโม ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่สายบัญชี และการเงิน และรักษาการ ผู้บริหารฝ่ายธุรการ กรรมการบริหารความเสี่ยง	39	- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง - ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ทางตรง ไม่มี ทางอ้อม ไม่มี	ไม่มี	ม.ค. 2562 – ปัจจุบัน 2555 - ธ.ค. 2561 2555 - ปัจจุบัน 2545- 2555	ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่สายบัญชีและ การเงิน และรักษาการผู้บริหารฝ่าย ธุรการ ผู้อำนวยการอาวุโส สายบัญชีและการเงิน กรรมการ ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบ	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท บีแอลเอ อินซัวร์นส์ โบรคเกอร์ จำกัด บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง/ วันที่ได้รับการแต่งตั้ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ ประวัติการอบรม	สัดส่วนการ ถือหุ้นในบริษัท	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่าง กรรมการและ ผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
ผู้ได้รับมอบหมายให้ รับผิดชอบโดยตรงในการ ควบคุมดูแลควบคุมดูแลการ ทำบัญชีของบริษัท แต่งตั้งเมื่อ 21 ธันวาคม 2561		<ul style="list-style-type: none"> - Fellow, Life Management Institute (FLMI), Life Office Management Association, USA - คุณวุฒิวิชาชีพที่ปรึกษาการเงิน AFPT™ - ประกาศนียบัตร หลักสูตรวิทยาการประกันภัย ระดับสูง รุ่นที่ 4/2557 สถาบันวิทยาการ ประกันภัยระดับสูง 					
20. นางอรนุช ส้าราญฤทธิ ผู้อำนวยการอาวุโส สายประกันชีวิต แต่งตั้งเมื่อ 1 มกราคม 2557	53	<ul style="list-style-type: none"> - ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง - ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง - Fellow, Life Management Institute (FLMI), Life Office Management Association, USA - Certificate of Course Underwriting Life and Health Insurance, LOMA - Associate, Customer Service, LOMA - คุณวุฒิวิชาชีพที่ปรึกษาการเงิน AFPT™ 	<p>ทางตรง</p> <p>ไม่มี</p> <p>ทางอ้อม</p> <p>ไม่มี</p>	ไม่มี	2559 - ปัจจุบัน 2556 - 2558	ผู้อำนวยการอาวุโส สายประกันชีวิต ผู้อำนวยการ สายประกันชีวิต	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

เอกสารแนบ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการบริษัทย่อย

รายชื่อกรรมการ	รายชื่อบริษัทย่อย	บริษัท บีแอลเอ อินชัวร์นส์ โบรกเกอร์ จำกัด	บริษัท Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc.
1. นางคมคาย อุตธานนท์			
2. นายสุนทร อรุณานนท์ชัย			
3. นางสาวศิริ รมยะรูป			
4. นายศิริ การเจริญดี			
5. นายโคจิ อชิบะ			
6. นายคิมูระ มิโนรุ			
7. นางประไพวรรณ ลิ้มทรง			
8. นายยูอิชิ ฮอนด้า			
9. นายดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย			
10. นายประพันธ์ อัครวารี			
11. นายพนัส ธีรวณิชย์กุล			
12. นางสาวชลลดา ไสภณพนิช			
13. นายชิน ไสภณพนิช			x
14. นายเวทิต อัครมังคละ			
15. หม่อมหลวงจิระเศรษฐ์ สุขสวัสดิ์			

หมายเหตุ

1. / = กรรมการ X = ประธานกรรมการ

- บริษัทย่อย ให้หมายถึง บริษัทย่อยที่มีนัยสำคัญ เช่น มีรายได้เกินกว่าร้อยละ 10 ของรายได้รวมตามงบกำไรขาดทุนรวมของปีบัญชีล่าสุด

รายชื่อผู้บริหาร	รายชื่อบริษัทย่อย	บริษัท บีแอลเอ อินชัวร์ันส์ โบรกเกอร์ จำกัด	บริษัท Bangkok Life Assurance (Cambodia) Plc.
1. นายชิน ไสภณพนิช			x
2. นายเรืองศักดิ์ ปัญญาบดีกุล		x	
3. นางอรนุช สำราญฤทธิ์		/	
4. นางสาวจรรุวรรณ ลิ้มคุณธรรมโม		/	
5. นางสาวสุจินดา เลิศเกียรติมงคล			

หมายเหตุ

- / = กรรมการ X = ประธานกรรมการ
- บริษัทย่อย ให้หมายถึง บริษัทย่อยที่มีนัยสำคัญ เช่น มีรายได้เกินกว่าร้อยละ 10 ของรายได้รวมตามงบกำไรขาดทุนรวมของปีบัญชีล่าสุด

เอกสารแนบ 3

รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานผู้ตรวจสอบภายใน
และหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท (Compliance)

รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายใน

ชื่อ – นามสกุล นายประธาน ขจิตวิวัฒน์

การศึกษา - ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

การฝึกอบรม การปฏิบัติงานภายใต้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
บริษัทใหม่ โปร่งใส อย่างยั่งยืน
Performance Dialogue
Knowledge Management (KM)
COSO ERM
CAS Program
Operational Audit
Financial Audit
Compliance Audit
Computer and Security Control System
Review and Evaluation the Audit Work,
Creative Problem Solving
Leadership
The 7 habits highly effective people

ประวัติการทำงาน

- ปี 2550 – ปัจจุบัน : ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบ
บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด (มหาชน)
- ปี 2549 – 2550 : ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบ
บริษัท แอสคอน คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)
- ปี 2538 – 2549 : ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบ
บริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
- ปี 2536 – 2538 : ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบ
บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ นิธิภัทร จำกัด (มหาชน)
- ปี 2527 – 2536 : ผู้สอบบัญชีภายใน ฝ่ายตรวจสอบ (หัวหน้าทีมตรวจ)
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานกำกับกรปฏิบัติงาน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุภาภรณ์ ทิพย์ฝัน

อายุ 45 ปี

การศึกษาปริญญาโท การเงินและการบัญชี จาก Hofstra University (ประเทศสหรัฐอเมริกา)
ปริญญาตรี การเงินและการค้าระหว่างประเทศ จาก Florida Atlantic University
(ประเทศสหรัฐอเมริกา)

การฝึกอบรม Anti-Corruption : The Practical Guide
หลักในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทาง
การเงินแก่การก่อการร้าย สำหรับธุรกิจด้านการประกันชีวิต
การบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance Risk Management)
กฎหมายฟอกเงินกับธุรกิจประกันชีวิต
การจัดทำรายงานความยั่งยืน
กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา เรื่อง Foreign Account Compliance Act (FATCA)
หลักการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance for Executives)
การกำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านธุรกิจประกันภัย

ประวัติการทำงาน

2557 – ปัจจุบัน : ผู้อำนวยการ สำนักกำกับกรปฏิบัติงาน
: บริษัท กรุงเทพมหานครประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

2555 – 2557 : ผู้ช่วยกรรมการบริหาร
: บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิภาค จำกัด

2543 – 2555 : ผู้จัดการอาวุโส
: บริษัท ไพร์ชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส จำกัด

เอกสารแนบ 4

รายละเอียดเกี่ยวกับรายการประเมินราคาทรัพย์สิน

- ไม่มี -

เอกสารแนบ 5 อื่นๆ

รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปี 2561

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การปฏิบัติงานมีความเป็นอิสระไม่มีข้อจำกัดในการได้รับข้อมูลทั้งจากผู้บริหาร พนักงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน

ในรอบปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการประชุมรวมทั้งสิ้นจำนวน 5 ครั้ง มีการประชุมร่วมกับผู้บริหาร ผู้ตรวจสอบภายใน หน่วยงานกำกับกับการปฏิบัติงานและผู้สอบบัญชี เพื่อปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในวาระที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปสาระสำคัญของงานที่ปฏิบัติได้ดังต่อไปนี้

1. สอบทานงบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปีที่ผ่านมาผ่านการสอบทาน/ตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีและรายงานความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขโดยประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาถึงนโยบายบัญชีที่สำคัญ ความถูกต้องครบถ้วนของงบการเงิน และรายการที่มีผลกระทบต่องบการเงินอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังมีการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยจำนวน 1 ครั้งเพื่อปรึกษาหารือกันอย่างอิสระถึงข้อมูลและปัญหาที่มีความสำคัญในการจัดทำงบการเงิน ซึ่งผู้สอบบัญชีไม่มีข้อสังเกตที่เป็นสาระสำคัญ คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าบริษัทมีรายงานทางการเงินที่เชื่อถือได้ ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอเหมาะสม

2. สอบทานระบบการควบคุมภายในได้หารือกับฝ่ายตรวจสอบภายในเกี่ยวกับข้อสังเกตในรายงานของฝ่ายตรวจสอบ หารือกับผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการควบคุมภายในและความเสี่ยงของบริษัทในส่วนของที่อยู่ภายใต้ขอบเขตงานของผู้สอบบัญชี ได้พิจารณาการประเมินความเสี่ยงพอของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กำหนด มีการสอบทานการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชันและด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รับทราบสรุปข้อร้องเรียนที่บริษัทให้บุคคลภายนอกและพนักงานแจ้งเบาะแสในช่องทางต่างๆ และสามารถแจ้งร้องเรียนต่อคณะกรรมการตรวจสอบได้โดยตรงตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีความเห็นว่าบริษัทมีการควบคุมภายในที่เพียงพอมีการกำกับดูแลและบริหารความเสี่ยงที่รัดกุมและเหมาะสม สนับสนุนให้การดำเนินงานของบริษัทบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. สอบทานให้บริษัทมีระบบการตรวจสอบภายในที่มีความเหมาะสม มีประสิทธิผล ได้พิจารณาและอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปีของฝ่ายตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานของฝ่าย

ตรวจสอบเพื่อรับทราบรายงานผลการตรวจการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของรายงานผลการตรวจสอบทุกไตรมาส รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายใน เห็นว่าระบบการตรวจสอบภายในของบริษัทเป็นไปอย่างอิสระเพียงพอ แผนงานตรวจสอบประจำปีสอดคล้องกับเป้าหมายและความเสี่ยงของบริษัท มีการพัฒนาการปฏิบัติงานตรวจสอบให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างสม่ำเสมอ

4. สอบทานการปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท ได้พิจารณานุมัติแผนการปฏิบัติงานของหน่วยงานกำกับกับการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความอิสระและขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่ดูแล ติดตาม และประสานงานให้หน่วยงานต่างๆ ภายในบริษัทยึดถือปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ จรรยาบรรณ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับรายงานทุกไตรมาสถึงการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ต่างๆ รวมถึงผลกระทบและการดำเนินการของบริษัทจากการประกาศใช้กฎเกณฑ์ดังกล่าว ซึ่งที่ผ่านมาบริษัทได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมและทันเวลา

5. พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้ง รวมทั้งการพิจารณาเสนอค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีประจำปี 2561 นำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยได้ประเมินจากความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจและประสบการณ์ในธุรกิจประกันชีวิต ความชำนาญในวิชาชีพ มีค่าตอบแทนการสอบบัญชี (Audit Fee) 1,880,000 บาท และยังได้มีการพิจารณาความเหมาะสมของค่าบริการอื่น (Non-Audit Fee) 2,470,000 บาท ที่เป็นค่าตอบแทนการตรวจสอบสถานะการดำรงเงินกองทุนตามระดับความความเสี่ยง Risk Based Capital (RBC) และค่าสอบทานการคำนวณมูลค่าบริษัทตามวิธีทางคณิตศาสตร์ประกันภัย Embeded Value (EV) ทั้งนี้เห็นว่าบริษัท ดีลรอยท์ ฟู้ท โทมัส ไซยยศ สอบบัญชี จำกัด ที่ได้รับคัดเลือกเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท มีความเป็นอิสระ มีความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีในระดับสากล

6. สอบทานและให้ความเห็นต่อการเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องทั้งนี้การทำรายการดังกล่าวของบริษัทเป็นไปตามประกาศ ข้อกำหนด แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเป็นไปด้วยความเป็นธรรม เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับที่ทำกับบุคคลภายนอกทั่วไปด้วยราคาที่สมเหตุสมผล รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ ถูกต้อง และครบถ้วน

7. คณะกรรมการตรวจสอบมีการรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำทุกไตรมาส โดยได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของฝ่ายจัดการ รวมทั้งมีการประเมินตนเองเกี่ยวกับการทำหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบในรอบปี 2561 เพื่อทบทวนกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยได้พิจารณาถึงความเหมาะสมของ

โครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบและการปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบ ซึ่งผลสรุปโดยรวมเป็นไปตามเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สรุปในภาพรวมแล้ว คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่า บริษัทมีรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและมีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างครบถ้วน เพียงพอและทันเวลา มีการควบคุมภายในที่เหมาะสมและรัดกุม มีกระบวนการกำกับกับการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอย่างเหมาะสมและรายการที่เกี่ยวข้องหรือรายการที่อาจขัดแย้งทางผลประโยชน์เป็นไปเพื่อประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ รวมทั้งมีการบริหารความเสี่ยงอย่างเพียงพอและให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานภายใต้ระบบการกำกับดูแลกิจการที่มีประสิทธิผล โปร่งใส และเชื่อถือได้

(สุนทร อรุณานนท์ชัย)

ประธานกรรมการตรวจสอบ

21 กุมภาพันธ์ 2562